

Příloha č. I Legislativa a použítá a doporučená literatura

Následující příloha vychází z metodiky [210], kde byl uveden poměrně rozsáhlý výčet dokumentů. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o metodiku, která zejména v oblasti metod pro analýzy a rozborů je poměrně rozsáhlým a stále platným dokumentem, byla provedena aktualizace v ní uvedeného seznamu, zpracovaná ke konci roku 2009. Čísla odkazů byla ponechána původní (nebylo prováděno přechíslování), což může pomoci při vzájemném srovnání vývoje legislativy a neporuší kontinuitu v textech rozborů. Neobsazená čísla signalizují zrušení platnosti dokumentu. Dále byl seznam rozšířen o další dokumenty. Pokud není uvedeno jinak, tak v legislativě jsou uvedena čísla původních zákonů, vyhlášek a nařízení. Vždy je třeba sledovat vývoj dokumentů a pracovat s aktuálním úplným zněním.

Zákony, vyhlášky, nařízení apod.	
[1]	Zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů
[2]	Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů
[3]	Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů
[4]	Vyhláška č. 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav, ve znění pozdějších předpisů
[5]	Zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů
[6]	Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
[7]	Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
[8]	Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů
[9]	Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)
[10]	Vyhláška č. 457/2001 Sb., o odborné způsobilosti o o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí
[11]	Zákon ČNR č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů
[12]	Zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnost v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů
[13]	Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon) ve znění pozdějších předpisů
[14]	Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů
[15]	Vyhláška č. 139/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o přenosu semen a sazenic lesních dřevin, o evidenci o původu reprodukčního materiálu a podrobnosti o obnově lesních porostů a o zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa
[16]	Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů
[17]	Vyhláška č. 431/2001 Sb., ze dne 3. prosince 2001, o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci

[18]	Vyhláška č. 137/1999 Sb., kterou se stanoví seznam vodárenských nádrží a zásady pro stanovení a změny ochranných pásem vodních zdrojů
[19]	Vyhláška č. 432/2001 Sb., ze dne 3. prosince 2001, o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu, ve znění pozdějších předpisů
[20]	Vyhláška č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů
[21]	Vyhláška č. 471/2001 Sb., ze dne 14. prosince 2001, o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly
[22]	Vyhláška č. 292/2002 Sb., o oblastech povodí, ve znění pozdějších předpisů
[23]	Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů
[24]	Vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, ve znění pozdějších předpisů/2003
[25]	Vyhláška č.142/2005 Sb. o plánování v oblasti vod.
[26]	Vyhláška 501/2006 o obecných požadavcích na využívání území , v platném znění.
[27]	Vyhláška č. 7/2003 Sb., o vodoprávní evidenci
[28]	Zákon 526/1990 Sb o cenách, v platném znění
[29]	Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství).
[30]	Nařízení vlády ČSR č. 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy.
[31]	Nařízení vlády ČSR č. 10/1979 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Brdy, Jablunkovsko, Krušné hory, Novohradské hory, Vsetínské vrchy a Žamberk-Králiky.
[32]	Nařízení vlády ČSR č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a kvarter řeky Moravy.
[33]	Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon) ve znění pozdějších předpisů
[34]	Zákon č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, ve znění pozdějších předpisů
[35]	Zákon č. 200//1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů
[36]	Zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem ve znění pozdějších předpisů
[37]	Vyhláška č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, (katastrální vyhláška), ve znění vyhlášky č. 164/2009 Sb.

[38]	Vyhláška 31/1995 Sb. Českého úřadu zeměměřického a katastrálního ze dne 1.2.1995, kterou se provádí zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a o doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění vyhlášky 212/1995 Sb., vyhlášky 365/2001 Sb., vyhlášky č.92/2005 Sb. a vyhlášky č.311/2009 Sb.
[39]	Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů
[40]	Zákon č 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
[41]	Vyhláška 268/2009 Sb. o technických požadavcích na stavby
[42]	Vyhláška 503/2006 Sb. o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření
[43]	Vyhláška 499/2006 Sb. o dokumentaci staveb
[44a]	Vyhláška 500/2006 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti
[44]	Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
[45]	Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (katalog odpadů), ve znění pozdějších předpisů
[46]	Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů
[47]	Vyhláška č. 327/1998 Sb., kterou se stanoví charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek a postup pro jejich vedení a aktualizaci, ve znění pozdějších předpisů
[48]	Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví katalog odpadů, seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu dovozu a tranzitu odpadů (katalog odpadů), ve znění pozdějších předpisů
[49]	Vyhláška 205/2009 Sb. o zjišťování emisí ze stacionárních zdrojů a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší
[50]	Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů
[51]	Vyhláška ČBÚ č. 99/1992 Sb., o zřizování, provozu, zajištění a likvidaci zařízení pro ukládání odpadů v podzemních prostorech.
[52]	Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů
[53]	Zákon ČNR č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon) ve znění pozdějších předpisů
[54]	Vyhláška, č. 172/1992 Sb., o dobývacích prostorech, ve znění pozdějších předpisů
[55]	Vyhlášky č. 175/1992 Sb., o podmínkách využívání ložisek nevyhrazených nerostů, ve znění pozdějších předpisů
[56]	Vyhlášky č. 364/1992 Sb., o chráněných ložiskových územích.
[57]	Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů
[58]	Vyhláška ČBÚ č. 104/1988 Sb., o racionálním využívání výhradních ložisek, o povolování a ohlašování hornické činnosti a ohlašování činnosti prováděné hornickým způsobem, ve znění pozdějších předpisů
[59]	Zákon ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti a výbušninách a o státní báňské správě, úplné znění v zákoně č. 440/1992 Sb., změny v zákoně č. 169/1993 Sb.
[60]	Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
[61]	Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách ve znění pozdějších předpisů

[62]	Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů
[63]	Zákon č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1964 Sb. o drahách, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 77/1997 Sb. o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů
[64]	Vyhláška č. 203/2000 Sb., kterou se zrušují některé prováděcí právní předpisy vydané v působnosti Ministerstva dopravy a spojů
[65]	Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů
[66]	Ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů
[67]	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
[68]	
[69]	Nařízení vlády č. 343/2000 Sb., kterým se zrušují nařízení vlády č. 475/1990Sb., kterým se určují pověřené obecní úřady, ve znění nařízení vlády č. 315/1995Sb., a nařízení vlády č. 82/1992Sb., kterou se určují další pověřené obecní úřady
[70]	Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů
[71]	Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
[72]	Vyhláška č. 231/1996 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích
[73]	Zákon č. 85/1990 Sb., o právu petičním
[74]	
[75]	Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
[76]	Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů
[77]	Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
[78]	Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění úst. zákona č. 162/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů
[79]	Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
[80]	Zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů
[81]	Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník ve znění zákona č. 306/2009 Sb.
[82]	Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
[83]	Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů
[84]	Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů
[85]	Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
[86]	
[87]	Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.
[88]	Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, se změnami a doplňky
[89]	Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů
[90]	Zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů
[91]	Vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů

[92]	Vyhláška 3/2008 Sb.o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška)ve znění vyhlášky č. 456/2008 Sb. a č.460/2009
[93]	Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) , ve znění pozdějších předpisů
[94]	Vládní nařízení. č. 29/1959 Sb., o oprávněních k cizím nemovitostem při stavbách a provozu podzemních potrubí pro pohonné látky a ropu.
[95]	Říšský zákon č. 95/1871, v příčině zavedení obecného zákona o knihách pozemkových.(pouze informace)
[96]	Říšský rámcový zákon č. 92/1883, o scelování hospodářských pozemků.(informace)
[97]	Zákon č. 177/1927 Sb., o pozemkovém katastru a jeho vedení (Katastrální zákon), pouze informace
[98]	Dekret prezidenta republiky č. 12/1945 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa.
[99]	Dekret prezidenta republiky č. 28/1945 Sb., o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci.
[100]	Dekret prezidenta republiky č. 27/1945 Sb., o jednotném řízení vnitřního osídlení.
[101]	Dekret prezidenta republiky č. 108/1945 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, ve znění pozdějších předpisů.
[102]	Zákon č. 90/1947 Sb., o provedení knihovního pořádku stran konfiskovaného majetku a o úpravě některých právních poměrů vztahujících se na přidělený majetek, ve znění pozdějších předpisů
[103]	Zákon č. 18/1950 Sb., o zrušení osídlovacích úřadů.
[104]	Zákon č. 98/1950 Sb., o zrušení Národního pozemkového fondu při ministerstvu zemědělství, fondů pozemkových reforem a o sloučení jejich plnění.
[105]	Zákon 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí s prováděcí vyhláškou 23/1964 Sb. platil do 31.12.1992
[106]	Zákon ČNR č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů
[107]	Zákon č. 201/2002Sb., o úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ve znění pozdějších předpisů
[108]	Zákon 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
[109]	Vládní nařízení č. 171/1940 Sb., o scelování hospodářských pozemků a jiných úpravách pozemkové držby, ve znění vládního nařízení č. 208/1943 Sb.
[110]	Zákon č. 142/1947 Sb., o revizi první pozemkové reformy, ve znění zákona č. 44/1948 Sb.
[111]	Zákon č. 46/1948 Sb., o trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě.
[112]	Zákon č. 47/1948 Sb., o některých technicko-hospodářských úpravách pozemků (zákon scelovací).
[113]	Vládní nařízení č. 47/1955 Sb., o opatření v oboru hospodářsko-technických úprav pozemků.

[114]	Zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, v platném znění
[116]	Nařízení vlády ČSR, kterým se vydává statut Národního pozemkového fondu při Ministerstvu zemědělství.
[118]	Vládní nařízení č. 64/1930 Sb., jímž se částečně provádějí hlavy II., III. a IV. zákona o pozemkovém katastru a jeho vedení, změna č. 61/1941 Sb. a č. 30/1945 Sb.
[119]	Nález Ústavního soudu České republiky č. 166/1995 Sb., ve věci návrhu na zrušení § 32 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění zákona č. 183/1993 Sb.
[120]	Zákon č. 215/1919 Sb., o zabrání velkého majetku pozemkového. Změna č. 387/1919 Sb., č. 108/1921 Sb.
[121]	Zákon č. 330/1919 Sb., o pozemkovém úřadě.
[122]	Vládní nařízení č. 61/1920 Sb., o vyšetření a uvedení v patrnost zabraného majetku pozemkového.
[123]	Zákon č. 81/1920 Sb., kterým se vydávají po rozumu § 10 zákona ze dne 16. dubna 1919 č. 215 Sb. zákonů a nařízení, ustanovení o přidělu zabrané půdy a upravuje se právní poměr ku přidělené půdě (Zákon přidělový). Změna č. 665/1920 Sb.
[124]	Zákon č. 329/1920 Sb., o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový (Zákon náhradový). Změna č. 536/1920 Sb., č. 44/1948 Sb., č. 1/1948 Sb., č. 98/1950 Sb.
[125]	Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky , ve znění pozdějších předpisů
[126]	Zákon č. 77/1922 Sb., kterým se vydávají přechodná ustanovení k zákonu č. 329/1920 Sb., pokud jde o jednotlivé parcely nebo části parcel ze zabraného majetku pozemkového.
[127]	
[128]	Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, v platném znění, ve znění pozdějších předpisů
[129]	Ústavní zákon České národní rady ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky
[130]	Vyhláška č. 412/2008 Sb. o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků , v platném znění
[131]	Vyhláška č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování.
[132]	Vyhláška č. 78/1996 Sb., o stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí.
[133]	
[134]	Vyhláška č. 104/1997Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Normy	
[141]	ČSN 01 3410 Mapy velkých měřítek Základní a účelové mapy.
[142]	ČSN 01 3411 Mapy velkých měřítek Kreslení a značky.
[143]	ČSN 01 3473 Výkresy inženýrských staveb. Výkresy hydromeliorací.
[144]	TNV 75 2415 Suché nádrže
[145]	ČSN 73 0031 Spolehlivost stavebních konstrukcí a základových púd. Základní ustanovení pro výpočet.
[146]	ČSN 73 0212 Přesnost geometrických parametrů ve výstavbě. Kontrola přesnosti.
[147]	ČSN 73 0415 Geodetické body.
[148]	ČSN 73 6100 Názvosloví silničních komunikací.
[149]	ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic.
[150]	ČSN 73 6114 Vozovky pozemních komunikací
[151]	ČSN 73 6109 Projektování polních cest.
[152]	ČSN 73 6121-31 Stavba vozovek
[153]	ČSN 75 2405 Vodohospodářské řešení vodních nádrží.
[154]	TNV 75 2102 Úpravy potoků
[155]	TNV 75 2103 Úpravy řek
[156]	ČSN 75 2101 Ekologizace úprav vodních toků.
[157]	ČSN 75 2106 Hrazení bystřin
[158]	ČSN 73 6108 Lesní dopravní síť
[159]	ČSN 75 2310 Sypané hráze
[160]	ČSN 73 1001 Základová půda pod plošnými základy
[161]	ČSN 75 7221 Klasifikace jakosti povrchových vod.
[162]	ČSN 75 2410 Malé vodní nádrže
[163]	ČSN 75 4210 Hydromeliorace
[164]	ČSN 75 4500 Protierozní ochrana zemědělské půdy
[165]	TNV 75 4922 Údržba odvodňovacích zařízení

Směrnice, návody, metodiky, doplněné zákony, vyhlášky, nařízení vlády a jiné	
[166]	TS 06-868 Protierozní ochrana zemědělských půd, 1984.
[167]	TS 206-777 Suchá retenční nádrž (poldr).
[168]	TS 02173-850 Zdrsněné skluzy a stupně pro meliorační kanály a malé vodní toky.
[169]	Janeček, M. a kol.: Ochrana zemědělské půdy před erozí. Metodika. VÚMOP, v.v.i. Praha, 2007. ISBN 978-80-254-0973-2. 76 s.
[170]	Návod pro správu a vedení katastru nemovitostí, ČÚZK, č.j. 4571/2001 - 23.
[171]	Návod pro obnovu katastrálního operátu a převod, ČÚZK, č.j. 6530/2007 – 22, ve znění dodatků č. 1 a 2
[172]	Pokyny č.32 pro skenování katastrálních map a grafických operátů dřívějších pozemkových evidencí, ČÚZK, č.j. 1014/2004 - 22.
[173]	Technologický postup pro revizi a zřizování zhušťovacích bodů, ČÚZK, č.j. 2112/1997-22.
[174]	Struktura a výměnný formát digitální katastrální mapy, katastrální mapy digitalizované, souboru popisných informací katastru nemovitostí České republiky a digitálních dat BPEJ verze 1.3 ze dne 24.11.1999 č.j. 5270/1999-22. Struktura výměnného formátu informačního systému katastru nemovitostí ČR č.j. 5598/2002-24 ve znění dodatků 1-9

[175]	Metodika VÚMOP: Prozatímní metodické pokyny pro obnovu ekologické funkce upravených vodních toků s malým povodím. 9/1992.
[176]	Směrnice Ministerstva národní obrany pro vedení evidence pozemků ve správě a užívání Ministerstva národní obrany č. 6187-72/2 ze dne 1.5.1983.
[177]	Prováděcí pokyn MZe ČR a ČÚZK č. 22 / 1999 ze dne 26.8.1999 č.j. 1547/99-5010 pro zavedení údajů o vztahu BPEJ k parcelám do katastru nemovitostí ČR, pro jejich vedení a pro aktualizaci BPEJ.
[178]	Metodika ÚVTIZ: Protierozní osevní postupy. 16/1986.
[179]	Metodika ÚVTIZ: Ochrana zemědělské půdy před erozí. 5/1992.
[180]	Metodika VÚMOP: Rekonstrukce drenážních sítí. 7/ 1991.
[181]	Metodika VÚMOP: Specifika navrhování pozemkových úprav v územích zastavěných vodohospodářskými díly. 11/1994.
[182]	Metodika VÚMOP: Doporučený systém protierozní ochrany v procesu komplexních pozemkových úprav. 19/1995.
[183]	Metodika VÚMOP: Specifika řešení komplexních pozemkových úprav v pásmech hygienické ochrany povrchových vodních zdrojů. 17/1995.
[184]	Metodika VÚMOP: Zásady navrhování územních systémů ekologické stability v rámci procesu komplexních pozemkových úprav. 16/1995.
[185]	Standard státního informačního systému k územní identifikaci (schválen usnesením vlády České republiky ze dne 18. srpna 1993 č. 448).
[186]	Jednací řád katastrálního úřadu, ČÚZK 6900/2005-22 v platném znění
[187]	Uživatelské příručky vydané ČÚZK: PROGRAMOVÝ SYSTÉM NEMOVITOSTI - subsystém POMOCNÉ EVIDENCE, - subsystém AKTUALIZACE, - subsystém INFORMACE.
[188]	Hydropedologický průzkum pro meliorační účely (Hydroprojekt Praha, 1974).
[189]	Pedologický průzkum pro meliorační účely na zemědělských půdách (Hydroprojekt Praha, 1989).
[190]	Sborník ÚVTIZ. Meliorace (Vašků, Praha, 1971 a 1975).
[191]	Metodika VÚMOP: Rekonstrukce drenážních sítí. Směrnice. 7/1991.
[192]	Bonitace čs. zemědělských půd a směry jejich využití, 1-5 díl, MZe ČR (1984-1990).
[193]	Metodický pokyn MZe ČR č. 20/97 ze dne 21.7.1997, č.j. 481/95-5000.
[194]	Rukověť projektanta pro zpracování dokumentace ÚSES (Löw a spol., Brno, 1995).
[195]	Návrhové průtoky pro velmi malá povodí, Hydroprojekt Praha, 1989.
[196]	Katalog vozovek pozemních komunikací TP-78 (Ministerstvo dopravy ČR, Praha, 1996).
[197]	Katalog vozovek polních cest TP (MZe ČR, ÚPÚ 2288/98-5010,1998).
[198]	Geotechnický průzkum pro pozemní komunikace TP 76.
[199]	Příklady regulativů v územně plánovací dokumentaci (ÚÚR Brno, 1998).
[200]	Územní plány a urbanistické studie I (ÚÚR Brno, 1997).
[201]	Územní plány a urbanistické studie II (ÚÚR Brno, 1998).
[202]	Hydrologické poměry ČSSR. Díl I, II Hydrometeorologický ústav Praha, 1970
[203]	Metodika mapování krajiny pro potřeby ochrany přírody a krajiny ve smyslu zákona ČNR 114/92, Praha : Český ústav ochrany přírody, 1994. OLA001 589.674

[204]	„Výběr doporučených vozovek polních cest a jejich cenové porovnání“, MZe-ÚPÚ, prosinec 1999.
[205]	Koordinace postupu zpracování územně plánovací dokumentace a návrhu komplexních pozemkových úprav (ÚÚR Brno, 1999).
[206]	TS 06-887 Dimenzování kanálů, příkopů a průlehů v protierozní ochraně.
[207]	Postupy a činnost při projektování pozemkových úprav, Mazín V.A., Váchal J., Kvítek T., 2007
[208]	Zákon 139/2002 Sb. ze dne 21. března 2002 o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů ve znění zákonů č. 309/2002 Sb., č. 53/2004 Sb., č. 186/2006 Sb. č. 124/2008 Sb. S KOMENTÁŘEM K VYBRANÝM USTANOVENÍM a vyznačením návazností na další předpisy, srpen 2009
[209]	Technický standard plánu společných zařízení v pozemkových úpravách, MZe-ÚPÚ, Praha 2010
[210]	Metodický návod pro vypracování návrhů pozemkových úprav, Dumbrovský, M., Mezera J., Střítecký L., 2004
[211]	Cenový věstník 6/1999 KOMENTÁŘ Ministerstva financí ČR k oceňování práv odpovídajících věcným břemenům podle § 18 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a změně některých zákonů
[212]	Nařízení vlády č. 430/2006 Sb. o stanovení geodetických referenčních systémů a státních mapových děl závazných na území státu a zásadách jejich používání
[213]	Vyhláška č. 162/2001 Sb. o poskytování údajů z katastru nemovitostí České republiky
[214]	Sdělení Českého úřadu zeměměřického a katastrálního ze dne 21. června 2005 - Seznam katastrálních pracovišť katastrálních úřadů, jejich názvy, sídla a územní obvody, ve kterých vykonávají působnost příslušného katastrálního úřadu č. 263/2005 Sb.
[215]	Postup při kontrole BPEJ v rámci pozemkových úprav, Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i. Brno Lidická 25/27, 602 00 Brno
[216]	Nařízení vlády č. 335/2009 Sb. ze dne 16. září 2009 o stanovení druhů krajinných prvků
[218]	Nařízení vlády č. 430/2006 Sb. o stanovení geodetických referenčních systémů a státních mapových děl závazných na území státu a zásadách jejich používání.
[219]	David V.: Návrh metodiky odhadu povodňových rizik v malých povodích Workshop Adolfa Patery 2007 – Extrémní hydrologické jevy v povodích.
[220]	David V., Dostál T., Dočkal M., Koudelka P., Vrána K.: Povodňová rizika a jejich prevence v malých a středních povodích, dílčí zpráva výzkumu a vývoje, OC189,C22, ČVUT Praha, FAST, Katedra hydromeliorací a krajinného inženýrství, 2007.
[221]	Dostál, T., Váška, J., Vrána, K., Klik, A.: Vodní eroze, Katedra hydromeliorací a krajinného inženýrství, Fakulty stavební, ČVUT Praha, 1996.
[222]	Ehrlich, P. a kol. : Metodika 20/1996 Metodické pokyny pro revitalizaci potoků.
[223]	Gergel, J., Benešová, J., Březina, K.B., Ehrlich, P. :Revitalizace drobných vodních toků, rok 1999.
[224]	Holý, M.: Eroze a životní prostředí. ČVUT Praha, 1994.
[225]	Kemel, M., Kolář, V.: Hydrologie, ES ČVUT, Praha 1, Husova 5, 1985.

[226]	Kvítek, T.: Identifikace potenciálních zdrojových lokalit plošného zemědělského znečištění. Standardizovaný podklad pro projektování komplexních pozemkových úprav. Metodika. VÚMOP, v.v.i. 2008.
[227]	Macků,J. Doležal, R.: Kategorizace systému OLP ve vybraných katastrech Jm kraje, Brno, 2005.
[228]	Mašát, K. a kol.: Metodika vymezení a mapování bonitovaných půdně ekologických jednotek, Praha, VÚMOP, 2002.
[229]	Mitasova, H. : Modeling topographic potential for erosion and deposition using GIS. U.S.Army Construction Engineering Research Laboratories, P.O.Box 9005, Champaign, Illinois 61826-9005, U.S.A. Department of Geography, University of Illinois at Urbana-Champaign, Urbana, Illinois 61801, U.S.A. Published in the International Journal of GIS v. 10, no. 5, p.629-641 (1996).
[230]	Podhrázká, J. a kol. :Optimalizace funkcí větrolamů v zemědělské krajině. Metodika VÚMOP, v.v.i. 2008.
[231]	Podhrázká, J. a kol. : Návrh a hodnocení účinnosti systému komplexních opatření v pozemkových úpravách pro snížení škodlivých účinků povrchového odtoku. VÚMOP, v.v.i. 2009.
[232]	Raplík,M.- Výbora,P. - Mareš,K. : Úpravy toků, Alfa Bratislava, 1989.
[233]	Říha, J. a kol. : Riziková analýza záplavových území, CERM, s.r.o. Brno, 2005.
[234]	Soil Conservation Service : Urban Hydrology for Small Watersheds, Technical Release No.55, U.S.Department of Agriculture, January 1975 (rev.1986).
[235]	Starý,M., Doležal,P., Růža,P.: Optimalizace prázdnění vodohospodářské soustavy, VÚ zpráva VÚVH Brno, 1989.
[236]	Stejskalová, D., Novotný, I.:Metodika krajinného plánu. VÚMOP, v.v.i. 2008.
[237]	Soukup, M. a kol.: Biotechnická opatření v krajině pro zvýšení retence vody na odvodněných pozemcích v pramenných oblastech. Metodika a katalog navrhovaných opatření. VÚMOP, v.v.i. 2008.
[238]	Uhlířová, J., Mazín.V. :Metodika studieširších územních vazeb ochrany půdy a vody v komplexních pozemkových úpravách. Praha, VÚMOP, 2005.
[239]	Votruba,L. a kol.: Vodohospodářské soustavy, SNTL, Praha, 1979.
[240]	Pasák,V. :Metodika. VÚMOP Ochrana půdy před erozí. 1984
[241]	Kvítek, T.: Zásady managementu využívání zón diferencované ochrany trvalými travními porosty v povodí vodárenských nádrží. Metodika VÚMOP, 2004
[242]	Sklenička, P. Základy krajinného plánování. 2. vyd. Praha : vyd. Naděžda Skleníčková, 2003. 321 s. ISBN 80-903206-1-9.
[243]	Tuček, J. Geografické informační systémy: principy a praxe. Praha : Computer press, 1998.424 s. ISBN 80-7226-091-X.
[244]	Wischmeier, W.H., Smitj, D.D.: Prediction raifall erosion losses from cropland east of Rocky Mountains. Agric. Handbook n.282, USDA, Washington D.C., 1965
[245]	Společný metodický pokyn ÚPÚ a ČÚZK ze dne 12.9.2011

Příloha č. II. Terminologie

Součástí přílohy je stručný výčet termínů užívaných v pozemkových úpravách. Členění je podle zdroje termínů. Vždy je zdroj uveden na začátku kapitoly. Řada termínů se opakuje v jednotlivých kapitolách. Důvodem je dodržení určité celistvosti v rámci zdroje. Řazení termínů je abecední, což by mělo usnadnit orientaci při hledání významu termínu.

Terminologický slovník zeměměřictví a katastru nemovitostí

http://www.vugtk.cz/slovník/obor_ALL_vsechny-termíny

adresa

- 1: v reálném světě popis polohy objektu reálného svět
- 2: znak nebo skupina znaků, určující registr, část paměti nebo jiný zdroj dat či místo jejich určení

bonitovaná půdně ekologická jednotka (BPEJ) - základní určovací a oceňovací jednotka produkční schopnosti zemědělské půdy, vyjádřená číselným kódem. Číslice kódu vyjadřují půdně-klimatické vlastnosti půdy. Jednotky tvoří ohraničený územní celek, který má specifické ekologické vlastnosti a bioenergetický potenciál

budova - nadzemní stavba, která je prostorově soustředěna a navenek uzavřena obvodovými stěnami a střešní konstrukcí

číselná mapa - původní mapa zpracovaná graficky nebo digitálně na podkladě měření číselnými metodami, jež jsou obvykle dokumentovány a umožňují obnovit originál mapy při jeho ztrátě nebo zničení

číslo evidenčního listu - číslo, pod kterým byl zapsán nájemce (uživatel) nemovitosti v evidenci nemovitostí a v době od 1.1.1993 do 30.6.1996 též v katastru nemovitostí

číslo listu vlastnictví - číslo, pod kterým jsou v daném katastrálním území v souboru popisných informací katastru nemovitostí evidovány nemovitosti příslušející jednomu vlastníku nebo skupině spoluvlastníků

číslování parcel - označování parcel na mapách a v písemných operátech podle předepsaných zásad

dělení parcely - rozdělení parcely hranicí zaměřenou v terénu nebo převzatou z jiného mapového podkladu na dvě nebo více částí

dělení pozemku - reálné rozdělení pozemku na dva nebo více samostatných pozemků, popřípadě rozdělení pozemku na dvě nebo více částí, které se slučují do pozemku sousedícího nebo se slučují s částmi jiných pozemků do nového pozemku

digitalizovaná katastrální mapa - katastrální mapa vzniklá digitalizací (převedením do číselné podoby) grafické (analogové) katastrální mapy, charakterizovaná nižší přesností než digitální katastrální mapa

digitální mapa - digitální záznam obsahu a konstrukčních (případně jiných) prvků mapy, které je možno vizualizovat a zpracovávat pomocí počítačového systému

digitální model reliéfu, digitální model terénu (DMR, DMT) - digitální reprezentace reliéfu zemského povrchu v paměti počítače, složená z dat a interpolačního algoritmu, který umožňuje mj. odvozovat výšky mezilehlých bodů

díl parcely

- 1: ve výpočetním protokolu část parcely se samostatně určenou výměrou,
- 2: v evidenci nemovitostí (resp. v katastru nemovitostí) samostatně evidovaná část parcely, která nebyla zobrazena v pozemkové (resp. katastrální) mapě; v katastru nemovitostí se evidují díly pouze u parcel ve zjednodušené evidenci

druh pozemku - rozlišení účelu užívání pozemku stanovené předpisy, např. orná půda, vinice, zahrada, lesní pozemek

druh půdy - zařazení půdy podle jejího mechanického složení

držitel nemovitosti - fyzická nebo právnická osoba, která užívá nemovitost a nakládá s ní jako s vlastní; je-li držitel se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře o tom, že mu věc nebo právo patří, je držitelem oprávněným, v opačném případě je držitelem neoprávněným

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

evidence nemovitostí - soupis a popis nemovitostí a jejich geometrické zobrazení v mapách s vyjádřením vlastnických a užívatelských vztahů k nim; vedla se od 1.4.1964 do 31.12.1992 podle zákona č. 22/1964 Sb. a vyhlášky č. 23/1964 Sb.

evidenční mapa

- 1: výtisk mapy, v kterém jsou zaznamenávané změny
- 2: část měřického operátu evidence nemovitostí; otisk pozemkové mapy, který se poskytoval národním výborům a udržoval se s pozemkovou mapou v souladu

fotogrammetrie

- 1: vědní a technický obor o získávání spolehlivých informací o fyzických objektech a prostředí, zaznamenáváním, měřením a interpretací snímků
- 2: obor, zabývající se zjišťováním geometrických vlastností a polohy objektů a jejich změn z fotografických měřických snímků a obrazových záznamů

geodatabáze - prostředí pro správuází geografických dat (geoprostorových dat, geodat) vyvinuté firmou ESRI *POZNÁMKA - v ostatních případech je nutno používat termín báze geografických dat, báze geoprostorových dat, báze geodat*

geografický informační systém (GIS)

- 1: informační systém zabývající se informacemi, které se týkají jevů přidružených k místu vztahenému k Zemi
- 2: funkční celek vytvořený integrací technických a programových prostředků, dat, pracovních postupů, obsluhy, uživatelů a organizačního kontextu, zaměřený na sběr, ukládání, správu, analýzu, syntézu a prezentaci prostorových dat pro potřeby popisu, analýzy, modelování a simulace okolního světa s cílem získat nové informace potřebné pro racionální správu a využívání tohoto světa

geometrický plán - technický podklad pro zobrazení předmětu zápisu do souboru geodetických informací nebo pro vymezení rozsahu věcného břemena, zatěžuje-li věcné břemeno pouze část pozemku. Je součástí listin, podle nichž má být proveden zápis do katastru nemovitostí. Vyhotovuje se vždy na základě výsledků geodetických prací v terénu a obsahuje grafické zobrazení nemovitosti před změnou a po ní a další údaje podle stanovených požadavků

hon

- 1: souvislá skupina pozemků v jednom katastrálním území obvykle označená pomístním jménem
- 2: základní článek (plošná jednotka), na kterém se pěstuje zpravidla jedna plodina

hranice druhu pozemků - hranice (spojnice lomových bodů) mezi pozemky různého druhu (např. orná půda, zahrada, trvalý travní porost, lesní pozemek, zastavěná plocha apod.)

hranice držby - hranice (spojnice lomových bodů) mezi pozemky různých držitelů

hranice katastrálního území - spojnice lomových bodů na obvodu katastrálního území; může být totožná s hranicí územní správní jednotky

hranice parcely - hranice zobrazující na mapě obvod pozemku, resp. spojnice lomových bodů na obvodu pozemku

hranice územní správní jednotky - spojnice lomových bodů na obvodu územní správní jednotky; může být totožná s hranicí katastrálního území

charakteristika druhu pozemků - popis pozemků z hlediska způsobu jejich užívání; charakteristiky druhů pozemků pro účely katastru nemovitostí jsou stanoveny prováděcí vyhláškou ke katastrálnímu zákonu

charakteristika nemovitostí - v evidenci nemovitostí číselný kód skládající se z trojčíferného kódu způsobu využití nemovitosti a dvojcíferného kódu způsobu ochrany nemovitosti

identifikace parcel - porovnání zápisu a zákresu téže nemovitosti v operátu katastru nemovitostí se zápisem, popř. zákresem v jiných operátech nebo pravomocných rozhodnutích státních orgánů

identifikační číslo - číselný kód, který slouží k jednoznačné identifikaci ekonomického subjektu (právníké osoby nebo organizační složky státu, která je účetní jednotkou)

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

informační systém katastru nemovitostí (ISKN) - moderní informační systém katastru nemovitostí, plně kompatibilní se státní informační politikou. Je jedním ze základních registrů veřejné správy, poskytujících základní zdrojová data ostatním systémům veřejné správy

intravilán, místní trať - část území obce, ve které je soustředěna zástavba, obvykle včetně pozemků určených k zástavbě

jednoduchá pozemková úprava - pozemková úprava prováděná k vyřešení pouze některých hospodářských potřeb (např. urychlené scelení pozemků, zpřístupnění pozemků) nebo k vyřešení ekologické potřeby v krajině (např. lokální protierozní nebo protipovodňové opatření) nebo pozemková úprava týkající se pouze části katastrálního území, popřípadě pozemková úprava prováděná k upřesnění nebo rekonstrukci přidělů půdy; pro jednoduchou pozemkovou úpravu mohou být upraveny náležitosti návrhu a provádění pozemkových úprav odlišně než stanoví zvláštní právní předpis

jednotná evidence půdy - soupis a popis pozemků a jejich zobrazení v mapách s vyjádřením užívacích vztahů k nim; poskytovala podklady k jednotnému výkaznictví o půdě; vedla se na základě vládního usnesení č. 192/1956 ze dne 25.1.1956 do 31.3.1964

katastr nemovitostí ČR - soubor údajů o nemovitostech v České republice zahrnující jejich soupis a popis a jejich geometrické a polohové určení, zdroj informací, které slouží k ochraně práv k nemovitostem, pro daňové a poplatkové účely, k ochraně životního prostředí, zemědělského a lesního půdního fondu, nerostného bohatství, kulturních památek, pro rozvoj území, k oceňování nemovitostí, pro účely vědecké, hospodářské a statistické a pro tvorbu dalších informačních systémů. Součástí katastru je evidence vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem

katastrální mapa - polohopisná mapa velkého měřítka s popisem, která zobrazuje všechna katastrální území a všechny nemovitosti, které jsou předmětem katastru. Pozemky se v katastrální mapě zobrazují průmětem svých hranic do zobrazovací roviny, označují se parcelními čísly a značkami druhů pozemků; stavby se zobrazují průmětem svého vnějšího obvodu na terén

katastrální území - technická jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený a v katastru nemovitostí společně evidovaný soubor nemovitostí a která je současně evidenční jednotkou pro číslování parcel; obvod katastrálního území je zpravidla totožný s územním obvodem obce, avšak jedna obec může obsahovat dvě i více katastrálních území

komasační mapa - podrobná polohopisná mapa velkého měřítka, která vznikla na základě komasace (scelování pozemků) a zobrazovala stav po provedené komasaci (scelení pozemků)

krajinná struktura - je výsledkem spolupůsobení přírodních a socioekonomických procesů, a je tvořena jak stabilními prvky a složkami (invarianty), tak prvky a složkami proměnnými, struktura krajiny je jednak prostorová a jednak časová

kvalita výměry - kód rozlišující způsob výpočtu výměry parcely (ze souřadnic, graficky apod.)

lesní pozemek

- 1: pozemek s lesním porostem a pozemek, u něhož byly lesní porosty odstraněny za účelem jejich obnovy, lesní průsek a nezpevněná lesní cesta, není-li širší než 4 m, a pozemek, na němž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů
- 2: lesní pozemek, na němž je postavena budova

lesní půdní fond - pozemky, které jsou podle příslušného obecně závazného předpisu trvale určeny k plnění funkcí lesa (tj. lesní porosty, pozemky, na kterých byly lesní porosty dočasně odstraněny, pozemky bez lesních porostů sloužící lesnímu hospodářství, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace s výjimkou pozemků zastavěných a jejich přístupových komunikací)

liniová stavba - stavba u níž podstatně převládá jeden rozměr, tj. délka nad šířkou a výškou; je to např. pozemní komunikace, dráha

list vlastnictví - součást souboru popisných informací katastru nemovitostí; obsahuje jméno, případně název vlastníka (spoluvlastníků) nebo jiného oprávněného, identifikátor (rodné číslo fyzické osoby nebo identifikační číslo právnické osoby nebo organizační složky státu, která je účetní jednotkou), seznam nemovitostí, které vlastní (spoluvlastníci) v katastrálním území vlastní nebo ke kterým má jiný oprávněný stejný právní vztah (např. příslušnost hospodařit s majetkem státu, právo hospodařit s majetkem státu, správa majetku obce) s uvedením údajů u těchto nemovitostí evidovaných, údaje o právních vztazích k nemovitostem a další údaje stanovené zákonem; v jednodušší podobě byl list vlastnictví součástí operátu evidence nemovitostí

mapa malého měřítka - mapa, jejíž měřítko má měřítkové číslo M větší než 200 000 *POZNÁMKA* - v jiných státech se používá i jiné dělení na mapy velkých středních a malých měřítek

mapa pozemkové knihy - mapa tvořící součást pozemkové knihy; zobrazovala parcely evidované v operátu pozemkové knihy a udržovala se v souladu s mapou pozemkového katastru

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

mapa pozemkového katastru - součást měřického operátu pozemkového katastru; polohopisná mapa velkého měřítka vyhotovená pro účely pozemkového katastru

mapa středního měřítka - mapa, jejíž měřítko má měřítkové číslo M větší než 5000 a menší nebo rovno 200 000 *POZNÁMKA - v jiných státech může být u těchto map M jiné*

mapa velkého měřítka - mapa, jejíž měřítko má měřítkové číslo M menší nebo rovno 5000 *POZNÁMKA - v jiných státech se používá i jiné dělení na mapy velkých, středních a malých měřítek*

mapové dílo - souhrn mapových listů, které pokrývají souvislé území, jehož zobrazení v daném měřítku není možné na jedné mapě; mapové dílo má jednotný klad mapových listů, systematické označení mapových listů, jednotné mapové značky, jednotné kartografické zobrazení a zpravidla jednotné měřítko

měřický náčrt - grafické a dříve vždy i číselné vyjádření výsledků podrobného měření a šetření, které je podkladem nebo jedním z podkladů pro zobrazování

měřický operát

- 1: katastrální a příruční katastrální mapa v pozemkovém katastru, pozemková, evidenční a pracovní mapa v evidenci nemovitostí, soubor geodetických informací v katastru nemovitostí
- 2: část operátu geodetických bodů zahrnující naměřené údaje a listinné doklady (G)

místní jméno, oikonymum - jméno obývaného místa (a to i opuštěného a zaniklého), tj. města (obce) a jeho částí, katastrálního území, ulice, náměstí a jiného veřejného prostranství; místní jména jsou standardizována v Základní mapě ČR 1:10 000

místní názvosloví - soubor místních jmen

místopisné názvosloví - soubor místních a pomístních jmen

náhradní užívání pozemku - podle dřívějších předpisů bezplatné užívání náhradního pozemku přiděleného vlastníku, který při pozemkových úpravách pozbyl užívání svého pozemku; opravňovalo náhradního uživatele k užívání pozemku ve stejném rozsahu, v jakém by náleželo vlastníku tohoto náhradního pozemku, bylo trvale spojeno s vlastnictvím pozemku, za nějž byl přidělen pozemek do náhradního užívání. Náhradní uživatel měl proto právo na výnos pozemku, mohl měnit jeho podstatu a provádět na něm stavby; nemohl však pozemek zatížit ani zcizit. Právo náhradního užívání pozemku přecházelo při převodu vlastnictví pozemku, za nějž byl přidělen pozemek do náhradního užívání, na nového vlastníka

nájemní právo k pozemkům - nájemní právo, kde předmětem nájmu je pozemek

nemovitost - pozemek a stavba spojená se zemí pevným základem

neoprávněná držba - nakládání s věcí jako s vlastní držitелеm, který není ke všem okolnostem v dobré víře, že mu věc nebo právo patří

nezemědělská půda - půda svým přirozeným složením nevhodná k obdělávání nebo půda užívaná k zemědělským účelům

nezemědělský pozemek - pozemek nevhodný k zemědělskému využití nebo užívaný k zemědělským účelům

obnova katastrálního operátu - soubor činností, jejichž cílem je vyhotovení nového souboru geodetických informací ve formě grafického počítačového souboru a nového souboru popisných informací katastru nemovitostí; provádí se novým mapováním, přepracováním souboru geodetických informací nebo na podkladě pozemkových úprav

obnova katastrálního operátu přepracováním - vyhotovení nového souboru geodetických informací katastru nemovitostí a nového souboru popisných informací katastru nemovitostí, při němž se převádí katastrální mapa z grafické formy do formy grafického počítačového souboru se současným převedením parcel evidovaných ve zjednodušené evidenci na parcely katastru nemovitostí a novým určením výměry parcel ze souřadnic grafického počítačového souboru

obnova pozemkového katastru - nahrazení celého nebo části katastrálního operátu pozemkového katastru novým operátem; opotřeбенý katastrální operát, který byl k dalšímu užívání nezpůsobilý, se nahradil jeho opisem nebo přesným otiskem podle jeho posledně platného stavu; pozbyla-li katastrální mapa stanovené přesnosti nebo vyžadovalo-li se větší přesnosti nebo jiného měřítka, nahradil se celý nebo částečný operát novým měřickým operátem vyhotoveným novým katastrálním řízením a podle výsledků byl upraven také písemný operát; ztracený nebo zničený katastrální operát se nahradil druhopisem podle zachovaných pomůcek

omezení dispozičních práv - omezení vlastníka disponovat nemovitostmi, které jsou jeho vlastnictvím, vyplývající z příslušného obecně závazného předpisu

omezení převodu nemovitosti - zákonem dříve stanovené zabezpečení uspokojení pohledávky věřitele písemnou smlouvou, kterou dlužník bere na sebe povinnost, že nepřevede svou nemovitost bez souhlasu věřitele na jiného vlastníka, dokud nebude pohledávka uspokojena

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

ortofotomapa - mapa zachovávající fotografický obraz území, tvořená jedním nebo montáží více ortofotosnímků (mozaikou) a opatřená dalšími náležitostmi mapy (souřadnicovou sítí, rámem mapy, popisem mapy atd.)

parcela - pozemek, který je geometricky a polohově určen, zobrazen v katastrální mapě a označen parcelním číslem

parcelní číslo - číslo, kterým je označena parcela shodně ve všech částech operátu katastru nemovitostí

plomba (k nemovitostem) - dočasné vyznačení skutečnosti, že právní vztahy k nemovitosti evidované v katastru jsou dotčeny změnou; plomba se zruší provedením vkladu nebo záznamu, nebo po zápisu poznámky, nebo po nabytí právní moci rozhodnutí o zastavení řízení o povolení vkladu práva nebo o zamítnutí vkladu práva do katastru nemovitostí

plužina – je název užívaný dříve pro všechny **pozemky** patřící k **vesnici** a využívané k zemědělským aktivitám, dle tvaru rozlišujeme plužinu blokovou, traťovou a záhumenicovou

podílové spoluvlastnictví - vlastnický vztah několika vlastníků k témuž objektu (např. nemovitost), kdy každý vlastník vlastní ideální podíl celku; speciálním případem je podílové spoluvlastnictví ke knihovnímu tělesu pozemkové knihy

pomístní jméno, anoikonymum - vlastní jméno neživého přírodního objektu a jevu na Zemi (voda, tvar vertikální členitosti zemského povrchu i mořského dna, jeskyně apod.) a takového člověkem vytvořeného objektu na Zemi, který není určen k obývání a je v krajině trvale umístěn (přehrada, komunikace, seskupení pozemků apod.)

pomístní názvosloví - soubor pomístních jmen

pozemek - část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicemi územní správní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí držby, hranicí druhů pozemků, popřípadě rozhraním způsobu využití pozemků

pozemková kniha - veřejná kniha, ve které se vedla (v období od r. 1871 do r. 1950, částečně až do r. 1964) vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem

pozemková mapa - podrobná polohopisná mapa velkého měřítka zobrazující nemovitosti, udržovaná v souladu se skutečným stavem v terénu; část měřického operátu jednotné evidence půdy a evidence nemovitostí

pozemková parcela - parcela, která není evidována v druhu pozemku "zastavěné plochy a nádvoří" (resp. která je evidována v některém druhu pozemku v rámci zemědělské půdy nebo druhu pozemku "vodní plocha" nebo "ostatní plocha")

pozemkový katastr - geometrické zobrazení, soupis a popis všech pozemků v bývalé Československé republice, vyhotovené podle zákona č. 177/1927 Sb., o pozemkovém katastru a jeho vedení (katastrální zákon) a vládního nařízení č. 64/1930; sloužil jako podklad pro vyměřování veřejných daní, pro zakládání, obnovování nebo doplňování veřejných knih a jejich map, pro zabezpečení držby, pro převody nemovitostí; vedl se od roku 1931 do roku 1956, ale v letech 1938 - 1956 již jeho vedení nebylo zcela spolehlivé

poznámka k druhu pozemku - číselný znak a slovní charakteristika, které podrobněji rozlišovaly v písemném operátu evidence nemovitostí způsob užívání pozemku uvnitř jednotlivých druhů pozemků (např. v ostatních plochách komunikací, hřiště apod.)

poznámka o právech k nemovitostem - úkon správního orgánu, který je určený k vyznačení skutečností nebo poměru vztahujícího se k nemovitosti nebo k osobě do katastru nemovitostí a který nemá vliv na vznik, změnu ani zánik práv k nemovitostem

poznámka o sporné hranici - poznámka v soupisu nemovitostí nebo v záznamu podrobného měření změn, že o předmětné hranici nebylo dosaženo dohody

právní vztah k nemovitosti - vyjádření druhu právního vztahu k nemovitosti v souboru popisných informací katastru nemovitostí (vlastnické právo, zástavní právo, právo odpovídající věcnému břemeni, předkupní právo s účinky věcného práva a některá další práva a oprávnění k majetku státu, obce a kraje stanovená obecně závazným právním předpisem), popřípadě v písemném operátu evidence nemovitostí (právní vztahy vlastnické, vybrané právní vztahy uživatelů, správa národního majetku, právo hospodaření s národním majetkem a vybrané druhy omezení práv, např. zástavní práva, omezení převodu nemovitostí, věcná břemena)

právo hospodaření - obecně závazným právním předpisem stanovené právo dřívější státní organizace k hospodaření s národním majetkem (platilo do roku 2000)

prohlášení konkurzu proti vlastníku nemovitosti - právní akt, jímž se z rozhodnutí příslušného orgánu (soudu) omezuje dispoziční právo vlastníka; oprávnění vykonávat práva a plnit povinnosti, které podle zákona a jiných právních předpisů jinak přísluší úpadci (vlastníku), přechází na správce konkursní podstaty, jestliže souvisí s nakládáním s majetkem patřícím do konkursní podstaty

předkupní právo - zákonem stanovené právo například spoluvlastníků k nemovitosti, která je předmětem podílového vlastnictví, přednostně získat ostatní spoluvlastnické podíly v případě převodu nemovitosti;

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

předkupní právo lze sjednat i smluvně, např. mezi prodávajícím a kupujícím ve prospěch prodávajícího, a to i jako věcné právo

převzatá hranice - hranice převzatá do platné mapy z jiného mapového podkladu bez nového určení přímým zaměřením, zobrazená v mapě stanovenou značkou

přídělový plán - grafický dokument zobrazující hranice parcel přidělených přidělici přidělovou listinou vyhotovenou podle příslušných obecně závazných předpisů; vyhotovoval se buď na podkladě existující pozemkové evidence (např. mapy pozemkového katastru) nebo na podkladě zaměření hranic pozemků v terénu, a to buď v měřítku shodném s podkladovou mapou nebo v měřítku menším (např. 1:5000)

příslušnost k organizační složce právnické osoby - právní vztah typu vlastnictví, kdy organizační složka právnické osoby je zapsána v obchodním nebo jiném zákonem stanoveném rejstříku a vedoucí této organizační složky je oprávněn nakládat s nemovitostí evidovanou v katastru nemovitostí jménem právnické osoby, k níž organizační složka přísluší

příslušnost k vlastníkovi nemovitosti - přiřazení parcely, budovy nebo jednotky k vlastníkově prostřednictvím čísla listu vlastnictví

půdní celek - seskupení pozemků, navržené podle projektu pozemkových úprav pro velkovýrobní formy hospodaření, ohraničené nezrušitelnými přírodními nebo umělými překážkami

půdní fond - souhrn zemědělské a nezemědělské půdy

původní pozemek - pozemek (nemovitost) vymezený hranicí vlastnickou nebo druhu pozemku, který je obhospodařován právnickou nebo fyzickou osobou, sloučený zpravidla s dalšími původními pozemky do většího celku, přičemž vlastnická hranice je většinou v terénu neznatelná

rastrová mapa - mapa založená na rastrovém datovém modelu

regulační plán - stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezení veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření. Regulační plán nahrazuje v řešené ploše ve schváleném rozsahu územní rozhodnutí a je závazný pro rozhodování v území. Regulační plán vydaný krajem je dále závazný pro územní plány a regulační plány vydávané obcemi. Může nahradit plán společných zařízení komplexních pozemkových úprav. Nenahrazuje územní rozhodnutí v nezastavěném území

rodné číslo - desetimístný (do roku 1954 devítimístný) identifikátor fyzické osoby vytvořený z data narození, doplňku a u čísel přidělovaných od 1.1.1954 kontrolní číslice

řízení (v katastru nemovitostí) - sled na sebe navazujících operací a událostí vedoucích k vyřízení podání učiněných písemně nebo ústně, jakož i k vyřízení úkolů vyplývajících z činnosti katastrálního úřadu vykonávané z vlastního podnětu, případně z úřední povinnosti

soubor geodetických informací (SPI) - část katastrálního operátu, která zahrnuje katastrální mapu a ve stanovených katastrálních územích i její číselné vyjádření

soubor popisných informací (SGI) - část katastrálního operátu, která zahrnuje údaje o katastrálním území, o parcelách, o stavbách, o bytech a nebytových prostorech, o vlastnících a jiných oprávněných, o právních vztazích a dalších stanovených právech a skutečnostech

Souřadnicový systém Jednotné trigonometrické sítě katastrální (S-JTSK) - závazný geodetický referenční systém na celém území státu, definovaný Besselovým elipsoidem, Křovákovým konformním kuželovým zobrazením v obecné poloze a souborem souřadnic bodů z vyrovnání trigonometrických sítí

stabilní katastr - název katastru vybudovaného na základě patentu Františka I. z roku 1817

stavební parcela - pozemek evidovaný v druhu pozemku „zastavěné plochy a nádvoří“

stavební pozemek

- 1: pozemek, jeho část nebo soubor pozemků, vymezený a určený k umístění stavby územním rozhodnutím anebo regulačním plánem
- 2: pozemek určený regulačním plánem nebo územním rozhodnutím k zastavění a pozemek zastavěný hlavní stavbou

šetření (komisionální) - v pozemkovém katastru zjišťování předmětů měření a šetření dalších údajů pro popis mapy a obsah písemných operátů včetně vyznačování průběhu hranic plošných prvků v mapovaném území, konané za účasti jmenované komise, vlastníků nemovitostí a dalších účastníků určených obecně závazným předpisem

technickohospodářská mapa (THM) - základní nebo účelová technická mapa velkého měřítka vyhotovovaná podle obecně závazného technického předpisu na území dřívější ČSSR v období 1962 až 1980

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

třída přesnosti mapování - charakteristika přesnosti mapování daná číselnou přesností podrobného bodového pole a podrobného měření; posuzuje se podle hodnot středních souřadnicových chyb nebo mezních odchylek

typ parcely - rozlišení, zda se jedná o parcelu katastru nemovitostí (evidovanou se všemi údaji) nebo parcelu evidovanou zjednodušeným způsobem (ve zjednodušené evidenci) pouze s vybranými údaji

údaj evidence nemovitostí - informace o nemovitosti nebo o jejím vlastníkovi nebo uživateli, která je obsahem písemného operátu evidence nemovitostí

údaj katastru nemovitostí - údaj o katastrálním území nebo o parcele nebo o budově nebo o bytu a nebytovém prostoru nebo o vlastníkovi nebo o jiném oprávněném nebo podrobnější údaj katastru nemovitostí, který je obsahem souboru popisných informací katastru nemovitostí

údaj o parcele - informace o parcele evidované v katastru nemovitostí (příslušnost do katastrálního území v němž leží příslušný pozemek, parcelní číslo, vazba k vlastníku nemovitosti, výměra, druh pozemku, způsob využití a ochrany nemovitosti a další údaje stanovené obecně závazným předpisem)

údaj o vlastníku nemovitosti a jiném oprávněném - informace o vlastníku nemovitosti a jiném oprávněném evidované v katastru nemovitostí (typ, jméno a příjmení nebo název, adresa trvalého pobytu nebo sídla, rodné číslo nebo identifikační číslo právnické osoby a další údaje stanovené obecně závazným předpisem)

územně plánovací dokumentace – územně plánovací dokumentaci tvoří

- 1. zásady územního rozvoje,
- 2. územní plán,
- 3. regulační plán

územní plán - stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (urbanistická koncepce), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory a stanoví podmínky pro jejich využití. Zpřesňuje a rozvíjí cíle a úkoly územního plánování v souladu se zásadami územního rozvoje kraje a s politikou územního rozvoje. Pořizuje se a vydává pro celé území obce, pro celé území hlavního města Prahy, popřípadě pro celé území vojenského újezdu. Vydává se formou opatření obecní povahy podle správního řádu. Je závazný pro pořízení a vydání regulačního plánu zastupitelstvem obce, pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí

uživací hranice - hranice oddělující pozemky různých uživatelů; hranice byly předmětem evidování v jednotné evidenci půdy a v evidenci nemovitostí

užívání nemovitosti - forma hospodaření s nemovitostí evidovaná v evidenci nemovitostí jako základní vztah k nemovitosti (v evidenci nemovitostí byl u všech nemovitostí evidován uživatel, na rozdíl od vlastníka, který u všech nemovitostí evidován být nemusel)

uživatel nemovitosti - fyzická nebo právnická osoba evidovaná v evidenci nemovitostí, která užívala nemovitost (uživatel nemovitosti mohl a nemusel být totožný s vlastníkem)

věcné břemeno - právo k cizí nemovitosti; omezuje vlastníka nemovitosti ve prospěch někoho jiného tak, že je povinný něco trpět, něco konat nebo něčeho se zdržet; aby omezení mělo charakter věcného břemena, musí mít opakující se charakter nebo musí probíhat permanentně

věcné právo k nemovitosti - právo k nemovitosti s věcnými účinky (vlastnické právo, zástavní právo, právo odpovídající věcnému břemenu, věcné předkupní právo, podzástavní právo, podle dříve platných předpisů bylo věcným právem i právo stavby, spoluvlastnictví nemovitosti ve prospěch vlastníka určité usedlosti, pacht, služebnost apod.)

vektorová mapa - mapa v digitální formě zaznamenaná vektorovými daty

veřejná infrastruktura - pozemky, stavby, zařízení, a to

- **dopravní infrastruktura**, například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení;
- **technická infrastruktura**, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody;

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

- **občanské vybavení**, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva;
- **veřejné prostranství** zřizované nebo užívané ve veřejném zájmu.

vlastnická hranice - hranice mezi pozemky různých vlastníků

vlastnické právo - právo vlastníka v mezích stanovených právním řádem věc držet, užívat a požívat její plody a užitky a disponovat s ní; je jedním ze základních subjektivních práv

vlastnické právo k nemovitosti - právní vztah založený smluvně nebo vzniklý na základě skutečnosti definované obecně závazným předpisem (rozhodnutí příslušného státního orgánu, zhotovení, vydržení apod.), kdy předmětem vlastnického práva je nemovitost

vkład práv k nemovitosti do katastru nemovitostí - způsob zápisu věcného práva do katastrálních operátů, kterým toto právo vzniká, mění se nebo zaniká

vložka pozemkové knihy - část pozemkové knihy obsahující zápis jediného knihovního tělesa; dělila se na tři samostatné části zvané listy - list podstaty statkové (list A), list vlastnický (list B) a list závad (list C)

vydržení práv k nemovitostem - jeden ze základních titulů k originálnímu nabytí vlastnického práva k nemovitosti na základě držby po stanovenou dobu nebo práva odpovídajícímu věcnému břemeni na základě výkonu práva po stanovenou dobu; základem vydržení je oprávněná držba věci, tj. nakládání s věcí jako s vlastní nebo vykonávání práva pro sebe; držitel se stává vlastníkem věci nebo vykonavatelem práva po době stanovené obecně závazným předpisem (v případě nemovitosti nebo práva k nemovitosti je tato doba 10 let), přičemž do této doby se započítává i doba, po kterou měl věc v držení nebo vykonával právo i právní předchůdce

výměra parcely - vyjádření plošného obsahu průmětu pozemku do zobrazovací roviny v plošných metrických jednotkách; velikost výměry vyplývá z geometrického určení pozemku a zaokrouhluje se na celé čtvereční metry

vyrovnání hranic - úprava lomeného průběhu hranice dvou sousedních pozemků zpravidla zachovávající jejich původní výměry

výsledek pozemkové úpravy - výsledný elaborát, který obsahuje doklady o postupu provádění pozemkových úprav včetně rozhodnutí o výměně vlastnických práv k nemovitostem; na podkladu výsledku pozemkových úprav se zapisují změny do katastru nemovitostí

výškový systém baltský - po vyrovnání (Bpv) - závazný geodetický referenční systém na celém území státu, definovaný výchozím výškovým bodem, kterým je nula stupnice mořského vodočtu v Kronštadu a souborem normálních výšek z mezinárodního vyrovnání nivelačních sítí

vytyčení hranice pozemku - měřický úkon, jehož výsledkem je vyznačení hranic pozemku v terénu způsobem stanoveným obecně závazným předpisem podle údajů evidovaných v příslušné pozemkové evidenci (katastr nemovitostí, popřípadě dřívější pozemkové evidence)

základní báze geografických dat (ZABAGED) - digitální topologickovektorový topografický model území České republiky, odvozený z mapového obrazu Základní mapy ČR 1:10 000 (ZM 10) v souřadnicovém systému JTSK a výškovém systému baltském – po vyrovnání

základní mapa (ZM) - mapa se základním, všeobecně využitelným obsahem stanoveným příslušným technickým předpisem

základní mapa ČR - mapa měřítka 1:10 000, 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000 nebo 1:200 000, vzniklá odvozením z topografického mapování České republiky z let 1957 - 1972; mapa je vyhotovena v souřadnicovém systému JTSK ve speciálním kladu mapových listů, odpovídajícímu usnesení vlády ČSSR č. 327/1968 Sb.

záplavová čára - křivka odpovídající průsečnici hladiny vody se zemským povrchem při zaplavení území povodní

záplavové území - území vymezené záplavovou čarou

zásady územního rozvoje - stanoví zejména základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezí plochy nebo koridory nadmístního významu a stanoví požadavky na jejich využití, zejména plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření, stanoví kritéria pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v jejich využití. Pořizují se pro celé území kraje a vydávají se formou opatření obecné povahy podle správního řádu. Jsou závazné pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území

zastavitelná plocha - plocha vymezená k zastavění v územním plánu nebo v zásadách územního rozvoje

zástavní právo - věcné právo k cizí věci; slouží k zajištění a v případě nesplnění i k uspokojení zajištěné pohledávky; zástavní právo vzniká vkladem do katastru nemovitostí, rozhodnutím příslušného orgánu (např. soudu, správce daní apod.) nebo ze zákona a zaniká záznamem oznámení o zániku zástavního práva (kvitance) do katastru nemovitostí

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

zastavěný stavební pozemek - pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako stavební parcela a další pozemkové parcely zpravidla pod společným oplocením, tvořící souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami

zastavěné území - území vymezené územním plánem nebo postupem podle stavebního zákona; nemá-li obec takto vymezené zastavěné území, je zastavěným územím zastavěná část obce vymezená k 1. září 1966 a vyznačená v mapách evidence nemovitostí

zemědělská půda - půda určená k zemědělské výrobě (orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad, trvalý travní porost - v evidenci nemovitostí se trvalé travní porosty dělily na louky a pastviny)

zemědělský pozemek - pozemek zařazený do zemědělského půdního fondu

zemědělský půdní fond (ZPF) - obhospodařovaná zemědělská půda, dále půda, která byla a má být nadále obhospodařovaná, ale dočasně je odňatá zemědělské výrobě, nezemědělská půda potřebná k zajišťování zemědělské výroby (např. polní cesty, pozemky se zařízením důležitým pro polní závlahy, závlahové vodní nádrže apod.) a rybníky určené k chovu ryb a vodní drůbeže

zjednodušená evidence - dočasná součást souboru popisných informací katastru nemovitostí; evidence, v níž jsou evidovány parcely pouze s některými údaji stanovenými obecně závazným předpisem (parcelní číslo, výměra, číslo listu vlastnictví); hranice těchto parcel nejsou obsahem katastrální mapy, jsou evidovány pouze v mapách předchozích evidencí (pozemkový katastr, grafické přidělové plány, evidence nemovitostí)

změna druhu pozemku - změna dosavadního účelu užívání pozemku; do katastru nemovitostí se zapisuje v souladu s ustanovením obecně závazného předpisu na podkladě příslušné listiny nebo **podle ohlášení vlastníka**

způsob ochrany nemovitostí - rozlišení typu a druhu ochrany nemovitosti evidované v katastru nemovitostí podle příslušných obecně závazných předpisů (ochrana přírody a krajiny, památková ochrana apod.)

způsob užívání nemovitosti - v evidenci nemovitostí podrobnější specifikace využívání pozemků zařazených do jednotlivých druhů pozemků podle ustanovení obecně závazného právního předpisu (např. rozlišení typu komunikace apod.), jedna ze součástí kódu pro charakteristiku nemovitosti

způsob využití budovy - rozlišení jednotlivých druhů budov (bytový dům, rodinný dům, stavba pro výrobu a skladování, garáž apod.) podle ustanovení obecně závazného právního předpisu

způsob využití pozemku - v katastru nemovitostí podrobnější specifikace využívání pozemků zařazených do jednotlivých druhů pozemků podle ustanovení obecně závazného právního předpisu (např. rybník, vodní tok, silnice, ostatní komunikace, manipulační prostor apod.)

TNV 75 0144 Terminologie pozemkových úprav

biocentrum – biotop nebo soubor biotopů v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodně blízkého ekosystému.

biokoridor – území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry, a tím vytváří z oddělených biocenter systém.

cesta polní – účelová komunikace, která slouží k dopravě z přilehlých pozemků a na ně. Někdy může sloužit i jiné dopravě. Pak jde o komunikaci víceúčelovou.

cestní síť – síť pozemních komunikací.

delimitace půdního fondu – rozhraničení půdy z hlediska jejího využívání, např. mezi zemědělskou a lesní půdou.

dělení pozemků – dělení velkých pozemků v rámci PÚ, za účelem optimalizace výroby, protierozní ochrany apod.

délka pozemku – rozměr delší strany pozemku obdélníkového tvaru; u nepravidelných tvarů podíl výměry a šířky.

dráha soustředěného povrchového odtoku – dráha soustředěného odtoku o malé hloubce vzniklého z odtoku plošného.

drenáž – způsob podzemního odvodnění soustavou drénů s drenážními objekty.

ekologická stabilita schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce.

ekosystém - funkční soustava živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáním informací a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase

eroze - rozrušování zemského povrchu vodou, větrem, sněhem, ledem a ostatními exogenními silami, popř. zesilované činností člověka, spojené s přemísťováním a ukládáním uvolněného materiálu (viz též ČSN 75 0142)

erozně uzavřený celek - souvislé území s lokálně uzavřeným erozním procesem

hlavní hydromeliorační zařízení

- (1) pro odvodnění: zařízení k odvádění nadbytečné vody z melioračního detailu do recipientu
- (2) pro závlahy: zařízení k odběru, přívodu, akumulaci a rozvodu závlahové vody

hydrografická síť – soustava povrchových vodních útvarů v uvažovaném území. (ČSN 736530)

hydromeliorace (mn.č.) - soubor činností staveb a zařízení zajišťujících zlepšení přírodních podmínek využívání půdy úpravou vodních poměrů v půdě (viz též ČSN 75 0140)

chráněná krajinná oblast - rozsáhlé území s harmonicky utvářenou krajinou charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení *POZNÁMKA - Oblast vyhláší vláda ČR*

interakční prvek – obvykle liniový element krajiny, který zprostředkovává kontakt mezi biocentry a biokoridory

konfigurace terénu – vertikální a horizontální členitost terénu.

kostra ekologické stability - soustava relativně ekologicky stabilních částí (segmentů) krajiny bez ohledu na jejich funkční vztahy; rozmístění a výměra těchto krajinných částí; je dána dlouhodobým antropogenním vývojem každého konkrétního území

krajina - část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky

mechanizační přístupnost – možnost použití zemědělské mechanizace s ohledem na velikost a tvar pozemku nebo honu a sklonitost terénu v souladu s předpisy o bezpečnosti práce

mokřad - lokalita s trvale vysokou hladinou vody charakterizovaná specifickou rostlinnou příp. živočišnou komunitou

národní kulturní památka - kulturní památka, která tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa, vyhlášena vládou ČR za NKP

národní park - rozsáhlé území, jedinečné v národním či mezinárodním měřítku, jehož značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam

národní přírodní památka - přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk **STEJNÉ JAKO PŘÍRODNÍ PAMÁTKA**

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

národní přírodní rezervace - menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku

nepřístupný pozemek – pozemek bez možnosti dopravního spojení a mechanizační přístupnosti.

podrobná hydromeliorační zařízení

- (1) u odvodnění: záchytné příkopy a drény, ojedinělá a plošná drenáž, speciální drenáž (krtčí, šterbinová, dvouetážová, navlažovací, regulační) a dále fyzikální, chemické a biologické meliorace půd
- (2) u závlah: zařízení k podrobnému rozdělení vody po zavlažované ploše (přenosné potrubí a postřikovače, pásové zavlažovače, pivotové zavlažovače, zařízení lokalizovaných závlah a další)

propustek - mostní objekt, popř.jeho část s kolmou světlostí mostního otvoru do 2,0 m včetně, sloužící zpravidla k příčnému provedení stálých nebo občasných vod a jiných vedení tělesem komunikace (viz též ČSN 73 6200)

protierozní soustava - soubor vzájemně se doplňujících protierozních opatření (viz též ČSN 75 0142)

příkop - odvodňovací prvek, který slouží k podélnému odvodnění polní cesty a k odvedení povrchově odtékající vody z okolních pozemků. V některých případech může mít i funkci protierozního opatření

přípustná délka svahu - délka svahu po spádnicí, při které ještě není překročena přípustná ztráta půdy erozí (viz též ČSN 75 0142)

přírodní památka - přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, který vedle přírody formoval svou činností člověk

přírodní rezervace - menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast

půdoochranné zalesnění - výsadba a pěstování lesních porostů na erozně ohrožených nebo narušených pozemcích, jejichž půdní a terénní podmínky neumožňují zemědělské využití nebo mohou zajistit ochranu níže ležícího území před účinky eroze (viz též ČSN 75 0142)

půdoochranné zatravnění - založení a udržování trvalého travního porostu:

- (1) v půdních poměrech vylučujících orbu na zemědělské půdě v terénech při svažitosti 25-50 % jako opatření proti erozi.
- (2) v údolnicích, které odvádějí z pozemků soustředěný povrchový odtok.
- (3) na pozemcích odpovídajících kritériu svažitosti orné půdy, jsou však neoratelné pro vysoký stav podzemní vody nebo terénní překážky,
- (4) na pozemcích nad výškovou hranicí pěstování polních plodin

rekultivace půdy - soubor opatření, kterými se dlouhodobě zlepšují vlastnosti půdy zpustošené lidskou činností neb přírodními živly

solitera - rostlina (strom, keř nebo květina) rostoucí o samotě ve volné krajině

soustředěný povrchový odtok - odtok srážkových vod po povrchu pozemku vytvářející rýžky, rýhy a strže (viz též ČSN 75 0142)

speciální kultury (mn.č.) - sady, vinice, chmelnice

společná zařízení (mn.č.) - opatření (ÚSES, PEO, cestní síť, HMZ a pod.) navržená nejčastěji formou polyfunkčního systému v rámci KPU.

svahová dostupnost - maximální přípustný sklon svahu pozemku pro bezpečný provoz jednotlivých zemědělských strojů a dopravních prostředků na daném pozemku určený pro jednotlivé mechanizační prostředky předpisem o bezpečnosti práce a daný atestem

svažitý pozemek

- (1) pozemek, na kterém vzhledem k jeho nepřerušené délce po spádnicí a sklonu svahu nastává kritický bod vzniku nepřipustné ztráty půdy vodní erozí (topografický faktor)
- (2) pozemek vzhledem k jeho svažitosti neoratelný (svažitost obvykle nad 25 %)

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

terasování - protierozní opatření na svahových pozemcích sloužící ke střídavému zmenšení sklonu a délky části svahu (viz též ČSN 75 0142)

terénní úpravy - opatření ke snížení příčných a podélných nerovností terénu zemědělských pozemků (viz též ČSN 75 0142)

tvorba krajiny - povinná činnost vlastníků a nájemců pozemků zlepšovat podle jejich možností stav dochovaného přírodního a krajinného prostředí za účelem zachování druhového bohatství přírody a udržení systému ekologické stability

územní systém ekologické stability (ÚSES) - vzájemně propojený soubor přirozených i stability pozměněných, převážně přírodně blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability

veřejná cesta - cesta (komunikace) s právem používání pro veřejný provoz POZNÁMKA - Může to být i polní a lesní cesta

větrná eroze - rozrušování půdy, její přemísťování větrem a její ukládání na jiném místě (viz též ČSN 75 0142)

vodárenská nádrž - vodní nádrž určená k zásobování pitnou a užitkovou vodou (viz též ČSN 73 6515)

vodní eroze - rozrušování zemského povrchu vodou spojené přemísťováním a ukládáním uvolněného materiálu (viz též ČSN 75 0142)

vodní nádrž - vodní útvar vzniklý akumulací vody v přírodní prohlubni nebo uměle vytvořeném prostoru na zemském povrchu, ve kterém se zdržuje nebo zpomaluje odtok vody z povodí (viz též ČSN 73 6510)

vodní plocha - pozemky na nichž jsou vodní toky, vodní nádrže, močály nebo bažiny

vodní tok - vodní útvar, pro který je charakteristický stálý nebo dočasný pohyb vody v korytě ve směru celkového sklonu, a který je napájen z vlastního povodí nebo z jiného vodního útvaru (bystřiny, potoky, řeky, průplavy, vodní kanály, nádrže a slepá ramena vodních toků) (viz též ČSN 73 6510)

vodní zdroj - povrchové a podzemní vody daného území, které se využívají nebo mohou být využívány v národním hospodářství a pro potřeby obyvatelstva (viz též ČSN 73 6510)

zastavitelná plocha - plocha vymezená k zastavění v územním plánu nebo v zásadách územního rozvoje,

zvláště chráněná území (mn.č.) - území přírodovědecky či esteticky, velmi významná nebo jedinečná; zahrnuje

- a) národní parky
- b) chráněné krajinné oblasti
- c) národní přírodní rezervace
- d) přírodní rezervace
- e) národní přírodní památky
- f) přírodní památky

životní prostředí - vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie

Ekologie – ÚSES

Petr Maděra, Eliška Zimová (eds.) Metodické postupy projektování lokálního ÚSES

Ústav lesnické botaniky, dendrologie a typologie LDF MZLU v Brně a Löw a spol., Brno

Zpracováno v rámci projektu Fondu rozvoje vysokých škol za finanční podpory

v rámci projektu „Metodické postupy projektování lokálního ÚSES –multimediální učebnice“

biocentrum - je biotop nebo soubor biotopů v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému (vyhl. č. 395/92 Sb.). Je jednou ze základních skladebných částí ÚSES.

biocentrum existující - je tvořeno EVSK, jehož velikost odpovídá alespoň stanoveným minimálním parametrům. Může být optimálně funkční, funkční nebo málo funkční, což závisí na stavu a vyspělosti jeho společenstva.

biocentrum částečně existující je - z části tvořeno EVSK, který, ač vysoce stabilní, nedosahuje minimálních prostorových parametrů.

biocentrum chybějící - je skladebná část ÚSES, v níž neexistuje vhodný ekologicky významný segment. (Kritérium nutné velikosti biocentra, aby bylo vůbec schopno trvalou existenci přírodě blízkého ekosystému zabezpečit, je dáno tzv. minimálními parametry, které jsou rozdílné jak podle typu společenstva, tak podle jeho reprezentativnosti. Tato minimální plocha tedy mimo jiné jednoznačně určuje, co vůbec může být biocentrem a co ne.)

biocentrum reprezentativní - je tvořeno přírodními, přirozenými či antropicky podmíněnými, ale přírodě blízkými ekosystémy, které reprezentují ekosystémy typické pro danou biogeografickou jednotku. V rámci ÚSES musí mít cílově každá biogeografická jednotka alespoň jedno reprezentativní biocentrum; není-li je možno vybrat z kostry ekologické stability, musí být navrženo nově.

biocentrum unikátní - je tvořeno přírodními, přirozenými, či antropicky podmíněnými, ale přírodě blízkými ekosystémy, které jsou v dané biogeografické jednotce zvláštní, výjimečné, a jejichž vznik a existence jsou podmíněny specifickými ekologickými podmínkami. Unikátní biocentra musí být navržena, jsou-li dané ekosystémy zastoupeny v kostře ekologické stability; nejsou-li, pak se do ÚSES nově nenavrhují.

biocentrum jednoduché - je tvořeno společenstvy jedné vegetační formace (např. lesní, luční, mokřadní).

biocentrum kombinované - zahrnuje společenstva různých formací (např. rybník obklopený mokřadními travinnými společenstvy a olšovými porosty).

biocentrum vložené - je biocentrum, které je nutno na určitém biokoridoru umístit proto, aby biokoridor nepřesáhl svou maximálně možnou délku, stanovenou v minimálních parametrech.

biogeografický region (bioregion) - je individuální biogeografickou jednotkou na regionální úrovni. Společenstva biogeografického regionu jsou ovlivněna jeho polohou a mají charakteristické chorologické rysy, které jsou výsledkem specifického postglaciálního vývoje. V rámci biogeografického regionu se většinou již nevyskytují jiné rozdíly v potenciální biotě než rozdíly způsobené odlišným ekotopem. Bioregion je zpravidla charakterizován také specifickým typem a určitou intenzitou antropického využívání, a tedy i svěbytným současným stavem společenstev.

biochora - je vyšší jednotkou typologického členění v rámci biogeografické diferenciace krajiny. Typ biochory tvoří typická kombinace skupin typů geobiocénů v rámci určitého biogeografického regionu. Typy biochor se vyznačují svěbytným zastoupením, uspořádáním, kontrastností a složitostí kombinace typů geobiocénů v rámci vegetačních stupňů a ekologických (trofických a hydrických) řad. Tyto strukturální znaky jsou natolik výrazné, že je možno vymezit typy biochor a územně je odlišit od typů biochor jiných vlastností. Pro potřeby ÚSES se v rámci daného bioregionu za samostatnou biochoru považují všechny její prostorově oddělené segmenty.

biokoridor - je skladebná část ÚSES, která neumožňuje rozhodující části organismů trvalou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry, a tím vytváří z oddělených biocenter síť (vyhl. č. 395/1992 Sb.) Je to tedy skladebná část ÚSES, která propojuje mezi sebou sousední biocentra a stavem svých ekologických podmínek a velikostí umožňuje migraci organismů vyspělých společenstev, nemusí jim však umožňovat trvalou existenci. Charakter společenstva biokoridoru se jednoznačně odvíjí od charakteru společenstev biocenter, která biokoridor spojuje. O tom, co je biokoridor a co není, rozhodují minimální prostorové a funkční parametry.

biokoridor modální - (dříve spojovací) spojuje biocentra stejných či podobných společenstev a tvoří tak z nich propojený celek s možností společného vývoje. Modální biokoridor propojuje podobná společenstva v rámci agregace příbuzných STG.

biokoridor kontrastní - (dříve kontaktní) spojuje biocentra s výrazně odlišnými společenstvy. Tento typ biokoridoru zprostředkovává kontakty a migraci pouze některých druhů organismů, umožňuje však jejich vzájemné vývojové interakce. Tyto biokoridory sledují zpravidla přirozené trasy ekotonových společenstev

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

mezi odlišnými typy společenstev. Rozhodující jsou ty prostory, kde je šířka přirozeného ekotonu co největší a změny ekotopu co nejmenší (tím se stává i kontakt druhů a celých společenstev neúčinnější).

biokoridor jednoduchý - je tvořen společenstvy jedné vegetační formace (např. lesní, luční, mokřadní).

biokoridor kombinovaný - zahrnuje společenstva různých formací (např. potok s olšovými porosty a mokřadními travinnými společenstvy, travinobylinná společenstva mezi s keři a stromy apod.). Jde o základní typ antropicky podmíněných biokoridorů v bezlesé krajině.

biokoridor složený - je speciální typ biokoridoru regionálního a vyššího významu, do kterého v určitých vzdálenostech vkládáme vložená biocentra významu místního; tak je možno prodloužit jeho celkovou přípustnou délku.

cílový typ společenstva - je označení typu společenstva, pro jehož uchování či znovuoobnovení byl dotyčný ekologicky významný segment krajiny vybrán do ÚSES.

ekologická stabilita - je schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce (zák. č. 17/1992 Sb.).

ekologické řady - vyjadřují podmínky dané obsahem živin a aciditou půd (trofické řady) a dynamikou vlhkostního režimu půd (hydrické řady).

ekologicky významný segment krajiny - EVSK - je základní skladebnou částí kostry ekologické stability. Je územím, které je tvořeno relativně ekologicky stabilnějšími ekosystémy. Vyznačuje se ekologickými podmínkami, umožňujícími trvalou existenci druhů přirozeného genofundu. Vybrané EVSK tvoří nejvýznamnější součást skladebných částí ÚSES. Ekologicky významný segment krajiny není definován zákonem, neboť jde o účelový pojem metodologického charakteru. Jeho zákonná ochrana je umožněna zejména institutem registrovaného významného krajinného prvku.

ekosystém - je funkční soustava živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací, a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase (zák. č. 114/1992 Sb. a vyhl. č. 395/1992 Sb.).

ekotop - je plocha s obdobnými trvalými ekologickými podmínkami; vymezuje plochu téhož geobiocenu.

generel ÚSES - je jedna z forem plánu ÚSES, která ÚSES vymezuje pouze na základě přírodovědných hledisek. Je proto vymezován co nejvolněji a jsou v něm vyjádřeny pouze přírodní danosti (trvalé ekologické podmínky a vyspělá a okamžitě nenahraditelná společenstva).

geobiocén - je jednota geobiocenózy přírodní a všech od ní vývojově pocházejících a do různého stupně změněných geobiocenóz včetně vývojových stádií, jaká se mohou vystřídat v segmentu určitých trvalých ekologických podmínek.

místní (lokální) ÚSES - je nepravidelnou sítí skladebných částí, které reprezentují celou škálu reprezentativních skupin typů geobiocenů dané biochory. Součástí místního ÚSES jsou i v něm ležící části ÚSES regionálního.

nadregionální ÚSES - je nepravidelnou sítí skladebných částí, které reprezentují celou škálu biogeografických regionů (bioregionů) dané biogeografické podprovincie.

plán ÚSES - slouží orgánům ochrany přírody pro vymezení místního, regionálního i nadregionálního ÚSES. Plán ÚSES je podkladem pro projekty ÚSES, provádění pozemkových úprav, pro zpracování územně plánovací dokumentace, pro lesní hospodářské plány a pro vodohospodářské a jiné dokumenty ochrany přírody a krajiny (vyhl. č. 395/1992 Sb.). Jeho úkolem je prostorově a funkčně definovat nároky ÚSES v daném území. Zpracovává se předběžně jako generel a po celospolečenské optimalizaci ve Výsledném znění. První etapou je vytvoření Mapy potenciálních společenstev.

projekt ÚSES - je souborem přírodovědně, technické, ekonomické, organizační a majetkoprávní dokumentace. Na zemědělské půdě je závazným podkladem zejména k provádění pozemkových úprav (vyhl. č. 395/1992 Sb.), na lesní půdě součástí lesních hospodářských plánů, ev. osnov (návrh lesního zákona). Úkolem projektu ÚSES je zabezpečit realizační proces určité skladebné části ÚSES k cílovému funkčnímu stavu.

regionální ÚSES - je nepravidelnou sítí skladebných částí, které reprezentují celou škálu typů biochor v daném biogeografickém regionu. Součástí regionálního ÚSES jsou i v něm ležící části ÚSES nadregionálního.

registrovaný významný krajinný prvek - je ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky významný segment krajiny, který utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability a je registrován orgánem ochrany přírody.

skladebná část ÚSES - je základní prostorově funkční jednotka ÚSES. Člení se na základě prostorově funkčních kritérií na biocentra, biokoridory a interakční prvky. Skladebná část ÚSES je segmentem krajiny, který je (nebo má být) tvořen relativně ekologicky stabilnějšími ekosystémy. Vyznačuje se (nebo se má vyznačovat) ekologickými podmínkami, umožňujícími trvalou existenci druhů přirozeného genofundu, či

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

alespoň jejich migraci. Existující (stávající) skladebné části ÚSES jsou ekologicky významnými segmenty krajiny.

skupina typů geobiocénů - STG - jsou sdružené typy geobiocénů s podobnými trvalými ekologickými podmínkami, zjišťovanými pomocí bioindikace rostlinnými společenstvy. Skupiny typů geobiocénů jsou označovány názvy hlavních dřevin původních lesních geobiocenóz. Nadstavbovými jednotkami geobiocenologické typizace jsou vegetační stupně a ekologické řady. Pro účely vymezování místního ÚSES používáme i rozlišení na STG reprezentativní a unikátní, a to podle jejich typičnosti pro danou biochoru.

ÚTP – územně technické podklady (- § 3 zák.č.50/1976 sb. ve znění p.p.) jsou účelově zaměřené a soustavně doplňované soubory údajů, charakterizujících stav a podmínky území.

územní systém ekologické stability - ÚSES - je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšakpřírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu (zák. č. 114/92 Sb.). Je to tedy síť skladebných částí, které jsou v krajině na základě prostorových a funkčních kritérií účelně rozmístěny. ÚSES z hlediska metodického není v žádném případě kostrou ekologické stability, neboť rozmístění jeho segmentů se řídí přírodními, krajinně-ekologickými zákonitostmi. Rozhodujícím kritériem pro vymezení ÚSES je biogeografická pestrost krajiny co do rozmístění rámců trvalých ekologických podmínek a jejich přirozené, na člověku nezávislé vazby. Stávající ÚSES je tvořen ekologicky významnými segmenty krajiny jako částmi kostry ekologické stability. Jednotlivé skladebné části ÚSES jsou biocentra, biokoridory a interakční prvky. Součástí ÚSES jsou i ochranná opatření biocenter a biokoridorů, pokud jsou plošného charakteru. Základ ÚSES tvoří především biocentra a biokoridory. Biocentra a biokoridory, která vytvářejí prostorový základ ÚSES, mají základní úkol - uchování přirozeného genofundu krajiny. Tento úkol však neznamená konzervaci společenstev, nýbrž podporování jejich přirozeného vývoje. Zejména u nově realizovaných biocenter či biokoridorů jde o podporu a umožnění co nejpřirozenějšího vývoje společenstva, vznikajícího v daných trvalých ekologických podmínkách. Je tedy důležité vymezovat a zakládat biocentra i na výsypkách, haldách a skládkách odpadů, neboť i v těchto trvale změněných přírodních podmínkách je nutno dát přírodnímu vývoji společenstev šanci.

vegetační stupňovitost - vyjadřuje souvislost sledu rozdílů vegetace se sledem rozdílů výškového a expozičního klimatu.

významný krajinný prvek - VKP - je ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky významný segment krajiny, který utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou ze zákona lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy. Mohou jimi být i jiné části krajiny, zaregistruje-li je orgán ochrany přírody (zák. č. 114/92 Sb.).

ČSN 75 0140 Názvosloví hydromeliorací

antropogenní eroze - eroze postupně působená lidskou společností, zejména ničením přirozeného vegetačního krytu půdy, zhoršováním půdních vlastností i technickými zásahy v povodí

doplňková závlaha - druh závlahy, při které je doplňován nedostatek vody v půdě na optimální míru

drenáž - způsob podzemního odvodnění soustavou drénů s drenážními objekty

drenážní výúst' - drenážní objekt umožňující vyústění drénů do povrchových odvodňovacích zařízení nebo do vodního recipientu

erozně uzavřený celek - souvislé území s lokálně uzavřeným erozním procesem, tj. denudací, transportem a akumulací půdy

hydromeliorace (mn. č.) - soubor činností, staveb a zařízení zajišťujících zlepšení přírodních podmínek využívání půdy úpravou vodních poměrů v půdě

meliorované pozemky - pozemky, na kterých byly provedeny nebo se provádějí hydromeliorace

míra erozního ohrožení (MEO) - ukazatel vyjadřující schopnost půdy podléhat plošné erozi stanovený na základě erodovatelnosti půdy a ostatních faktorů vodní eroze; udává se v t/ha za rok

místní odvodnění - odvodnění místně zamokřené části území, zpravidla ojedinělým odvodňovacím prvkem

odvodnění - soubor opatření k odstranění nadbytku vody z půdy a jejího povrchu a k ochraně odvodňovaného území před zaplavením

odvodňovací kanál - otevřený nebo krytý kanál odvádějící vodu z odvodňovaného území

odvodňovací zařízení - souhrnný název všech zařízení k zachycení a odvedení vody. *Poznámka: Odvodňovací zařízení se člení na hlavní a podrobná (odvodňovací detail).*

plošná eroze - vodní eroze, při níž smyv půdy probíhá plošně a na půdním povrchu vznikají zářezy menších hloubek; rozlišuje se eroze selektivní, vrstevná, rýžková a brázdová

plošné odvodnění, systematické odvodnění plošné - odvodnění souvisle zamokřeného území odvodňovacími prvky nebo jejich soustavou

podzemní odvodnění - odvodnění zamokřených půd podzemními odvodňovacími zařízeními, zejména drenáží

povrchové odvodnění - odvodnění zamokřeného nebo zaplaveného území soustavou otevřených odvodňovacích příkopů a kanálů

proudová eroze - vodní eroze, při níž se rozrušuje koryto toku vodním proudem; rozlišuje se eroze bystřinná a říční, dnová a boční (viz též ČSN 73 6512)

protierozní hrázka - nižší hráz pro ochranu pozemků a objektů před zaplavením vodou a před smyvem půdy; v kombinaci s příkopem nebo průlehem zvětšuje záchytný prostor

protierozní záchytný příkop - příkop sloužící k zadržení a neškodné mu odvádění povrchové vody a splavenin; z funkčního hlediska se protierozní záchytné příkopy dělí na obvodové a sběrné

průleh - mělký široký příkop s mírným sklonem svahů, v němž se povrchově stékající voda a splaveniny zachycují a neškodně odvádějí; z funkčního hlediska se průlehy dělí na záchytné a svodné

přehrážka - příčný objekt z různých materiálů v korytě vodního toku nebo strže, vytvářející prostor pro zachycení splavenin a zmenšení sklonu dna nad objektem

příčiny zamokření - činitelé způsobující zamokření půdy; mohou mít charakter místní, oblastní i kombinovaný (poměry hydrologické, orografické, geologické, morfologické, hydrogeologické, agrobiologické, technické, klimatické apod.)

sedimentační pás - pás krytý porostem s vysokou účinností proti erozi, na němž se při smyvu půdy zadržují a usazují splaveniny

sběrný drén - drén sbírající vodu ze zamokřeného území prostředí; je zpravidla vyústěn do svodného drénu

sběrný odvodňovací příkop - odvodňovací příkop sbírající vodu z přilehlého pruhu zamokřeného území; je vyústěn zpravidla do svodného odvodňovacího příkopu

svodný drén - drén odvádějící vodu ze sběrných drénů do dalšího svodného drénu, do příkopu, kanálu nebo přímo do vodního

svodný odvodňovací příkop - odvodňovací příkop odvádějící vodu ze sběrných odvodňovacích příkopů do odvodňovacího kanálu nebo přímo do vodního recipientu

usazovací jímka, sedimentační jímka - objekt sloužící k zachycení menšího množství splavenin

vsakovací pás - pás krytý porostem s účinnou odolností proti erozi, na němž dochází jednak k zachycení vody stékající z území ležícího výše, jednak vody na tento pás spadlé

výmolová eroze - vodní eroze, při níž vznikají v půdním povrchu zářezy různé hloubky; podle stupně vývoje se rozlišuje eroze rýhová, výmolová a stržová

záchytný kanál - ochranný kanál určený k zachycení a odvedení vnějších vod

záchytný příkop - odvodňovací příkop sloužící k zachycení vnějších vod

zasakovací drén - drén opatřený propustným zásypem do úrovně terénu, umožňující infiltraci povrchové vody

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

zasakovací jímka - objekt opatřený propustným zásypem do úrovně terénu, umožňující infiltraci povrchové vody

závlaha - umělé dodávání závlahové vody, odpadních vod, hnojivých a jiných roztoků pro zabezpečení vláhové potřeby a výživy rostlin nebo k jiným účelům

závlahové zařízení - souhrnný název všech zařízení k odběru, přívodu a rozvodu závlahové vody a jejímu rozdělení po závlahové ploše

závlahová dávka

- 1. jednorázové umělé zvlhčení půdy a přízemní vrstvy atmosféry
- 2. množství vody, které se dodá v souvislém časovém úseku na jednotku plochy; udává se v m nebo v mm

ČSN 75 0142 Názvosloví protierozní ochrany půdy

deflace – odnos erodovaných půdních částic větrem

poměr odnosu – poměr množství erodovaného materiálu unášeného proudem vody v daném profilu toku k celkovému množství materiálu erodovaného v povodí

terasování – protierozní opatření na svahových pozemcích sloužící ke střídavému zmenšení sklonu a délky části svahu

terasa – umělý nebo přírodní terénní stupeň zmenšující sklon části svahu a umožňující jeho zemědělské využití a snižující nebezpečí vodní eroze; tvoří jej terasová plošina a terasový svah

větrolam – ochranný lesní pás snižující působení větru na chráněný pozemek

zapojení větrolamu – hustota porostu větrolamu určující jeho propustnost

ČSN 736109 Projektování polních cest

dopravní směr - směr pohybu vozidel po polní cestě *POZNÁMKA* Jedna polní cesta může mít jeden nebo dva dopravní směry (cesta obousměrná, jednosměrná).

drenáž - kryté odvodňovací zařízení upravující vodní režim pod povrchem (s výjimkou vsakovací drenáže) polní cesty a podloží odnímáním vody z okolní zeminy, ochranné vrstvy apod. a sloužící k odvedení vody mimo zemní těleso polní cesty; drenáž tvoří drenážní rýha vyplněná dobře propustným materiálem a drenážní potrubí uložené na dně rýhy; podle polohy může být drenáž buď podélná nebo **příčná, mělká nebo hloubková**

jízdní pás - část polní cesty, která je vyhrazena pro provoz vozidel; po šířce se skládá z jízdních pruhů

jízdní pruh - základní část jízdního pásu určená pro jeden jízdní proud vozidel

koruna polní cesty - jízdní pás s krajnicemi

návrhová rychlost - rychlost pro stanovení limitních hodnot návrhových prvků polní cesty

niveleta polní cesty - rozvinutý nárys trasy do svislé roviny; určuje výškový průběh trasy a skládá se z přímek a výškových oblouků

obratistě - místo upravené k otáčení vozidel do protisměru, kde polní cesta nenavazuje na jinou polní cestu a končí bez možnosti pokračování jízdy

osa polní cesty - půdorysný průmět trasy; skládá se z přímek a směrových oblouků

podélný sklon - odklon nivelety cesty od vodorovné roviny; udává se zpravidla v procentech

polní cesta - účelová komunikace, která slouží zejména zemědělské dopravě a může plnit i jinou dopravní funkci, např. cyklistická stezka, stezka pro pěší

pozemek polní cesty - pozemek, na němž je umístěno těleso polní cesty a ostatní její součásti včetně pomocného pozemku určeného zejména k potřebám údržby, k vegetačním úpravám apod. *POZNÁMKA* Pozemek polní cesty je zpravidla ohraničen mezníky.

přechodnice - směrový návrhový prvek proměnlivé křivosti určený k dosažení plynulé změny radiálního zrychlení při jízdě vozidla do směrového oblouku; podle polohy, ve vztahu ke směrovému oblouku se rozeznává krajní přechodnice a mezilehlá přechodnice

příčný sklon - odklon povrchové přímky koruny cesty nebo její části (kolmé k ose koruny) od vodorovné roviny v příčném řezu; udává se v procentech; ve směrovém oblouku se příčný sklon klesající směrem ke středu křivosti označuje užším názvem dostředný sklon

příčný řez tělesa polní cesty - kolmý řez na osu polní cesty; hlavními prvky cesty v příčném profilu je jízdní pás, krajnice, příkopy, výkopové nebo násypové svahy

přímá - úsek trasy polní cesty, v němž nedochází ke změnám směru osy polní cesty

rozhledový trojúhelník - plocha, ve které musí být zajištěna vzájemná viditelnost vozidel; trojúhelník je tvořen osami jízdních pruhů vozidel; délky odvěsen jsou délky rozhledu, přepona trojúhelník uzavírá

směrový oblouk - půdorysná křivka, kterou se dosahuje plynulé změny směru trasy

svodný žlábek - zvláštní druh otevřeného odvodňovacího zařízení, které se umísťuje v koruně cesty, a to kolmo nebo šikmo k její ose

tloušťka vozovky - celková tloušťka všech vrstev vozovky

točka - směrový oblouk s malým poloměrem a velkým středovým úhlem

trasa polní cesty - prostorová čára určující směrový a výškový průběh polní cesty

trativod - odvodňovací zařízení upravující vodní režim pod povrchem polní cesty a podloží odnímáním vody z okolní zeminy, ochranné vrstvy apod.; jelikož trativod nemá potrubí a předpokládá se vsakování vody do podloží, provádějí se trativody obvykle jako hloubkové, tvořené rýhou vyplněnou dobře propustným materiálem

volná šířka polní cesty - šířka mezi bezpečnostním zařízením, popř. pevnými překážkami na okraji cesty, popř. jen šířka koruny

vozovka - konstrukce ležící na pláni zemního tělesa; tvoří ji zpevněná část cesty určená pro poježdění vozidel; základní vrstvy vozovky jsou: ochranná, podkladní a kryt

vsakovací drenáž - podélné odvodňovací zařízení zachycující a odvádějící povrchový odtok, sestávající z propustné výplně drenážní rýhy a drenážního potrubí uloženého na dně rýhy; dno, popř. i stěny rýhy jsou podle potřeby vyloženy vodonepropustnou fólií

vsakovací jáma - odvodňovací zařízení na odvedení vyčištěných nebo neškodných odpadových vod do hlubších vrstev pod terénem.

ČSN 75 0123 Vodní hospodářství - Názvosloví hydrotechniky – Jezy

dolní voda – voda v toku pod jezem

drenáž - způsob podzemního odvodnění soustavou drénů s drenážními objekty a zařízeními

horní voda - vzdutá voda ve zdrži nad jezem

jez - stavba umístěná v korytě toku, která v něm trvale nebo dočasně vzdouvá vodu k různým vodohospodářským účelům; podle půdorysného tvaru přelivné hrany může být: přímý jez, lomený jez, obloukový jez, zakřivený jez

jezové těleso, těleso jezu - pevný jez nebo pevný jez s nástavkem, který je upraven na převádění průtoků přepadem přes jeho korunu

koruna jezu - vrcholová část pevného jezového tělesa, přes níž přepadá voda

nadjezí - část upraveného koryta toku bez prostředně nad jezem, související s konstrukcí jezu

podjezí - část koryta toku bezprostředně pod jezem, která bývá opevněna, aby nedošlo k podemletí jezového tělesa

přelivná plocha - nejvyšší povrchová čára koruny jezu

spodní stavba jezu - pevná, nehybná konstrukce pohyblivého jezu, založená do podloží a připojená na bocích k jezovým pilířům, na kterou dosedá, těsní nebo je uloženo hradicí těleso uzávěru

stupeň - příčný objekt v korytě, který vy tváří náhlý skok v niveletě dna vyšší než 30 cm; stupněm se zmenšuje podélný sklon dna

vývar (jezu) - prohloubená a opevněná část podjezí, v níž dochází k tlumení kinetické energie přepadající vody, zpravidla za vzniku vzdutého vodního skoku

TNV 75 2102 Úpravy potoků

koridor potoka - pás pozemků v údolnici území zahrnující koryto a porosty vegetace vázané na potok. Koridor potoka je někdy totožný s potoční zónou

meandrový pás potoka - území vymezené vzájemně nejvzdálenějšími konkávními břehy meandrujícího koryta, jehož trasa odpovídá přirozeným geomorfologickým a půdně mechanickým podmínkám.

potok - vodní tok s říčním nebo bystřinným prouděním, pro který platí informativní vztahy

- $Q_{90d} < 0,6 \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$
- $Q_{330d} < 0,2 \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$

potoční zóna - území navazující na potok, ve kterém se projevují přímé nebo nepřímé ekologické vazby. Pro diferencovaný přístup k zásahům do ekosystému se používá typologie potoční zóny podle geomorfologických charakteristik a podle intenzity antropogenního využívání

spádové objekty - příčné konstrukce v korytě toku, překlenující spád nivelety v jednom profilu nebo v krátkém úseku toku o sklonu zpravidla větším než 75 % stavebně uzpůsobené pro účinné tlumení energie vodního proudu

ČSN 75 0121 Vodní toky

bystřina - tok se značným a nepravidelným sklonem dna, obvykle s nevyvinutým příčným profilem, značným pohybem splavenin a náhlými výraznými změnami průtoku

dolní tok - úsek vodního toku přiléhající k ústí

drobný tok - vodní tok, který není vodohospodářsky významným tokem

horní tok - úsek vodního toku přiléhající k prameni

inundace - záplava zaplavení území přilehlého k toku za povodně (jev)

kanál - otevřený nebo krytý umělý vodní tok

náhon - umělý vodní tok, zpravidla s malým podélným sklonem dna, který podle účelu sbírá, přivádí nebo odvádí povrchové vody

mezipovodí - povodí příslušející dolnímu profilu (níže ležícímu) s vyloučením povodí uvažovaných profilů horních

povodí část - zemské kůry, odkud voda odtéká do uvažovaného profilu vodního útvaru rozvodnice hranice mezi sousedními povodími

řád toku - Číslo udávající počet posloupných zaústění od moře

POZNÁMKA - *Tok vlévající se do moře je prvního, tzn. nejvyššího řádu; řád toku se označuje římskými číslicemi - např. Vltava je tok II. řádu.*

síť vodních toků - říční síť stálé i občasné vodní toky v území

střední tok - úsek vodního toku mezi horním a dolním tokem

vodohospodářsky významný tok - vodní tok určený ústředním vodohospodářským Orgánem a uvedený v seznamu těchto toků **POZNÁMKA** - *Seznam vodohospodářsky významných toků je přílohou zákona o vodách.*

vodní tok - nesprávně vodoteč vodní útvar, pro který je charakteristický trvalý nebo dočasný pohyb vody v korytě a který je napájen z vlastního povodí nebo z jiného vodního útvaru

zóna eroze - úsek vodního toku, ve kterém převládá vymílání, zpravidla horní tok; přechází do úseku, v němž jsou přírůstek a úbytek splavenin v korytě toku přibližně v rovnováze, zpravidla ve středním toku

zóna akumulace - úsek vodního toku, ve kterém převládá proces ukládání splavenin

ČSN 75 0146 Lesotechnické meliorace – terminologie

Bystřiny

balvanitý skluz - skluz z volně uloženého neopracovaného kamene

biologické odvodnění - způsob odvodnění zamokřených poloh vysoké transpirační schopnosti vegetace

břehová nátrž - podélné porušení břehu koryta vyvolané jeho podemiláním (ČSN 75 0121)

bystřina - přírodní tok s malým povodím, s náhlými a výraznými změnami průtoků, se strmými průtokovými vlnami, které prohlubují dno, podemilají svahová úpatí a tvoří nátrže břehů; přemísťují značně a nepravidelně splaveniny, které dočasně ukládají ve šterkových lavicích a nánosech na bystřinném dně, na zaplavovaném území nebo je odnášejí do toků vyššího řádu a vodních nádrží (ČSN 752106) *POZNÁMKA Je charakterizována bystřinným prouděním (Froudovo číslo).*

bystřinná eroze - rozrušování koryt bystřin a přilehlých území vodou

dlažba - opevnění z lomového kamene, betonových tvárnic nebo i jiných prvků, ukládaných na upravený podklad v jedné vrstvě tak, že pokrývají souvisle celou plochu a tvoří vzájemnou vazbu

doba koncentrace - kritická doba doběhu doba odtoku z hydraulicky nejvzdálenějšího místa povodí do uvažovaného profilu (ČSN 73 6530)

drenáž - způsob podzemního odvodnění soustavou drénů s drenážními objekty a zařízeními

drnování - opevňování svahů (břehů koryt, hrází) travními drny

hlavní větrolam - hlavní ochranný lesní pás ochranný lesní pás, který je v síti větrolamů situován kolmo na směr převládajícího škodlivého větru, příp. podle podmínek s odchylkou do 30°

hrazení bystřin (HB) - soubor biologických a technických opatření komplexně prováděných proti škodlivé erozní činnosti v korytě a v povodí bystřin a pro bezpečné odvedení povodňových průtoků *POZNÁMKA Požadavky na hrazení bystřin jsou stanoveny v ČSN 752106.*

hrazení strží - souhrn biologických a technických opatření na stržích s cílem omezit stržovou erozi a uskutečnit biotechnickou stabilizaci území ohroženého destrukcí

hrazení svážných území - soubor opatření k zabezpečení svaženin a svahových sesuvů

kombinované odvodnění - odvodňovací opatření, využívající biologických technických prvků a zařízení k dosažení přírodně blízkých odvodňovacích efektů

komplexní odvodnění - systémové odvodnění půd, respektující j polyfunkční působení a vlivy (ekologické, lesnické, půdoochranné, vodochranné, hygienické, rekreační apod.)

konzolidační přehrážka - příčný objekt pro konzolidaci koryta, k zamezení prohlubování dna bystřiny nebo strže, popřípadě k zachycení splavenin

kulminační průtok - největší vrcholový průtok u průtokové vlny

Lesnickotechnické meliorace - (LTM) - biologická, technická a vodo hospodářská opatření ke zlepšení půdních, vodo hospodářských a mikroklimatických poměrů, k tlumení zrychlené eroze a zamokření půdy; lesnicko technické meliorace podporují funkce lesů a dlouhodobě chrání bystřinná povodí

lesnická rekultivace - způsob biologické rekultivace, jímž se technicky rekultivované objekty uvádějí do kulturního stavu založením a zajištěním lesních porostů s různým funkčním využitím; lesnická rekultivace používá speciální postupy, zpravidla s použitím vhodných přípravných a melioračních dřevin

lesnickotechnický systém protierozní ochrany při hrazení bystřin - soubor komplexně pojatých vzájemně nezastupitelných opatření lesnickotechnických, hydrotechnických a hospodářských v korytech bystřin a na celé ploše povodí s důrazem na prevenci, tj. dodržování proti erozních zásad při využívání povodí

navrhový průtok - smluvený průtok použitý jako podklad pro navrhování vodo hospodářských objektů, staveb, zásahů a opatření (ČSN 750121)

M — denní průtok - průměrný denní průtok dosažený nebo překročený M dní ve zvoleném období (ČSN 73 6530)

místní odvodnění - sporadické odvodnění místně zamokřené části zájmového území nebo určené k odvedení vody z jednotlivých vývěrů a pramenišť

N — letý průtok - kulminační průtok, který je v uvažovaném profilu dosažen nebo překročen průměrně jednou za N — let (ČSN 73 6530)

nepropustný ochranný lesní pás - neprodávavý ochranný lesní pás hustý, dobře zapojený ochranný lesní pás, vytvářející pro vzdušné proudění obtížně prostupnou překážku

odvodnění - soubor opatření, směřujících k odvedení povrchových a podpovrchových vod k optimalizaci vodního režimu v půdním profilu

odvodňovací příkop - umělé otevřené odvodňovací zařízení

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

ostatní rekultivace - soubor rekultivačních opatření technické a biologické povahy na plochách zařazených v katastru nemovitostí jako ostatní, jejímž výsledkem mohou být komunikace, manipulační plochy, rekreační a funkční zeleň, plochy pro komerční využití apod.

plaveniny - splaveniny přenášené proudící vodou v rozptýleném stavu (ČSN 750121)

plošné odvodnění - systematické odvodnění souvisle, intenzivně a trvale zamokřených poloh a ploch

pohoz - opevnění tvořené vrstvou kamene nebo jiného vhodného materiálu, rozprostřeného, rozhrnutého a urovnaného na upravený svah nebo dno koryta do předepsané tloušťky

povrchové odvodnění - odvodnění soustavou otevřených příkopů nebo kanálů

práh - příčný objekt s přepadovou výškou do 0,30 m, přelivná hrana je v úrovni dna nad objektem

přehrážka - příčný objekt z různých materiálů, přehrazující koryto vodního toku a vytvářející prostor pro zachycení splavenin a snížení sklonu dna nad objektem (ČSN 75 0121)

příčný objekt - objekt situovaný napříč k ose toku zavázaný křídly do svahů břehů, s korunou v úrovni dna nebo nade dnem

propustný ochranný lesní pás - prodouvavý ochranný lesní pás řídký, málo zapojený ochranný lesní pás částečně propuštějící vzdušné proudění

protideflační ochranný lesní pás - je určen k ochraně půdy před větrnou erozí; tím, že snižuje rychlost proudění vzduchu, snižuje jeho unášecí sílu pro odnos půdních částic

půdoochranné zalesňování - zakládání lesních porostů s prioritní funkcí ochranného působení na půdu (např. protierozní, protisesuvná, břehoochranná, protilavinová)

regulační drenáž - druh dvousměrně účinné drenáže, uzpůsobený k odvodnění i k závlaze pozemků. Předpokládá dostatečně vydatný zdroj kvalitní závlahové vody

retenční přehrážka - zdržná přehrážka objekt sloužící k zachycení vodou přinášených splavenin a splávi *POZNÁMKA Konstrukční úpravou vytvořením štěrbin v tělese přehrážky se zadrží jen velké splaveniny a splávi, dřeviny — retenční přehrážka štěrbinová, také třídící.*

rovnanina - těleso z neopracovaných kamenů nebo z betonových prvků kladených na sucho s vazbou ve směru podélném i příčném, s dutinami vyplněnými a vyklínovanými menšími kameny, s lícními plochami dlažbovitě narovnanými

sběrný odvodňovací příkop - odvodňovací zařízení otevřené, sbírající vodu z přilehlého pruhu území zamokřeného povrchovou a mělkou podzemní vodou

sít' větrolamů - soustava větrolamových ochranných lesních pásů v krajině

splaveniny - minerální částice přemísťované nepravidelně posouváním nebo skokem, proudem vody

soustředňovací objekty - souborné označení pro podélné i příčné stavby v korytě, kterými se napomáhá k vytvoření jednotného koryta u neustálých toků

strž - terénní útvar vytvořený soustředěným povrchovým odtokem vody; strž má velmi malé povodí a velký podélný sklon se zpětnou erozí dna a svahů, zpravidla převažuje stav bez průtoku; smyv půdního povrchu brání zarůstání svahů, silná eroze je zdrojem splavenin (ČSN 75 2106)

stržová eroze - intenzivní forma rýhové eroze, která dosahuje hloubku a šířku několika m; vzniká při přívalových deštích, při kterých se vymílá zemina nejen proudící vodou, ale je odnášena i sesouvající se zemina ze svahů strže (viz též ČSN 75 0142)

stupeň - příčný objekt s přepadovou výškou nad 30 cm, koruna (přelivná hrana) je zpravidla v úrovni dna nad stupněm (viz též ČSN 73 6512)

svahový sesuv - pohyb půdních vrstev do nižší polohy svahu, způsobený zemskou přitažlivostí, za součinnosti dalších vlivů (např. změna sklonu svahu, zvýšený obsah podzemní vody, zatížení povrchu svahu, narušení úpatí svahu, zásah člověka apod.)

svázné území - území, na kterém dochází k plošným svahovým sesuvům větších rozměrů

svodný odvodňovací příkop - otevřené odvodňovací zařízení, odvádějící a svádějící vodu ze sběrných příkopů nebo brázd do recipientu odvodňovací soustavy

usměrňovací objekt - stavba usměrňující vodní proud

vedlejší odvodňovací příkop - otevřené odvodňovací zařízení, sbírající vodu z přilehlého pruhu zamokřeného území nebo z vývěru (prameniště) do svodného příkopu nebo přímo do recipientu

vedlejší větrolam - vedlejší ochranný lesní pás ochranný lesní pás, který je v síti větrolamů situován kolmo na pásy hlavní; šířka je menší než pásů hlavních; vzájemná vzdálenost je větší než u pásů hlavních

vegetační opevnění - stabilizace břehů koryt a přilehlých pozemků bylinami (zejména travinami) a dřevinami, zpravidla bez použití stavebních prvků

větrolamový ochranný lesní pás - větrolam větrolamy se využívají v ochraně zemědělské krajiny; snižují negativní účinky některých meteorologických prvků nebo naopak zvyšují pozitivní působení jiných; hlavní význam větrolamů tkví ve snižování rychlosti větru

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

vodohospodářská rekultivace - soubor technických a biologických opatření za účelem úpravy vodního režimu a břehových částí na rekultivovaném území s cílem vytvoření vodní nádrže k vodohospodářským a jiným účelům (rekreačním, rybářským aj.)

výhon - příčná stavba vybíhající z břehů směrem k ose toku a usměrňující vodní proud, zajišťuje ohrožené břehy; podle situování k ose toku se člení výhony na kolmé, inklinantní, deklinantní, podle stavebního materiálu na drátokamenné, skříňové, zápletové, laťové, podle konstrukce na propustné a nepropustné

zához - opevnění paty svahu koryta, zajištění výmolů a strží, spadišť apod. volně sypaným neopracovaným kamenem nebo jiným materiálem popř. povrchově upraveným (viz též ČSN 73 6512)

záchytný odvodňovací příkop - otevřené odvodňovací zařízení, sloužící k podchycení a odvádění vnějších (cizích) vod přitékajících z přilehlých výše položených pozemků v povodí

zasakovací ochranný lesní pás - vsakovací ochranný lesní pás; infiltrační ochranný lesní pás je určen na ochranu půdy před vodní erozí a na zmírnění povrchového odtoku dešťových a sněhových vod; využívá se infiltračního působení celého ekosystému ochranného pásu

zatravnění - ochrana povrchu terénu travním porostem

zemědělská rekultivace - způsob biologické rekultivace, jímž se technicky rekultivované objekty (pozemky) uvádějí do stavu pro zemědělské využití; zemědělská rekultivace používá obvykle speciální rekultivační (meliorační) několikaleté cykly s použitím různých kultur

zhlaví strže - horní část strže, kde působením zpětné eroze dochází k prodlužování tohoto útvaru proti sklonu

zdrsňený skluz - objekt tvořící úsek koryta s velkým podélným sklonem s velkou drsností, zmenšuje sklon čáry energie vodního toku nad skluzem (ČSN 750121)

Příloha č. III

Znění zákona č.139/2002 Sb. s komentářem k vybraným ustanovením a vyznačením návazností na další předpisy, dle ÚPÚ (r.2011).

ZÁKON č. 139/2002 Sb.

ze dne 21. března 2002

**o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně
zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů
k půdě a jinému zemědělskému majetku,
ve znění pozdějších předpisů**

ve znění zákonů č. 309/2002 Sb., č. 53/2004 Sb., č. 186/2006 Sb. č. 124/2008 Sb.

**S KOMENTÁŘEM K VYBRANÝM USTANOVENÍM
a vyznačením návazností na další předpisy**

Parlament České republiky se usnesl na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Účel úpravy

Zákon upravuje řízení o pozemkových úpravách, soustavu a působnost pozemkových úřadů.¹⁾

¹⁾ Například § 9 a § 19 odst. 2 a 3 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

§ 2

Pozemkové úpravy

Pozemkovými úpravami²⁾ se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech se k nim uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. Současné se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. **Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu³⁾ a jako nezbytný podklad pro územní plánování.⁴⁾**

²⁾ § 19 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ ~~Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.~~

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Ustanovení je vyčerpávající definicí pozemkových úprav, zdůrazňující jejich veřejný zájem, ekonomické a ekologické aspekty provádění pozemkových úprav a souvislost s územním plánováním jakož i s katastrem nemovitostí; pozemkové úpravy jsou jedním ze způsobů obnovy katastru nemovitostí ve smyslu zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Účelem pozemkových úprav nemůže být prostá, veřejným zájmem nepodložená směna pozemků dvou popř. velmi omezeného počtu vlastníků. Nesmí se tedy jednat o situaci, kdy by řízení o pozemkových úpravách mělo nahrazovat směnu pozemků v občanskoprávním řízení.

§ 3

Předmět a obvod pozemkových úprav

(1) **Předmětem pozemkových úprav** jsou všechny pozemky v obvodu pozemkových úprav (odstavec 2) bez ohledu na dosavadní způsob využívání a existující vlastnické a užívací vztahy k nim.

(2) **Obvod pozemkových úprav** je území dotčené pozemkovými úpravami, které je tvořeno jedním nebo více celky v jednom katastrálním území. Bude-li to pro obnovu katastrálního operátu třeba, lze do obvodu pozemkových úprav zahrnout i pozemky, které nevyžadují řešení ve smyslu ustanovení § 2, ale je u nich třeba obnovit soubor geodetických informací.³⁾ Je-li to k dosažení cílů pozemkových úprav vhodné, lze do obvodu pozemkových úprav zahrnout rovněž pozemky v navazující části sousedícího katastrálního území. Jde-li o katastrální území v obvodu působnosti jiného pozemkového úřadu (§ 19), než který zahájil řízení o pozemkových úpravách, zahrne pozemkový úřad, který řízení zahájil, předmětné pozemky do obvodu pozemkových úprav po dohodě s pozemkovým úřadem, v jehož obvodu působnosti se příslušné pozemky nacházejí.

(3) Pozemky určené pro těžbu vyhrazených nerostů na základě stanoveného dobývacího prostoru,⁵⁾ pozemky určené pro obranu státu, pozemky zastavěné stavbou ve vlastnictví státu,

pozemky vodních toků a pozemky chráněné podle zvláštních předpisů⁶⁾ lze řešit v pozemkových úpravách (§ 2) **jen se souhlasem jejich vlastníka a příslušného správního úřadu**. Pozemky zastavěné stavbou, která není ve vlastnictví státu, pozemek funkčně související s touto stavbou včetně přístupové cesty, oplocené pozemky, zejména zahrady, pozemky v zastavěném území, pozemky v zastavitelných plochách⁴⁾ a pozemky, na nichž se nacházejí hřbitovy, lze řešit v pozemkových úpravách **jen se souhlasem jejich vlastníka**. Pozemky podle tohoto odstavce se pro účely pozemkových úprav v případě jejich směn oceňují podle druhu původních pozemků; nelze-li toto zjistit, oceňují se podle druhu nejbližšího zemědělského pozemku. Pozemky nesměňované se neoceňují.

(4) Pozemky s prokazatelně sníženým zemědělským využitím, například zvýšenou balvanitostí, zvýšeným výskytem stožárů elektrického zařízení, potřebou odvodnění, lze v pozemkových úpravách směňovat **jen se souhlasem dotčených vlastníků**.

(5) Pozemky ve vlastnictví státu, které jsou ve správě Pozemkového fondu České republiky⁷⁾ a jejichž původním vlastníkem byly církve, náboženské řády a kongregace, se do doby přijetí zákonů o tomto majetku⁸⁾ vedou a řeší odděleně od ostatní půdy ve vlastnictví státu. Tyto pozemky se nepoužijí na společná zařízení jako v případě půdy ve vlastnictví státu (§ 9 odst. 14), lze však s nimi nakládat ve smyslu ustanovení § 2. Omezení pro převody těchto pozemků⁸⁾ se potom vztahuje na pozemky nově vzniklé podle schváleného návrhu pozemkových úprav a tato skutečnost se uvede v rozhodnutí vydávaném podle § 11 odst. 8 za účelem vyznačení v katastru nemovitostí.

3) **Zákon č. 344/1992 Sb.**, o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

4) ~~**Zákon č. 50/1976 Sb.**, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.~~

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

5) **Zákon č. 44/1988 Sb.**, o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

6) **Například zákon č. 20/1987 Sb.**, o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **zákon č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

7) **Zákon č. 569/1991 Sb.**, o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

8) **§ 29 zákona č. 229/1991 Sb.**, ve znění pozdějších předpisů.

K ust. § 3 odst. 2:

a) Rozšíření obvodu pozemkové úpravy o část sousedního katastrálního území

Zákon umožňuje zahrnout do obvodu pozemkových úprav i část území sousedícího katastrálního území.

Pod pojmem „navazující část“, která není nijak omezena výměrou, je třeba rozumět část vedlejšího katastrálního území, které bezprostředně navazuje na katastrální území, ve kterém pozemkový úřad zahájil řízení o pozemkové úpravě. Nelze proto zahrnout takové části vedlejšího katastrálního území nebo jen jednotlivé pozemky, které přímo nenavazují na katastrální území dotčené pozemkovou úpravou. Zákon ovšem nevylučuje, aby těchto „navazujících částí“ bylo více po celé délce katastrální hranice, pokud je to vhodné k dosažení cílů pozemkové úpravy.

Nutno připomenout, že v případě zahrnutí části sousedícího katastrálního území do obvodu pozemkové úpravy, které je součástí území jiné obce, má tato obec stejně postavení jako obec v katastrálním území dotčeném pozemkovou úpravou, tzn. vztahují se na ni příslušná ustanovení

zákona o pozemkových úpravách.

b) Změna hranic krajů v rámci KPÚ

Drobná změna hranice katastrálního území (změna obecní hranice), která je současně hranicí kraje, není změnou ve smyslu zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Uvedenou změnu katastrálních území, resp. území obcí náležejících do dvou různých krajů, lze provést dohodou obcí na základě ust. § 26 zákona o obcích. Uvedený postup vyplývá z vyjádření Ministerstva vnitra č. j. UVS-488/2007 z 27.7.2007, podle kterého změnou katastrální hranice, podléhající výše cit. zákonu, je jen taková změna, při které dochází k přesunu celé územní jednotky, a to takové jednotky, která je „stavebním kamenem kraje jako územně samosprávného celku“. Podle ust. § 23 odst. 5 katastrální vyhlášky se změna hranice obce a s ní související změna hranice katastrálního území v katastru provádí na základě žádosti a dohody obcí a listin vyhotovených podle zvláštních právních předpisů. O změně hranice katastrálního území rozhoduje KÚ podle ust. § 5 odst. 1 písm. e) a ust. § 6 zákona č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, ve znění pozdějších předpisů. Je žádoucí, aby příprava změny hranice proběhla v rámci řízení o pozemkových úpravách tak, aby účinnost rozhodnutí PÚ o výměně vlastnických práv a rozhodnutí KÚ o změně hranice byla spojena.

c) Pozemky řešené a neřešené dle ust. § 2 zákona, pozemky nesměňované a obnova katastrálního operátu

Pozemky vyčleněné v rámci obvodu pozemkové úpravy jako neřešené dle ust. § 2 zákona jsou pozemky nesměňované, které se pouze zaměří ale neoceňují se. Nelze mezi ně zahrnovat pozemky řešené dle ust. § 2 zákona, které jsou vlastníkům ponechány na stejném místě; u těchto je samozřejmostí jejich ocenění včetně porostu – týká se hlavně lesních pozemků.

Zákon umožňuje zahrnout do obvodu pozemkové úpravy celé katastrální území s tím, že pozemkový úřad v rámci tohoto obvodu vyčlení pozemky, které nevyžadují řešení ve smyslu ust. § 2 (zpravidla se bude jednat o zastavěné území, zastavitelné plochy nebo lesní komplexy) a dále pozemky podléhající režimu ust. § 3 odst. 3 zákona, u kterých nebyl získán příslušný souhlas.

Pokud pozemkový úřad zahrne tyto pozemky do obvodu pozemkové úpravy, je povinen uzavřít s katastrálním úřadem dohodu o zpracování podkladů pro obnovu souboru geodetických informací pro pozemky pouze zaměřené (bod č. 3 písm. c) přílohy vyhlášky). Zákon jednoznačně říká, že v rámci zpracování nároků bude provedeno u těchto pozemků zjišťování hranic a jejich zaměření tak, aby mohla být zjištěna skutečná výměra těchto parcel (ust. § 9 odst. 16 zákona a ust. § 6 odst. 6 vyhlášky), která je následně uvedena v tabulce soupisu nároků vedle výměry dle KN (tabulka č. 1 vyhlášky).

Vlastníkům těchto pozemků je dána možnost porovnat skutečně zaměřenou výměru s dosavadní uvedenou v KN a případně vznést k ní námitky dle ust. § 8 odst. 1 zákona, které jsou předávány k řešení katastrálnímu úřadu. Přesouvat tyto práce až do doby zpracování návrhu nelze, neboť zákon umožňuje podání námitek spojených se zaměřením skutečného stavu právě ve fázi zpracování nároku.

*Otázkou může být situace, kdy se bude jednat o **vlastníka, který by shodou okolností neměl žádné pozemky řešené (směňované)**, nebyl by tedy vůbec účastníkem řízení. Pouze by se ho týkala otázka obnovy katastrálního operátu z titulu pozemků vyskytujících se v obvodu pozemkových úprav - jenom zaměřovaných. V tom případě je **nutné i tomuto vlastníkovi zaslat soupis nároků** (bude se ho tedy týkat pouze část „Pozemky v obvodu pozemkových úprav -*

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

neřešené dle § 2“), aby bylo možné vyřídit jeho případné námitky ke skutečným výměrám pozemků. Tomuto vlastníkovi není nutné zasílat potom tuto informaci znovu v souvislosti se zasíláním soupisu nových pozemků.

Pozemky neřešené, resp. nesměňované, pouze zaměřované v rámci pozemkových úprav musí být součástí obvodu pozemkových úprav. V ust. § 3 odst. 2 zákona je uvedeno „bude-li to pro obnovu katastrálního operátu třeba, lze do obvodu pozemkových úprav zahrnout i pozemky, které nevyžadují řešení ve smyslu ust. § 2, ale je u nich třeba obnovit soubor geodetických informací.“ Uvedeným textem se má za to, že v případě potřeby lze zaměřit menší zastavěné lokality, pokud se bude jednat o malý plošný rozsah, popř. pokud je členitost intravilánu natolik značná, že by jeho vynechání zbytečně negativně ovlivnilo celkový výsledek, kterým je zpracovaná digitální katastrální mapa. Je na uvážení jednotlivých pozemkových úřadů, v jakém rozsahu lze v daném případě vyhovět požadavkům KÚ na zaměření menších zastavěných lokalit. Vždy však musí převládat hledisko vycházející z podstaty provádění pozemkových úprav.

K ust. § 3 odst. 3:

Ocenění pozemků řešených na základě souhlasu vlastníka se provádí stejně jak vyplývá z ust. § 8 odst. 3 a násl. zákona.

K ust. § 3 odst. 5:

Omezení v nakládání s „církevními“ pozemky - vyznačování v KN

Na základě 2. rozhodnutí pozemkového úřadu je katastrální úřad povinen vyznačit v KN omezení pro všechny převody pozemků, na které se vztahuje po pozemkových úpravách ust. § 29 zákona o půdě („blokační“ paragraf), a to v podrobnějších údajích s vazbou na dotčenou nemovitost. Na LV s dotčenou nemovitostí je poznámka vyznačena v části C-LV.

V rozhodnutí PÚ se skutečnost ohledně vyznačení provede nikoliv ve výroku, ale vyznačením v příloze – k pozemku, jehož se omezení týká; detail by měl projednat PÚ s příslušným KÚ s ohledem na způsob přejímání výsledků pozemkových úprav do KN, který může být v případě jednotlivých KÚ v detailu odlišný.

Pokud tyto pozemky jsou ve správě jiného správce než PF ČR (např. ÚZSVM), nevztahuje se na ně cit. ustanovení a tudíž nemohou být zařazeny mezi pozemky řešené dle ust. § 2 zákona; nejsou tedy součástí rozhodnutí, na základě kterého dochází u dotčených pozemků k vyznačení omezení v KN vyplývajícího z ust. § 29 zákona o půdě.

§ 4

Formy pozemkových úprav

(1) Pozemkové úpravy se provádějí **zpravidla formou komplexních pozemkových úprav**. Pokud je nutné vyřešit pouze některé hospodářské potřeby (například urychlené scelení pozemků, zpřístupnění pozemků) nebo ekologické potřeby v krajině (například lokální protierozní nebo protipovodňové opatření) nebo když se pozemkové úpravy mají týkat jen části

katastrálního území, provádějí se **formou jednoduchých pozemkových úprav**. V tomto případě **může pozemkový úřad upravit náležitosti návrhu a provádění pozemkových úprav odlišně, než stanoví zvláštní právní předpis (§ 27).**

(2) **Jednoduchými pozemkovými úpravami** lze provést i upřesnění nebo rekonstrukci přidělu půdy (§ 13) přidělené ve smyslu dekretů prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. a č. 28/1945 Sb. a zákonů č. 142/1947 Sb. a č. 46/1948 Sb.

K plánování zahajování pozemkových úprav

Veřejnost (např. zástupci obcí) v některých případech poukazují na skutečnost, že vybudované cesty končí uprostřed polí, nespojují např. určité lokality a těžko rozumí principu postupného řešení cestní sítě ve větším rozsahu než činí kat. území, resp. tomu, že cesta musí prioritně zpřístupnit pozemky vlastníkům v řešeném k. ú.

Je proto vhodné, aby tyto skutečnosti PÚ měly na mysli a v předstihu informovaly zainteresované subjekty o možnostech realizace cestní sítě ve vztahu k řešení širších vazeb v území. Dále je třeba, aby PÚ uvážily plán provádění pozemkových úprav tak, aby byla zřejmá koncepce činnosti i z pohledu uvedených širších vazeb v území, tzn., aby cestu, která zatím končí na konci k. ú., bylo pokud možno urychleně budovat i v sousedním k. ú. Je žádoucí uvážit rovněž postup vlastní výstavby, tzn. např. nerealizovat cestu hned po ukončení řízení o pozemkové úpravě v daném k. ú., ale např. až po ukončení řízení ještě ve vedlejším k. ú., aby výstavbu cesty bylo možno zajistit najednou pro obě kat. území a výsledkem tedy bylo kromě zpřístupnění pozemků vlastníkům i propojení dotčených lokalit. V zásadě jde tedy o to, eliminovat zbytečné negativní náhledy některých vlastníků nebo obecně zainteresované veřejnosti na provádění pozemkových úprav.

K ust. § 4 odst. 1

Pokud pozemkový úřad hodlá v případech JPÚ upravit náležitosti a provádění pozemkových úprav odlišně od vyhlášky, je nutné, aby tak učinil již v zadání, aby v průběhu pozemkových úprav nevznikaly nejasnosti ohledně postupu a náležitostí zpracování. Pozemkový úřad tedy musí mít jasnou představu (pro účely zadání), jak se provádění a náležitosti pozemkových úprav budou od běžného postupu vyplývajícího z cit. vyhlášky odlišovat. Je skutečností, že tímto ustanovením se pozemkovým úřadům poskytuje poměrně velká benevolence, je proto nutné, aby pozemkové úřady velmi odpovědně vážily, jaká pravidla pro danou JPÚ stanoví, tak, aby nedošlo dokonce k narušení základních principů zákona - viz též komentář k ust. § 13 zákona.

§ 5

Účastníci řízení o pozemkových úpravách

(1) Účastníky řízení o pozemkových úpravách (dále jen "účastníci") jsou:

a) **vlastníci pozemků**, které jsou dotčeny řešením v pozemkových úpravách podle § 2 (dále jen "vlastníci pozemků") a fyzické a právnické osoby, jejichž vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům mohou být řešením pozemkových úprav přímo dotčena; za takové osoby se

nepovažují vlastníci, pro jejichž pozemky se v pozemkových úpravách pouze obnovuje soubor geodetických informací (§ 3 odst. 2),

b) **stavebník**, je-li provedení pozemkových úprav vyvoláno v důsledku stavební činnosti,

c) **obce**, v jejichž územním obvodu jsou pozemky zahrnuté do obvodu pozemkových úprav; účastníky mohou být i obce, s jejichž územním obvodem sousedí pozemky zahrnuté do obvodu pozemkových úprav, pokud do 30 dnů od výzvy příslušného pozemkového úřadu přistoupí jako účastníci k řízení o pozemkových úpravách, (dále jen "obec").

(2) V řízení o pozemkových úpravách se z důvodu využití výsledků pozemkových úprav pro obnovu katastrálního operátu používá v zájmu **jednoznačné identifikace účastníka** jeho jméno, příjmení, bydliště a rodné číslo u fyzických osob a název, sídlo a identifikační číslo organizace u právnických osob.

(3) Pozemkové úřady jsou oprávněny využívat **údaje z informačního systému evidence obyvatel^{8a)}** o

a) státních občanech České republiky,^{8b)}

b) cizincích s povolením k pobytu nebo s povolením k přechodnému pobytu anebo s povolením k trvalému pobytu na území České republiky, cizincích, kteří na území České republiky pobývají na základě uděleného dlouhodobého víza podle zvláštního právního předpisu,^{8c)} a cizincích, kterým byl udělen azyl na území České republiky,^{8d)} a to i v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 jsou

a) u státních občanů České republiky

1. jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
2. datum narození,
3. rodné číslo,
4. státní občanství,

5. adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,

6. rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

7. rodné číslo manžela; je-li manželem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a datum jeho narození,

8. rodné číslo dítěte,

9. datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

10. den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den úmrtí;

b) u cizinců uvedených v odstavci 3 písm. b)

1. jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
2. datum narození,
3. rodné číslo,
4. státní občanství,
5. druh a adresa místa pobytu,

6. jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, pokud je dítě cizincem uvedeným v odstavci 3 písm. b), a jeho rodné číslo; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, datum narození,

7. datum, místo a okres úmrtí, jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,

8. den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého prohlášen jako den úmrtí.

(5) **Účastníka řízení, který není znám nebo jehož pobyt není znám**, zastupuje v řízení o pozemkových úpravách opatrovník⁹⁾, kterým může být i obec. Opatrovník není oprávněn za

účastníka udělit souhlas k nedodržení pravidel pro posuzování přiměřenosti kvality a výměry vyměňovaných pozemků.

(6) **Zemřel-li vlastník pozemku**, který je předmětem pozemkových úprav, **a soud o dědictví pravomocně usnesením ještě nerozhodl,**¹⁰⁾ jsou účastníky řízení o pozemkových úpravách **osoby podle sdělení soudu** nebo soudního komisaře. Tyto osoby si na výzvu pozemkového úřadu mohou do stanovené lhůty určit zástupce pro doručování písemností. V případech, kdy soud nebo soudní komisař nepodá sdělení **ve lhůtě stanovené pozemkovým úřadem**, zastupuje tyto osoby v řízení o pozemkových úpravách **opatrovník, kterým může být i obec**.

(7) Vlastníci pozemků řešených v pozemkových úpravách si zvolí na dobu provádění pozemkových úprav **sbor zástupců** (dále jen "sbor"), který zastupuje vlastníky v rozsahu činností uvedených v odstavci 8 10, popřípadě jedná za vlastníky na základě a v rozsahu jejich zplnomocnění. Sbor se volí po zahájení řízení o pozemkových úpravách na úvodním jednání. **Pro účely volby sboru připadá spoluvlastníkům jen 1 hlas. Sbor je zvolen nadpoloviční většinou přítomných vlastníků. Při jednoduchých pozemkových úpravách lze od volby sboru upustit.** Nepodaří-li se sbor při komplexních pozemkových úpravách **ani opakovaně zvolit** a trvá-li potřeba těchto úprav, lze od volby sboru upustit.

(8) Členství ve sboru **nesmí být odmítnuto** vlastníkov, jehož pozemky zahrnují alespoň **10 % z výměry** pozemků, na kterých budou prováděny pozemkové úpravy, pokud o to požádá nejpozději v den konání volby sboru. Dalším **nevoleným členem sboru** je ředitel pozemkového úřadu nebo jím pověřený **pracovník pozemkového úřadu a zástupce obce**. Sbor zvolí ze svého středu předsedu, který svolává schůze sboru a řídí jejich jednání.

(9) **Počet členů sboru, který musí být lichý, stanoví pozemkový úřad v rozsahu 5 až 15 členů** podle celkového počtu vlastníků a podle rozsahu řešeného území.

(10) **Sbor spolupracuje při zpracování návrhu** pozemkových úprav, posuzuje jeho jednotlivé varianty a navrhovaná opatření, **vyjadřuje se k plánu společných zařízení, k podaným připomínkám** v průběhu pozemkových úprav, **k návrhu pozemkových úprav a spolupracuje při realizaci** schválených pozemkových úprav.

8a) **Zákon č. 133/2000 Sb.**, o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

8b) **Zákon č. 40/1993 Sb.**, o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

8c) **Zákon č. 326/1999 Sb.**, o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

8d) **Zákon č. 325/1999 Sb.**, o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

9) ~~§ 16 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.~~

§ 32, odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. (správní řád účinný od 1. ledna 2006).

10) § 175a odst. 3 a § 175q zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

a) K otázce věcných práv ve vztahu k posouzení postavení účastníka řízení

Věcná práva (*latinsky iura in rem*) jsou vztah subjektu (fyzické či právnické osoby) k věcem, umožňují úplné nebo částečné právní panství nad věcí. Věcná práva působí proti všem (*erga omnes*). Předmětem věcných práv je individuálně určená věc (např. konkrétní stavba nebo automobil), nelze je vymezit druhově (peníze, písek), ani jako právo na něco obecně (právo na mzdu).

Druhy věcných práv

Jednotlivá věcná práva vymezuje **občanský zákoník** (ust. § 123 a násl. o. z.) taxativním výčtem, což znamená, že za věcná práva lze považovat jen taková, která jsou za ně občanským zákoníkem výslovně označena. Jedná se o:

- **vlastnické právo** – zahrnuje právo věc užívat (i s jejími plody a užitky), s věcí disponovat a věc držet, jeho prostřednictvím se realizuje užitná hodnota věci, omezeno může být jen se souhlasem vlastníka nebo na základě zákona (ve stavu nouze nebo při **vyvlastnění**),
- **držbu** – faktické ovládnutí věci, u něhož nemusí být dán právní titul vlastníka, držba svědčí tomu, kdo má věc momentálně u sebe,
- **věcná práva k věci cizí** – jejich obsahem je částečné právní panství nad cizí věcí, omezují vlastníka této věci, jedná se o:
 - **zástavní právo** (evidováno v **katastru nemovitostí**)
 - **věcné břemeno** (evidováno v **katastru nemovitostí**)
 - **zadržovací právo**
 - **předkupní právo**, je-li jako věcné právo sjednáno (evidováno v **katastru nemovitostí**)

Pro věcná práva je typická jejich publicita, tedy veřejnost (existenci těchto práv je možno ověřit ve veřejných seznamech – např. v katastru nemovitostí, rejstříku zástav atd.). Podle platného občanského zákoníku jsou věcnými právy **právo vlastnické, právo zástavní, právo zadržovací a práva odpovídající věcným břemenům**. Jako věcné právo může být sjednáno rovněž **právo předkupní**, to ovšem jen k nemovitým věcem.

K postavení exekutora ve správním řízení: z výše uvedeného vyplývá, že exekutor není účastníkem řízení. **Doporučuje se však, aby PÚ dával podstatné záležitosti, mající vztah k výkonu exekuce, této osobě na vědomí.**

b) Možné důsledky při zastupování účastníků řízení na základě plné moci

Okruh účastníků řízení pozemkové úpravy je vymezen ust. § 5 odst. 1 zákona. Každý z účastníků řízení si může v souladu s ust. § 33 správního řádu zvolit zmocněnce.

Může nastat situace, kdy v řešené lokalitě hospodaří velkoplošný uživatel a ten převezme zastupování většího počtu účastníků řízení. Tento postup není v rozporu se zákonem, ale **v jeho důsledku může dojít k tomu, že zmocněnec** (v tomto případě velkoplošný uživatel) **nebude v řízení zastupovat a prosazovat skutečné zájmy jednotlivých vlastníků řešených pozemků, ale především jejich prostřednictvím zájmy vlastní**. Současně s tím může nastat další problém, a to v případě, že by plná moc byla celoplošnému uživateli udělena vlastníky takové výměry pozemků, jejíž váhou by bylo možné výrazně ovlivnit nebo zcela **blokovat odsouhlasení návrhu** pozemkové úpravy.

Je žádoucí preventivně ve fázi přípravných prací na pozemkových úpravách písemně informovat velkoplošné uživatele o dopadu zpracovaného návrhu pozemkových úprav na jejich hospodaření, tzn., že:

- pravomocným rozhodnutím o výměně nebo přechodu vlastnických práv k pozemkům zaniknou dosavadní nájemní vztahy,
- při zajišťování podkladů pro pozemkovou úpravu dojde k dohledání všech vlastníků pozemků v obvodu pozemkových úprav (velkoplošný uživatel již dále nebude moci užívat pozemky neznámého vlastníka, kterému dosud neplatil nájem),
- budou navržena protierozní a protipovodňová opatření, která mohou znamenat rozdělení velkých svažitých bloků užívaných pozemků.

Pokud by reakce těchto uživatelů, kteří zastupují vlastníky v řízení ve značném rozsahu, tzn. umožňujícím dokonce zablokování pozemkových úprav, byly negativní, je nutné zvážit zahajování pozemkových úprav do té doby než se situace změní.

Dojde-li k úmrtí zmocnitele plná moc zaniká podle ust. § 33b odst. 2 OZ. Pozemkový úřad, když se o takové skutečnosti dozví neprodleně postupuje v souladu s ust. § 5 odst. 6 zákona.

c) Identifikace účastníka řízení o pozemkových úpravách

Pro identifikaci účastníka řízení se **použije rodné číslo** tak, jak stanoví ust. § 5 odst. 2 zákona, nikoliv datum narození ve smyslu ust. § 18 odst. 2 správního řádu. Je tomu tak proto, že zákon č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je speciálním právním předpisem ve vztahu k obecnému správnímu řádu. Shodný názor zaujal i předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů RNDr. Igor Němec v dopise ze dne 21.8.2008 č.j. VER-4480/08-2/TUS - viz. příloha č. 4 .

K ust. § 5 odst. 5:

Ustanovení opatrovníka v rámci řízení o pozemkových úpravách

Ustanovení opatrovníka je úkon, který je nutno provést **ihned** v rámci zahájeného řízení, kdy správní orgán zjistí skutečnosti uvedené v ust. § 5 a § 6 zákona. Při ustanovení opatrovníka se pozemkový úřad řídí ust. § 32 správního řádu. K opatrovníkovi jakožto zástupci vlastníka je pozemkový úřad povinen zachovat stejný postup jako ke každému jinému dotčenému vlastníkovi nebo jeho zástupci dle plné moci. Opatrovníkovi pozemkový úřad doručí výpis ze soupisu nároků (ust. § 8 odst. 1 zákona) a jeho následné aktualizované verze. Opatrovník má právo podávat námítky k tomuto výpisu. Právo vyjádřit souhlas dle ust. § 3 odst. 3 zákona a ust. § 8 odst. 1 vyhlášky se rovněž vztahuje i na opatrovníka. S opatrovníkem projedná zpracovatel návrh nového uspořádání pozemků a vztahují se na něho i další ust. § 9 odst. 17 a 18. **Opatrovníkovi oproti vlastníkovi je zákonem (ust. § 5 odst. 5) pouze zamezeno udělení souhlasu s nedodržením kritérií přiměřenosti dle ust. § 10 zákona.**

O ustanovení opatrovníka v řízení o pozemkových **úpravách zahájených po 1. 1. 2006** rozhoduje správní orgán (tzn. PÚ) **usnesením** podle ust. § 76 správního řádu. Správní řád stanoví, že usnesení správního orgánu o ustanovení opatrovníka se oznamuje tomu, kdo je opatrovníkem ustanovován a jemu (nikoliv ostatním účastníkům) přísluší právo podat proti takovému usnesení opravný prostředek (odvolání).

Pokud pominou důvody, pro něž byl opatrovník ustanoven, zanikne funkce opatrovníka přímo ze zákona, aniž by o tom správní orgán rozhodoval. Tuto skutečnost správní orgán **poznamenává do spisu** jakmile se o ní dozví. Pouze v pochybnostech rozhodne správní orgán usnesením např. v případě, že není jasné, k jakému datu nebo z jakých důvodů funkce opatrovníka zanikla.

V této spojitosti je třeba uvést, že v řízení o pozemkových úpravách **neukončených před 1. 1. 2006**, je třeba z důvodů absence tohoto zvláštního typu procesního rozhodnutí (tj. usnesení) vydávat o ustanovení opatrovníka standardní správní **rozhodnutí** ve smyslu zákona č. 71/1967 Sb.

V těch případech, kdy je nutno v řízení o pozemkových úpravách ustanovit obec opatrovníkem většího počtu účastníků, pak je možno z důvodu zjednodušení procesních postupů věc spojit do společného řízení podle ust. § 140 správního řádu. Správní orgán vydává o spojení řízení usnesení, které se pouze poznamenává do spisu a není tedy proti němu přípustné odvolání (ust. § 76 odst. 3 správního řádu); usnesení nabývá právní moci dnem poznamenání do spisu. O tomto usnesení se účastníci řízení vhodným způsobem vyrozumí. Ve společném řízení o ustanovení opatrovníka se vede pouze jedna spisová složka a vydává se v něm jen jedno usnesení o ustanovení opatrovníka, které se doručí opatrovníkovi.

Pro upřesnění je třeba doplnit, že předchozí obecná právní úprava správního řádu institut společného řízení neobsahovala, proto bylo třeba rozhodnout o každém případě zvlášť.

K ust. § 5 odst. 6:

Ustanovení opatrovníka v případech, kdy soud nebo soudní komisař nesdělí pozemkovému úřadu v určené lhůtě, kdo je dědicem po zemřelém vlastníkovu pozemku

*V praxi vznikly pochybnosti, zda se ve výše uvedené situaci ustanoví opatrovník zemřelé osobě. V odst. 6 se uvádí, že „v případech, kdy soud nebo soudní komisař nepodá sdělení ve lhůtě stanovené pozemkovým úřadem, zastupuje tyto osoby v řízení o pozemkových úpravách opatrovník, kterým může být i obec“. Ze slovního výkladu dikce „tyto osoby“ nutno dovodit, že **opatrovník nezastupuje zemřelého, ale osoby, které jsou dědici po zemřelém**. Do doby, než bude známa jejich identita, jde z hlediska procesního o ustanovení opatrovníka osobám, které nejsou známy a jejichž pobyt není znám.*

K ust. § 5 odst. 7:

Zastupování člena sboru zástupců vlastníků v řízení o pozemkových úpravách

*Podle ust. § 5 odst. 7 zákona si vlastníci pozemků řešených v pozemkových úpravách zvolí na dobu provádění pozemkových úprav sbor zástupců (dále jen sbor). Z tohoto ustanovení tedy vyplývá, že členství ve sboru je spojeno s volbou. Dále toto členství vznikne tehdy, pokud o to požádá vlastník, jehož pozemky zahrnují alespoň 10 % z výměry pozemků, na kterých budou prováděny pozemkové úpravy, jak stanoví ust. § 5 odst. 8 zákona. **Členství v orgánu, jehož ustavení předpokládá zákon, tedy i ve sboru, nemůže být nikým zastoupeno**. Členové sboru ve smyslu odstavce 10 cit. paragrafu spolupracují při zpracování návrhu pozemkových úprav, posuzují jeho jednotlivé varianty a navrhovaná opatření, vyjadřují se k plánu společných zařízení, k podaným připomínkám v průběhu pozemkových úprav, k návrhu pozemkových úprav a spolupracují při realizaci schválených pozemkových úprav. S ohledem na povahu činnosti jedná sbor v zájmu všech účastníků řízení při respektování požadavků dotčených orgánů. **Proto je vyloučeno, aby se člen sboru nechal zastupovat na základě plné moci jinou osobou**. Jde totiž o zcela odlišnou situaci, než kdy si sám vlastník pozemků sjedná zastoupení na základě plné moci, kdy ze zastoupení vznikají práva a povinnosti výlučně konkrétně zastoupenému.*

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

Doporučuje se, aby při volbě sboru byli zvoleni rovněž náhradníci, kteří převzmou členství ve sboru v případě, že některý z řádných členů nemůže nadále vykonávat svou funkci.

K volbě sboru zástupců vlastníků – počet hlasů

LV je evidenční jednotkou KN, která slouží k zaznamenávání změn prováděných v KN. LV sám o sobě nezakládá žádné právo k jakýmkoliv právním úkonům. Nositelem práva je v tomto případě vlastník, pro potřebu pozemkových úprav jsou určitá (řešená) práva vztahena k pozemkům, nikoliv k LV. Tedy platí, že jeden vlastník t.j. účastník řízení má 1 hlas (i kdyby měl v k. ú. založeny např. 3 vlastnické listy).

Pokud se jedná o spoluvlastnictví více osob k pozemku/ům, pak tito mají společně rovněž jeden hlas – předmětem pozemkové úpravy je pozemek.

Příklad:

LV 15:

<u>Novák Josef</u>	1/6
Černý Jiří	2/6
Černá Jana	1/2

LV 18:

<u>Novák Josef</u>	celek
--------------------	-------

LV 27:

<u>Novák Josef</u>	1/2
Svoboda Petr	1/2

Novák Josef má 1 hlas (= 1 účastník řízení)

spoluvlastníci z LV 15 a z LV 27 se mohou domluvit následovně:

*bud' je pro celou pozemkovou úpravu bude **při hlasování zastupovat Josef Novák**. Pak pro všechny vlastníky i spoluvlastníky z LV 15, 18 i 27 bude **platný jen 1 hlas**,*

*nebo si spoluvlastníci z daného LV vždy **zvolí jiného zástupce** pro hlasování než je Josef Novák.*

Pokud bude z LV 15 spoluvlastníky vybrán Černý Jiří nebo Černá Jana a z LV 27 bude vybrán Svoboda Petr, pak počet hlasů bude následující:

t.j. spoluvlastníci z LV 15 1 hlas

Novák Josef (LV 18) 1 hlas

spoluvlastníci z LV 27 1 hlas

celkem 3 hlasy

*Pokud by došlo k jiné domluvě spoluvlastníků např. tak, že za LV 15 bude vybrán Černý Jiří, avšak za LV 27 bude vybrán Novák Josef, pak této dohodě odpovídají **pouze 2 hlasy**.*

K § 5 odst. 10

Z každého jednání sboru PÚ pořídí zápis, který spolu s prezenční listinou založí do spisové dokumentace.

ČÁST DRUHÁ

ŘÍZENÍ O POZEMKOVÝCH ÚPRÁVÁCH A NÁKLADY NA POZEMKOVÉ ÚPRAVY

§ 6

Zahájení řízení

(1) Pozemkový úřad posuzuje podané požadavky na zahájení pozemkových úprav. K těmto požadavkům se vyjádří v písemném sdělení do 30 dnů. Shledá-li důvody, naléhavost a účelnost provedení pozemkových úprav za opodstatněné, zahájí řízení o pozemkových úpravách. Pozemkový úřad může v odůvodněných případech zahájit řízení i bez podaných požadavků.

(2) Řízení o pozemkových úpravách se považuje **vždy za řízení zahájené z podnětu pozemkového úřadu.**

(3) Pozemkový úřad **zahájí řízení o pozemkových úpravách vždy, pokud se pro to vysloví vlastníci pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy** v dotčeném katastrálním území.

(4) **Zahájení řízení o pozemkových úpravách oznámí pozemkový úřad veřejnou vyhláškou.**

(5) Oznámení o zahájení pozemkových úprav podle odstavce 4 se vyvěsí po dobu 15 dnů na úřední desce pozemkového úřadu a obcí, v jejichž územních obvodech jsou pozemky zahrnuté do pozemkových úprav. Poslední den této lhůty je dnem zahájení pozemkových úprav.

(6) **Pozemkový úřad písemně vyrozumí o zahájení řízení též příslušný katastrální úřad, orgán územního plánování, stavební úřad, orgán ochrany zemědělského půdního fondu, orgán ochrany přírody, vodohospodářský orgán a orgán státní správy lesů.** Dotýká-li se řízení o pozemkových úpravách zájmů chráněných předpisy o obraně a bezpečnosti státu, o péči o zdraví lidu a jiných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy,¹¹⁾ pozemkový úřad vyrozumí **i další dotčené správní úřady.** Tyto úřady stanoví do 30 dnů po obdržení vyrozumění podmínky k ochraně zájmů podle zvláštních právních předpisů.

(7) Na řízení o pozemkových úpravách a rozhodování v něm se **nevztahují lhůty** pro rozhodování podle správního řádu.¹²⁾

(8) Pozemkový úřad zastaví řízení, odpadl-li důvod, pro který řízení zahájil, nebo jestliže se v průběhu pozemkových úprav vyskytly takové překážky, pro které nelze v řízení pokračovat.

(9) Osoby písemně pověřené pozemkovým úřadem mohou po předchozím oznámení na úřední desce příslušné obce vstupovat a vjíždět na pozemky ve stanovené době a vykonávat činnosti vyplývající z tohoto zákona v rozsahu nezbytně nutném, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.

(10) Vznikla-li vlastníkovu nebo oprávněnému uživateli pozemku újma na jejich majetku v důsledku výkonu činnosti pro pozemkové úpravy, mají právo na náhradu této újmy v penězích. **Právo na náhradu újmy musí být uplatněno** u pozemkového úřadu, který řízení o pozemkových úpravách zahájil, jde-li o **porosty, nejpozději do 30 dnů** ode dne jejího vzniku, v **ostatních případech do 1 roku** ode dne jejího vzniku, jinak právo zaniká.

¹¹⁾ Například zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, **zákon č. 266/1994 Sb.**, o drahách, ve znění pozdějších předpisů, ~~zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů~~, **zákon č. 127/2005 Sb.**, o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, **zákon č. 254/2001 Sb.**, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), **zákon č. 20/1987 Sb.**, o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, **zákon č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů, **zákon č. 44/1988 Sb.**, o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon) ve znění pozdějších předpisů, **zákon č. 289/1995 Sb.**, o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, **zákon č. 86/2002 Sb.**, o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší).

¹²⁾ ~~§ 49 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

§ 71 zákona č. 500/2004 Sb. (správní řád účinný od 1. ledna 2006).

K ust. § 6 odst. 1

Veškeré žádosti o provedení pozemkové úpravy a písemné reakce PÚ na ně jsou součástí dokumentace řízení o pozemkových úpravách.

K ust. § 6 odst. 3

Zahajování řízení o pozemkových úpravách na základě žádosti vlastníků

V ust. § 6 odst. 3 zákona je uvedeno, že pozemkový úřad zahájí řízení o pozemkových úpravách vždy, pokud se pro to vysloví vlastníci pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy v dotčeném katastrálním území. I v tomto případě postupuje PÚ podle ust. § 6 odst. 1 zákona, a to tak, že žadatelům o pozemkovou úpravu zašle do 30 dnů sdělení o plánovaném zahájení pozemkové úpravy. Sdělení bude zasláno „doporučeně“ z důvodu zdokladování správného postupu.

K ust. § 6 odst. 4 a 5

Způsoby oznamování a počítání lhůt v rámci řízení o pozemkových úpravách

Jedná se o oznámení doručované veřejnou vyhláškou. V zákoně je zcela jednoznačně řečeno, že se přímo toto oznámení vyvěsí na úřední desce, je proto zcela zbytečné zpracovávat pro vyvěšení zvlášť oznámení, na kterém by bylo uvedeno, že se jedná o veřejnou vyhlášku. Přímo na této písemnosti se vyznačí datum vyvěšení a pak datum sejmutí. Jelikož se jedná o veřejnou vyhlášku je nutno ji v souladu s ust. § 25 odst. 2 správního řádu uveřejnit **zároveň i v elektronické podobě**. **Lhůta 15 dnů** se začíná počítat následující den po dni vyznačeném jako den vyvěšení.

Příklad: na písemnosti je uvedeno datum vyvěšení 10.9.2007, 15. (poslední) den této lhůty je 25. 9. 2007 – tento den je dnem zahájení pozemkových úprav. Pro počítání lhůty, tedy pro

určení dne zahájení pozemkových úprav, je vždy směrodatné datum vyvěšení uvedené na úřední desce pozemkového úřadu (viz. ust. § 25 odst. 3 správního řádu).

Při doručování veřejnou vyhláškou (ust. § 25 správního řádu) se patnáctým dnem po vyvěšení písemnost považuje za doručenou, byla-li v této lhůtě splněna i povinnost podle věty druhé. Konec lhůty není v tomto případě podřízen ust. § 40 správního řádu.

Je třeba také pamatovat na povinnost toto oznámení vyvěsit na úředních deskách všech obcí, jejichž území je zahrnuto do obvodu pozemkových úprav. **Pokud v průběhu řízení dojde k rozšíření obvodu (ust. § 9 odst. 6 zákona) o území obce, jejíž území doposud nebylo zahrnuté do obvodu, je povinnost vyvěsit toto oznámení i na její úřední desce a úřední desce pozemkového úřadu.**

Zároveň je třeba založit do spisu doklad o uveřejnění v elektronické podobě. V této souvislosti je nutné vzít v úvahu ust. § 25 odst. 2 správního řádu, kde se uvádí: „**Písemnost nebo oznámení se zveřejní též způsobem umožňujícím dálkový přístup. Patnáctým dnem po vyvěšení se písemnost považuje za doručenou, byla-li v této lhůtě splněna i povinnost podle věty druhé.**“ V praxi to znamená, že doba po kterou byla písemnost uveřejněna na úřední desce musí být datumově totožná s dobou zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Příklad: Je-li vyvěšeno např. 10. 2., je třeba zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup zajistit také od 10. 2. (po dobu stanovenou zákonem).

K ust. § 6 odst. 6

Ze zákona je zřejmé, že příslušné **vyrozumění má provést pozemkový úřad**. Tato činnost nemůže být vzhledem k dikci zákona svěřena zpracovateli.

Pokud oslovené úřady nestanoví do 30 dnů podmínky ve smyslu cit. ustanovení, doporučujeme, aby pozemkový úřad tuto povinnost urgoval a stanovil lhůtu, do kdy nejpozději vyjádření očekává s tím, že pokud nebude do stanovené lhůty vyzvaným orgánem reagováno, bude mít PÚ za to, že v řešeném území tento orgán žádné své zájmy neuplatňuje. Při čemž je nutné mít tuto fázi řízení řádně zdokumentovanou pro případ eventuálně později uplatněných a s ohledem na pokročilý stav zpracování těžko realizovatelných připomínek.

K aplikaci ust. § 6 odst. 6 zákona s ohledem na novelu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (NATURA 2000)

Česká republika, jako i další nové členské státy EU, byla povinna sjednotit národní ochranu přírody s právními předpisy EU. Z tohoto důvodu byl novelizován zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

S ohledem na tyto skutečnosti je nutné, aby při zahájení a v průběhu zpracování návrhu pozemkových úprav byl okruh dotčených orgánů státní správy rozšířen (ve smyslu ust. § 6 odst. 6 zákona) o orgány příslušné k vydávání stanovisek o vlivu projektu či záměru na území NATURA 2000. **Těmito orgány jsou krajské úřady a správy národních parků a chráněných krajinných oblastí.**

Při každém zahájení řízení o pozemkových úpravách vyrozumí pozemkový úřad ve smyslu výše uvedených skutečností též příslušný krajský úřad (odbor životního prostředí) s požadavkem o

stanovení podmínek k ochraně zájmů podle zvláštních právních předpisů (ust. § 6 odst. 6 zákona). Těmto úřadům je třeba rovněž předložit ke stanovisku zpracovaný plán společných zařízení. Do žádosti o stanovisko je třeba doplnit větu, že souhlasné stanovisko těchto orgánů nahrazuje opatření (rozhodnutí, souhlas, povolení výjimky) podle zvláštních právních předpisů (ust. § 9 odst. 10 zákona.).

K ust. § 6 odst. 7

Pod uvedené ustanovení zákona nelze vztáhnout běžnou korespondenci vedenou s účastníky řízení o pozemkové úpravě, pokud bylo podání učiněno účastníkem řízení v průběhu řízení o pozemkové úpravě a pokud se nejedná o korespondenci vedenou v souladu se zákonem. Podle ust. § 6 odst. 1 správního řádu správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů. Je proto třeba, aby na učiněná podání správní orgán reagoval písemně v přiměřené lhůtě; (bude-li použita ústní forma jednání, pak je třeba vyhotovit zápis z jednání formou protokolu - ust. § 18 správního řádu).

K ust. § 6 odst. 8

Zastavení řízení

Podle ust. § 6 odst. 2 zákona se řízení o pozemkových úpravách považuje vždy za řízení zahájené z podnětu pozemkového úřadu, tj. z moci úřední. Tomuto ustanovení zákona odpovídá ust. § 66 odst. 2 správního řádu, podle kterého řízení vedené z moci úřední správní orgán usnesením zastaví..... Toto usnesení se pouze poznamenává do spisu. Podle ust. § 76 odst. 3 správního řádu o usnesení, které se pouze poznamenává do spisu se účastníci vhodným způsobem vyrozumí; takové usnesení nabývá právní moci poznamenáním do spisu. V případě zahájené pozemkové úpravy bude vhodným způsobem vyrozumění účastníků řízení písemné sdělení o zastavení řízení a současně oznámení tohoto usnesení formou veřejné vyhlášky.

Důvody pro zastavení řízení mohou být různé - zde je ponecháno na PÚ vlastní posouzení situace. Např. PÚ zahájil řízení s cílem realizovat společné zařízení, ale ukázalo se, že akci lze zajistit jiným způsobem, změnil se přírodní podmínky, nelze získat požadované 3/4 souhlasů vlastníků pro rozhodnutí; důvodem ale nemůže být nedostatek finančních prostředků. Dle správního řádu se řízení zastavuje usnesením (s možností odvolání k MZe). Nutné je vždy přihlídnout k rozpracovanosti akce.

K ust. § 6 odst. 9

Oznámení o tom, že osoby písemně pověřené pozemkovým úřadem mohou po předchozím oznámení na úřední desce příslušné obce vstupovat a vjíždět na pozemky.... se vyvěsí na úřední desce, a to jednorázově. Oznámení zajistí PÚ před zahájením práce zpracovatelem v terénu a platí pro celou dobu řízení o pozemkové úpravě. V tomto smyslu je třeba formulovat text oznámení.

K ust. § 6 odst. 10

Stanovení výše náhrady je prováděno formou dohody uzavřené mezi poškozeným a pozemkovým úřadem. Nedojde-li k dohodě je třeba, aby PÚ zajistil vypracování znaleckého posudku na stanovení výše způsobené škody, na jehož základě dojde k plnění ze strany pozemkového úřadu.

§ 7 Úvodní jednání

Pozemkový úřad svolá úvodní jednání, na které pozve účastníky (§ 5) a další vlastníky pozemků v předpokládaném obvodu pozemkových úprav. Seznámí je s účelem, formou a předpokládaným obvodem pozemkových úprav. **Na určení obvodu a formy pozemkových úprav se nevztahuje správní řád.**¹³⁾ Na tomto jednání pozemkový úřad projedná postup při stanovení nároků vlastníků (§ 8), potřebu aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek a popřípadě další otázky významné pro řízení o pozemkových úpravách.

¹³⁾ ~~Zákon č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

Zákon č. 500/2004 Sb. (správní řád účinný od 1. ledna 2006).

Z úvodního jednání PÚ pořídí zápis, který je společně s prezenční listinou součástí spisové dokumentace. Na úvodním jednání nelze odsouhlasit neoceňování dřevin rostoucích mimo les

(ust. § 8 odst. 1 vyhlášky), toto je nutno odsouhlasit přímo s jednotlivými vlastníky, kterých se to týká, a zaznamenat na příslušném nárokovém listu.

§ 8

Soupis a ocenění nároků vlastníků

(1) Pozemkový úřad zabezpečí vypracování soupisu nároků vlastníků pozemků (dále jen "soupis nároků") podle jejich ceny,¹⁴⁾ výměry, vzdálenosti a druhu, a to včetně omezení vyplývajících ze zástavního práva, předkupního práva, věcného břemene a nájemního vztahu na dobu určitou; u pozemků, které nevyžadují řešení ve smyslu ustanovení § 2, pozemkový úřad zabezpečí vypracování soupisu nároků jen podle výměry pozemků. Pozemkový úřad informuje o průběhu soupisu nároků sboru, umožní mu spoluúčast při soupisu nároků včetně práva přítomnosti člena sboru při jednání s vlastníky. V případě zjištěného rozdílu mezi výměrou obvodu pozemkových úprav vypočtenou ze souřadnic (§ 9 odst.4), která je rozhodující pro další zpracování návrhu, a výměrou podle katastru nemovitostí se nároky vlastníků úměrně upravují, aby rozdíl byl odstraněn. Tento soupis nároků pozemkový úřad **vyloží po dobu 15 dnů na místě příslušném obecním úřadě a zároveň doručí** vlastníkům, jejichž pobyt je znám. K tomuto soupisu nároků mohou vlastníci uplatnit námítky ve lhůtě určené pozemkovým úřadem; k námítkám proti opravám výměr pozemků vyplývajícím z nového zaměření skutečného stavu v terénu se nepřihlíží. Námítky projedná pozemkový úřad se sborem, je-li zvolen, popřípadě s katastrálním úřadem. Vlastníci musí být o vyřízení námítek písemně vyrozuměni. Na jejich projednání a vyřízení se **nevztahuje** správní řád.¹³⁾

Námítky podané k pozemkům neřešeným v pozemkových úpravách předá pozemkový úřad katastrálnímu úřadu k rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu.¹⁵⁾

(2) V řízení o pozemkových úpravách se **pro oceňování** použije zvláštní právní předpis¹⁴⁾ platný ke dni vyložení soupisu nároků podle odstavce 1. Pozemkový úřad stanoví, zda ocenění provede sám nebo tím pověří zpracovatele pozemkových úprav nebo znalce. V tomto případě **nejde o postup podle správního řádu.**¹³⁾

(3) **Základem pro ocenění zemědělského pozemku** jsou bonitované půdně ekologické jednotky evidované v číselných a mapových podkladech. Bonitovaná půdně ekologická jednotka vyjadřuje pětímístným číselným kódem hlavní půdní a klimatické podmínky mající vliv na produkční schopnost zemědělské půdy a její ekonomické ohodnocení. Ministerstvo zemědělství (dále jen "ministerstvo") stanoví vyhláškou charakteristiku bonitovaných půdně ekologických jednotek a postup pro jejich vedení a aktualizaci.¹⁷⁾

(4) Při oceňování zemědělských pozemků se pro stanovení nároků v řízení o pozemkových úpravách **použije základní cena** podle zvláštního právního předpisu,¹⁶⁾ která se zjistí podle bonitovaných půdně ekologických jednotek evidovaných v celostátní databázi¹⁷⁾ **a vztažených k zaměření skutečného stavu v terénu. Údaje o bonitovaných půdně ekologických jednotkách vedených v katastru nemovitostí se použijí jen v případech pozemkových úprav, kde není účelné vycházet ze zaměření skutečného stavu (§ 9 odst. 4).**

(5) U chmelnic, vinic, sadů, **zahrad a pozemků s lesním porostem** se v nárocích **uvede cena pozemku a cena porostu odděleně** a s členěním podle druhu porostu.

(6) Pro účely pozemkových úprav se **cena porostu** podle odstavce 5, který se nachází na pozemcích nebo jejich částech sloučených do půdních celků, **stanoví jako násobek výměry parcely nebo její části a průměrné ceny porostu za 1 m²** (dále jen "průměrná cena"), pokud mezi vlastníky pozemků a vlastníky porostů nedojde k jiné dohodě. Průměrná cena zahrnuje i podíl na ceně věci, která je součástí porostu nebo příslušenstvím pozemku. Pro výpočet průměrné ceny se ocení porost, který se nachází na půdním celku, podle zvláštního právního předpisu.¹⁴⁾

¹³⁾ ~~Zákon č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

Zákon č. 500/2004 Sb. (správní řád účinný od 1. ledna 2006).

¹⁴⁾ **Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku),** ve znění pozdějších předpisů.

~~Vyhláška č. 540/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů.~~

Vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku) ve znění pozdějších předpisů – účinnost od 1. 2. 2008.

¹⁵⁾ **§ 16 zákona č. 344/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.**

¹⁶⁾ ~~§ 24 vyhlášky č. 279/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

§ 29 vyhlášky č. 3/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ **Vyhláška č. 327/1998 Sb., kterou se stanoví charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek a postup pro jejich vedení a aktualizaci, ve znění vyhlášky č. 546/2002 Sb.**

**a) Nesměňované pozemky a obnova katastrálního operátu
(viz též komentář k ust. § 3 zákona)**

Neřešené pozemky, nacházející se v obvodu pozemkové úpravy, nejsou předmětem pozemkových úprav (je pouze zjišťován průběh hranic takových pozemků a jejich hranice jsou zaměřovány v zájmu pořízení nového SGI a SPI pro celý obvod pozemkové úpravy). Podmínkou pro to, aby mohlo katastrální pracoviště po obdržení námitek, které mu byly předány podle ust. § 8 zákona, dále postupovat podle ust. § 16 katastrálního zákona je, že pozemkový úřad současně předá i odpovídající měřické podklady, které budou součástí výsledků pozemkových úprav podle ust. § 66 odst. 1 písm. l) katastrální vyhlášky.

b) Stanovení druhu pozemků v rámci zpracování nároků

*Je zcela nepřipustné, aby v soupisu nároku nebyl u parcel **PK** definován druh pozemků, neboť při následném zpracování návrhu nového uspořádání pozemků nelze nijak porovnat výměru dle druhu pozemků a tak vlastníkovi doložit, že nové pozemky i „druhově“ odpovídají dle možnosti původním jak to stanovuje § 10 odst. 1 zákona. Nesprávně je rovněž pokud jsou určovány druhy pozemku převzetím ze stavu KN. Jediná správná možnost je stanovení druhu pozemku podle skutečného stavu a zcela legitimní je stav, kdy u jedné parcely bude uvedeno dva i více druhů pozemků v příslušných výměrách dle zaměření skutečného stavu. Je ovšem nutné vzít v úvahu, že pokud jde o druh pozemku orná nebo TTP, nemusí být zřejmé, zda jde o druh „orná“, kde jsou dočasně zasety travní porosty, případě o druh TTP, kde je t.č. porost dočasně rozorán z agrotechnických důvodů. Ke skutečnému stavu v terénu (jeho potvrzení jako stavu legálního, tzn. závazného pro stanovení nároků) se vyjadřuje dotčený orgán státní správy v protokolu – viz ust. § 3 odst. 3 vyhlášky.*

Při případné změně hranice mezi bonitovaným a nebonitovaným územím (po zaměření skutečného stavu) je nutno upravit i izolinie BPEJ a až následně provést ocenění.

c) Postup při projednávání umístění podzemního komunikačního vedení v rámci pozemkových úprav

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v ust. § 102 stanoví, že dnem nabytí právní moci rozhodnutí o umístění stavby podzemního komunikačního vedení vzniká ochranné pásmo tohoto vedení. Jde o vznik ochranného pásma ze zákona. Toto pásmo činí 1,5 m po stranách krajního vedení. Současně zákon v odstavcích 3 a 4 cit. paragrafu stanoví omezení pro činnosti v tomto ochranném pásmu, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k vedení, nebo by mohly omezit bezpečnost a spolehlivost jeho provozu.

Pokud pozemkový úřad zjistí, že u některého pozemku v obvodu pozemkových úprav je zapsáno věcné břemeno zřízené ve prospěch podzemního komunikačního vedení, měl by v dokumentačním oddělení katastru nemovitostí dohledat geometrický plán vedení, na kterém má být podél trasy vedení vyznačeno ochranné pásmo. S existencí tohoto ochranného pásma je třeba seznámit vlastníky dotčených pozemků a o jednání pořádit písemný záznam. Zjištěný stav ochranného pásma bude uveden u příslušných parcel jak v soupisu nároků, tak i v soupisu nových pozemků, čímž se vyloučí případné námitky vlastníků pozemků o tom, že nebyli seznámeni se skutečným stavem.

**d) Způsoby oznamování a počítání lhůt v rámci řízení o pozemkových úpravách
§ 8 odst. 1 zákona – vyložení soupisu nároků**

Pozemkový úřad má za povinnost zpracovaný soupis nároků vyložit na obecním úřadě popřípadě obecních úřadech (pokud je do obvodu pozemkových úprav zahrnuto území více obcí). Nejedná se o veřejnou vyhlášku. Pro doložení provedení tohoto úkonu je nutno zaslat na obecní úřad spolu se zpracovaným soupisem nároků i oznámení, na kterém bude uvedena lhůta do kdy (u úřadů větších obcí a měst po dohodě uveřejnit raději i číslo místnosti) je tento soupis na obecním úřadě vyložen a požadovat, aby obecní úřad(y) oznámení uveřejnil(y) na úřední desce a také tam vyznačil(y) datum vyvěšení a sejmutí. Tímto způsobem bude mít pozemkový úřad potvrzeno, že došlo k naplnění výše uvedeného ustanovení.

Do 15 denní doby se nezapočítává den vyvěšení (§ 40 odst. 1 písm. a) správního řádu). V oznámení je tedy třeba uvést, že 15 denní lhůta vyložení soupisu nároků začíná běžet následující den po vyvěšení oznámení na úřední desce obecního úřadu.

***Příklad:** den vyvěšení 3. 9. 2007, lhůta pro vyložení soupisu nároků končí 18. 9. 2007. Oznámení lze sejmut nejdříve 19. 9. 2007.*

e) Aktualizace nároků a jejich odsouhlasení

Z ust. § 8 odst. 1 vyhlášky vyplývá nutnost aktualizace nároků a jejich opětovného zaslání dotčeným vlastníkům. Pokud by v rámci změny obvodu upravovaného území došlo ke změně opravného koeficientu, který by pozměnil celý soupis nároků, je nutno provést nové vyložení na obci včetně doručení opraveného výpisu ze soupisu nároků všem vlastníkům. Nároky, kde se vyskytují pozemky, u kterých je vyžadován souhlas vlastníků, je nutno nechat podepsat, pokud k tomuto nedošlo již jiným způsobem. Týká se to především pozemků dle ust. § 3 odst. 3 zákona a také pokud je nutný souhlas dle ust. § 8 odst. 1 vyhlášky.

f) Postup pozemkového úřadu při zjištění sporného vlastnictví v řízení o pozemkových úpravách

Pokud pozemkový úřad v průběhu řízení o pozemkových úpravách zjistí z podkladů KN, že je u některého z pozemků v obvodu pozemkových úprav uvedena poznámka, z jejíhož obsahu vyplývá sporné vlastnictví (žaloba o neplatnost smlouvy apod.), zařadí tento pozemek mezi pozemky neřešené ve smyslu ust. § 2 zákona č. 139/2002 Sb. Důvodem tohoto postupu je současný názor soudů: „Nabytí vlastnictví věci na základě pravomocného rozsudku soudu či správního orgánu, které mají konstitutivní charakter, je originálním způsobem nabytí vlastnického práva, které není odvozeno od vlastnického práva předchozího, byť pravého vlastníka věci, a tudíž pro přechod vlastnictví pravomocným konstitutivním rozhodnutím státního orgánu neplatí zásada, že nikdo nemůže na druhého převést více práv, než mu náleží. – viz rozsudek Krajského soudu v Praze čj. 31 Co 436/2006-75.

V praxi došlo k situaci, kdy neplatná kupní smlouva, zapsaná v KN, byla „překryta“ pravomocným rozhodnutím pozemkového úřadu, čímž došlo v KN ke změně nabývací listiny, kterou je právě rozhodnutí pozemkového úřadu. Příslušný soud v důsledku toho

odmítl žalobu o neplatnost smlouvy s tím, že konstatoval, že původní smlouva byla neplatná, avšak vlastnictví bylo založeno pravomocným rozhodnutím státního orgánu. Uvedené se netýká ust. § 13 zákona (rozhodováno je pouze o určení hranic pozemků) a ust. § 14 odst. 6 zákona.

K ust. § 8 odst. 5

Vydávání dat o lesních pozemcích pro účely pozemkových úprav

Pozemkové úřady potřebují v rámci pozemkových úprav zajistit v určitých případech ocenění lesních pozemků. Pokud ocenění provádí soudní znalec, obdrží data od Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs n/L (ÚHÚL). V některých případech však PÚ, resp. projektant provádí ocenění sám. Aby nedocházelo k problémům při poskytování dat bylo s odborem státní správy, hospodářské úpravy a ochrany lesů Ministerstva zemědělství dohodnuto, že ÚHÚL bude poskytovat:

a) data lesních hospodářských osnov (LHO) v dotčených katastrálních územích ve smyslu ust. § 20 odst. 2 zákona.

b) data lesních hospodářských plánů (LHP) v dotčených katastrálních územích, přičemž tato data budou vydávána na základě souhlasu dotčených vlastníků lesů ve smyslu „Pravidel MZe pro přebírání a poskytování údajů ...“ č.j.9080/05-16000 ze dne 15.3.2005,

Podstatnou část údajů tvoří vždy data LHO (jde o vlastníky lesních pozemků s výměrou do 50 ha). Zde data pořizuje stát, který je také jejich vlastníkem. Pokud jde o data LHP (LHP pořizují vlastníci lesních pozemků s výměrou nad 50 ha), jejich vlastníkem je vlastník pozemků; je tedy vhodné data získat od vlastníka LHP přímo, protože v datové bázi ÚHÚL tato data nemusí být aktuální, vlastník nemá povinnost je zde ukládat.

Oceňování porostů

V rámci odvolacích řízení a při výkonu odborného dohledu se Ústřední pozemkový úřad často setkává s nesprávným postupem pozemkového úřadu při oceňování porostů. Citované ustanovení zákona nelze obejít dohodou účastníků řízení při úvodním jednání o tom, že porosty nebudou oceňovány. Údaj o ceně porostu je rovněž nedílnou součástí tabulek č. 1 a 2 přílohy vyhlášky č. 545/2002 Sb. a je tedy jedním z povinných údajů.

§ 9

Návrh pozemkových úprav

(1) Pozemkový úřad zajistí odborné zpracování návrhu pozemkových úprav (dále jen "návrh") u zpracovatele nebo návrh, popřípadě jeho část v nezbytných případech (§ 20) sám zpracuje.

(2) Zpracovatelem návrhu mohou být pouze fyzické osoby, které mají k této činnosti úřední oprávnění podle § 18. Jménem právnické osoby, **popřípadě pozemkového úřadu** (odstavec 1) může zpracovávat návrh jen fyzická osoba, která má k této činnosti úřední oprávnění.

(3) **Dotčené správní úřady a správci podzemních a nadzemních zařízení** jsou povinni v dohodnutých termínech poskytnout pozemkovému úřadu bezúplatně potřebné údaje a informace nezbytné pro řízení o pozemkových úpravách a pro vypracování návrhu.

(4) **Podkladem** pro návrh komplexních pozemkových úprav **je zaměření předmětů**, které zůstanou obsahem souboru geodetických informací katastru nemovitostí¹⁸⁾ i po ukončení pozemkových úprav a dalších polohopisných prvků potřebných pro zpracování návrhu pozemkových úprav, s geometrickým základem a přesností podle zvláštního právního předpisu,¹⁹⁾ nejsou-li již se stejnou kvalitou geometricky a polohově určeny v katastru nemovitostí. Je-li to na základě posouzení pozemkovým úřadem účelné, vyhotovuje se tento podklad i pro návrh jednoduchých pozemkových úprav. Výsledky zeměměřických činností, které mají tvořit podklad pro návrh pozemkových úprav, musí být ověřeny fyzickou osobou, které bylo uděleno úřední oprávnění podle zvláštního právního předpisu.²⁰⁾

(5) **Zjišťování průběhu hranic** pro účely pozemkových úprav provádí komise složená z pracovníků pozemkového úřadu, katastrálního úřadu, zpracovatele návrhu, zástupců obcí a podle potřeby i zástupců dalších úřadů. Předsedu komise a její členy jmenuje po dohodě s katastrálním úřadem ředitel pozemkového úřadu.

(6) **Na základě zaměření skutečného stavu** v terénu (odstavec 4) **se upřesní obvod pozemkových úprav a okruh účastníků řízení; pozdější změnu obvodu a okruhu účastníků řízení lze provést**, pokud pro to pozemkový úřad shledá důvody.

(7) Pozemkový úřad předloží katastrálnímu úřadu seznam parcel, které jsou dotčeny pozemkovými úpravami, za účelem vyznačení zahájení pozemkových úprav v katastru nemovitostí.

(8) Návrhu nového uspořádání pozemků vlastníků předchází zpracování plánu společných zařízení, kterými jsou zejména

- a) opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků jako polní nebo lesní cesty, mostky, propustky, brody, železniční přejezdy a podobně,
- b) protierozní opatření pro ochranu půdního fondu jako protierozní meze, průlehy, zasakovací pásy, záchytné příkopy, terasy, větrolamy, zatravnění, zalesnění a podobně,
- c) vodohospodářská opatření sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod a ochraně území před záplavami jako nádrže, rybníky, úpravy toků, odvodnění, ochranné hráze, suché poldry a podobně,
- d) opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí, zvýšení ekologické stability jako místní územní systémy ekologické stability, doplnění, popřípadě odstranění zeleně a terénní úpravy a podobně.

V případě společných zařízení technického charakteru jde o nové stavby nebo o rekonstrukce, popřípadě modernizace staveb stávajících.

(9) **Plán společných zařízení posoudí sbor** nebo vlastníci, není-li sbor zvolen, **a schválí jej zastupitelstvo obce** na veřejném zasedání.

(10) **Pozemkový úřad předloží zpracovaný plán společných zařízení dotčeným orgánům státní správy**, které se k němu do 30 dnů písemně vyjádří. Jejich souhlasné stanovisko nahrazuje opatření (rozhodnutí, souhlas, povolení výjimky) podle zvláštních právních předpisů.²¹⁾

(11) **Odvody za odnětí půdy** ze zemědělského půdního fondu²²⁾ a **poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa**²³⁾ se v řízení o pozemkových úpravách **nepředepisují.**

(12) **Plán společných zařízení** může pořizovatel regulačního plánu projednat jako regulační plán; plán společných zařízení může pořizovatel územního plánu obce projednat jako změnu stávajícího územního plánu v případě, že plán společných zařízení zasahuje do platného územního plánu.⁴⁾ V ostatních případech musí být plán společných zařízení dohodnut s úřadem územního plánování.

(13) Pozemkový úřad může, pokud to je s ohledem na dosažení cíle pozemkových úprav potřebné, v průběhu pozemkových úprav **vykupovat se souhlasem vlastníka ve prospěch státu pozemky nebo spoluvlastnické podíly k nim v ceně nejvýše podle zvláštního právního předpisu,**¹⁴⁾ **popřípadě přijmout dar.**²⁴⁾ Rovněž může **vypořádat spoluvlastnictví** k pozemku tak, že spoluvlastníkům připočte k jejich nároku (§ 8 odst. 1) část odpovídající spoluvlastnickému podílu k předmětnému pozemku; jestliže spoluvlastník kromě spoluvlastnického podílu nevlastní jiný pozemek, tvoří tento spoluvlastnický podíl samostatný nárok. O pozemky, jejichž vlastník není znám, nebo o spoluvlastnické podíly k takovým pozemkům lze zvýšit nárok státu; přihlásí-li se pozemkovému úřadu do 3 let od právní moci rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv osoba, která prokáže, že byla k uvedenému dni vlastníkem předmětného pozemku nebo spoluvlastnického podílu k němu, pozemkový úřad jí poskytne finanční náhradu v ceně podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ platného v době přechodu pozemku nebo spoluvlastnického podílu k tomuto pozemku na stát.

(14) Je-li nutno **pro společná zařízení vyčlenit nezbytnou výměru půdního fondu**, použijí se nejprve pozemky ve vlastnictví státu a potom ve vlastnictví obce. Pro společná zařízení **nelze použít pozemky** ve vlastnictví státu, které jsou určeny **pro těžbu nerostů,**⁵⁾ **pozemky v zastavěném území, pozemky v zastavitelných plochách a pozemky, které jsou určeny k vypořádání náhrad** podle zvláštního právního předpisu.²⁵⁾ Pokud nelze pro společná zařízení použít jen pozemky ve vlastnictví státu, popřípadě obce, podílejí se na vyčlenění potřebné výměry půdního fondu ostatní vlastníci pozemků poměrnou částí podle celkové výměry jejich směřovaných pozemků. V tomto případě se nároky vlastníků vstupujících do pozemkových úprav úměrně snižují.

(15) **Zřídil-li pozemkový úřad** podle schváleného návrhu **věcné břemeno** k pozemku, **poskytne vlastníku takto zatíženého pozemku náhradu stanovenou podle zvláštního právního předpisu,**²⁶⁾ pokud tento vlastník již neobdržel náhradu v jiném pozemku.

(16) V rámci stanovení nároků (§ 8 odst. 1) a tvorby obnoveného souboru geodetických informací (§ 11 odst. 8) zajistí pozemkový úřad pro pozemky v obvodu pozemkových úprav, které nevyžadují řešení ve smyslu ustanovení § 2, nezbytné zeměměřické činnosti pro obnovu katastrálního operátu, které se katastrálnímu úřadu předávají spolu s výsledky pozemkových úprav.

(17) Zpracovatel návrhu je povinen v průběhu zpracování návrhu projednávat nové uspořádání pozemků s dotčenými vlastníky pozemků a vlastníci jsou povinni se k návrhu vyjádřit. Pokud se vlastník ve lhůtě stanovené pozemkovým úřadem k novému uspořádání pozemků nevyjádří, má se za to, že s ním souhlasí. Pozemkový úřad svolá všechny vlastníky, požádá-li o to nejméně jedna třetina vlastníků nebo sbor, byl-li zvolen.

(18) Jestliže se účastník řízení na výzvu pozemkového úřadu nezúčastní jednání, kde měl možnost uplatnit své připomínky a náměty, může se k předmětu jednání vyjádřit písemně, a to nejpozději do 15 dnů po obdržení výzvy k účasti na jednání. K později uplatněným připomínkám a námětům pozemkový úřad již nepřihlíží.

(19) Souhlasy učiněné ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 a 4 a § 9 odst. 13 mohou vlastníci pozemků, popřípadě jejich právní nástupci vzít zpět jen se souhlasem pozemkového úřadu; ten může dát souhlas, jestliže to dovolí stav rozpracovanosti návrhu.

(20) Pozemkový úřad v průběhu řízení **nejméně jednou za 6 měsíců** svolá kontrolní den, na který přizve zástupce obce, sboru a dotčených správních úřadů.

~~4) **Zákon č. 50/1976 Sb.**, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. **Zákon č. 183/2006 Sb.**, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)~~

5) **Zákon č. 44/1988 Sb.**, o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

14) **Zákon č. 151/1997 Sb.**, o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů.

~~Vyhláška č. 279/1997 Sb., kterou se provádějí některé č. 3/2008 Sb. o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů (oceňovací vyhláška)~~

18) **§ 4 zákona č. 344/1992 Sb.**, o katastru nemovitostí České republiky ve znění pozdějších předpisů.

19) **Vyhláška č. 26/2007 Sb.**, kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (katastrální vyhláška)

20) **Zákon č. 200/1994 Sb.**, o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů.

21) **Například zákon č. 334/1992 Sb.**, o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, **zákon č. 289/1995 Sb.**, lesní zákon ve znění pozdějších předpisů.

22) **§ 11 zákona č. 334/1992 Sb.**, o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

23) **§ 15 zákona č. 289/1995 Sb.**, lesní zákon ve znění pozdějších předpisů.

24) **Zákon č. 219/2000 Sb.**, o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

25) **Zákon č. 229/1991 Sb.**, o půdě ve znění pozdějších předpisů.

K činnosti pracovníků pozemkového úřadu při projednávání návrhu pozemkové úpravy

Pověřený pracovník PÚ zodpovídá za konkrétní řízení o pozemkové úpravě. Toto se musí projevit především při projednávání návrhu nového uspořádání pozemků. Nemůže docházet k tomu, že zpracovatel projednává návrh s vlastníky sám bez jakékoliv účasti pozemkového úřadu. Zástupce pozemkového úřadu se musí účastnit projednávání návrhu zvláště u komplikovaných případů (v případě přetrvávajícího nesouhlasu vlastníka svolat sbor zástupců). Pracovník PÚ dohlíží na to, aby byla při projednávání vyhotovena prezenční listina a aby byl proveden s každým zúčastněným vlastníkem, se kterým bylo jednáno, zápis, který bude součástí spisové dokumentace. V souladu se zákonem se PÚ vyjadřuje k možnosti rozdělení spoluvlastnictví nebo k výkupu pozemků. Pokud některý vlastník nereaguje na výzvy zpracovatele k projednání návrhu, je PÚ povinen vyzývat dotčené vlastníky v souladu s ust. § 9 odst. 17 a 18 zákona. Při přebírání jednotlivých dílčích částí projektu je nutná důkladná kontrola předávaného díla. U návrhu nového uspořádání pozemku je to především dodržení kritérií přiměřenosti nebo souhlas s jejich překročením, případně souhlas s uhrazením ceny přesahující toto kritérium. Velmi nutná je také kontrola promítnutí v plném rozsahu plánu společných zařízení do návrhu nového uspořádání. PÚ přebírá od zpracovatele i jednotlivé etapy prací, pokud tyto dílčí části obsahují všechny náležitosti stanovené platnými právními předpisy.

K ust. § 9 odst. 1

Zpracováním návrhu se rozumí dílo provedené ve smyslu vyhlášky – její přílohy „Náležitosti návrhu pozemkových úprav.“ Všechny části návrhu musí být na titulní straně opatřeny kulatým razítkem osoby oprávněné k projektování pozemkových úprav; částí návrhu se rozumí texty nebo tabulky pevně spojené nebo samostatné mapy - viz též komentář k ust. § 11 odst. 1

K ust. § 9 odst. 2

Je-li návrh pozemkové úpravy, případně jeho část zpracovávána pozemkovým úřadem, je třeba dbát na to, aby pracovník pověřený touto činností měl úřední oprávnění podle ust. § 18 zákona a stejně jako externí zpracovatel, označoval jím zpracovaný návrh pozemkové úpravy svým „kulatým razítkem“, nikoliv úředním kulatým razítkem pozemkového úřadu.

Není možné, aby kterýkoliv z pracovníků pozemkového úřadu, který nemá výše uvedené oprávnění zpracovával návrh pozemkové úpravy pouze z toho titulu, že je zaměstnancem pozemkového úřadu.

K ust. § 9 odst. 3

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

V případě, že by dotčenými správními úřady a správci podzemních a nadzemních zařízení nebyly dodrženy dohodnuté termíny pro poskytnutí potřebných údajů, jsou uvedené úřady a správci zákonem vázáni příslušnými ustanoveními správního řádu.

K ust. § 9 odst. 4

Dopis ČÚZK adresovaný všem KÚ a ZKI - zápis upřesněného obvodu pozemkových úprav do KN - viz příloha č. 5

K ust. § 9 odst. 6

Podle ustanovení § 4 odst. 2 vyhlášky č. 545/2002 Sb. platí, že upřesněný obvod pozemkových úprav podle § 9 odst. 6 zákona č. 139/200 Sb. se v katastru nemovitostí zapisuje na základě ohlášení pozemkového úřadu, jehož součástí je geometrický plán. Ve společném metodickém pokynu Českého úřadu zeměměřického a katastrálního a Ministerstva zemědělství – Ústředního pozemkového úřadu se dále v čl. 1 odst. 3 uvádí, že upřesněním obvodu pozemkových úprav se rozumí případy, kdy na obvodu pozemkové úpravy dochází k dělení parcel katastru nemovitostí nebo zjednodušené evidence, nebo na obvodu pozemkové úpravy dochází k vytyčení, popř. k upřesnění dosavadní hranice pozemků. Hranice obvodu pozemkových úprav musí být tedy vyjádřena v geometrickém plánu vždy s výjimkou případů, kdy hranice pozemků byly vyšetřeny při předchozí obnově katastrálního operátu a souřadnice jejich lomových bodů byly určeny s kódem charakteristiky kvality 3. Může tedy dojít k případu, kdy nemusí být geometrickým plánem vyjádřen celý obvod pozemkové úpravy, ale pouze ta část, u níž dochází k dělení parcel, k vytyčení pozemků nebo jen k upřesnění kódu charakteristiky kvality bodů novým zaměřením vyšetřených lomových bodů hranice při zjišťování průběhu hranic. Bez geometrického plánu tedy nelze “v předstihu” před obnovou katastrálního operátu na podkladě výsledků pozemkových úprav upřesněný průběh hranice do katastru zapsat. Pokud je obvod pozemkových úprav zapisován až v rámci obnovy katastrálního operátu na základě výsledků pozemkových úprav, pak podkladem pro zápis změn hranic pozemku na obvodu pozemkových úprav jsou geometrické plány i záznamy podrobného měření změn na obvodu pozemkových úprav (§ 66 odst. 1 písm. e) katastrální vyhlášky č. 26/2007 Sb.).

K ust. § 9 odst. 9

Doklad o schválení plánu společných zařízení zastupitelstvem obce je součástí spisové dokumentace. Toto projednání není možné nahradit vyjádřením starosty obce v tom smyslu, že s předloženým plánem za obec souhlasí. V souvislosti s předkládáním plánu společných zařízení zastupitelstvu obce ke schválení, ÚPÚ upozorňuje na ust. § 93 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení), ve znění pozdějších předpisů, podle kterého je zasedání zastupitelstva obce veřejné.

V praxi se vyskytly případy, kdy je zástupcem obce zpochybňováno předložení návrhu plánu společných zařízení zastupitelstvu obce, příp. způsob jeho uvedení na daném jednání může být nepřesný. Doporučujeme, aby se pověřený pracovník PÚ, příp. i zástupce zpracovatele pozemkové úpravy zúčastnil zasedání zastupitelstva obce, na němž má být projednán a schválen plán společných zařízení. Toto doporučení platí i pro nesporné případy z důvodu zodpovězení případných dotazů zastupitelů obce.

K ust. § 9 odst. 10

a) Zákon č. 139/2002 Sb. v souvislosti se stavebním zákonem

V případě, kdy pozemkový úřad předkládá zpracovaný plán společných zařízení dotčeným orgánům státní správy, které jsou součástí téhož orgánu veřejné správy (většinou půjde o obecní úřady s rozšířenou působností), je vhodné z důvodu zjednodušení a urychlení řízení využít ust. § 4 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, tzn. vyzvat orgán veřejné správy k vydání koordinovaného stanoviska. Cit. ustanovení stavebního zákona zní „Je-li dotčeným orgánem podle zvláštních právních předpisů tentýž orgán veřejné správy, vydává koordinované stanovisko nebo koordinované závazné stanovisko, zahrnující požadavky na ochranu všech dotčených veřejných zájmů, které hájí. Koordinované stanovisko nebo koordinované závazné stanovisko lze vydat pouze v případě, nejsou-li požadavky na ochranu dotčených veřejných zájmů v rozporu. Ustanovení správního řádu o společném řízení se použijí přiměřeně.“

b) Koordinace činností v oblastech pozemkových úprav a územního plánu

Pokud plán společných zařízení neodpovídá územnímu plánu, vyžaduje se napřed provedení změny územního plánu (vycházející z plánu společných zařízení).

Doporučuje se dřívější kontakt s příslušnými orgány územního plánování, zejména v případech, kdy územní plán obce dosud není projednán. Orgán územního plánování má být s odkazem na zákon č. 139/2002 Sb. vyrozuměn o tom, že PÚ připravuje v dotčených katastrálních územích pozemkové úpravy, přičemž podstatná fáze řízení se týká plánu společných zařízení; plán společných zařízení pozemkový úřad projedná s vlastníky pozemků, dotčenými orgány státní správy a schvaluje jej zastupitelstvo obce na veřejném zasedání.

Je na místě požádat, aby koncepce uspořádání krajiny v územním plánu umožňovala umístění společných zařízení, která budou lokalizována v krajině podle návrhu plánu společných zařízení na základě přesných zjištění situace v terénu a jednání s vlastníky. S odkazem na ust. § 18 odst. 5 stavebního zákona budou tato společná zařízení umístěna v nezastavěném území. Dále jde o případné respektování stávajícího stavu polních cest v terénu a hlavně možnost jejich doplnění. Je vhodné dále požadovat, aby účelové komunikace (vymezené v ust. § 2 odst. 2 písm. a) a ust. § 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů) nebyly v územním plánu stanoveny jako plochy dopravní infrastruktury v souladu s ust. § 9 odst. 1-3 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných podmínkách na využití území.

c) Kompetence orgánů ochrany ZPF v řízení o pozemkové úpravě

K výkonu státní správy na úseku ochrany ZPF jsou podle ust. § 15 písm. i) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, v rámci tzv. zbytkové působnosti příslušné obecní úřady s rozšířenou působností, jelikož tato působnost není zákonem výslovně svěřena žádnému jinému orgánu ochrany ZPF.

d) K aplikaci § 6 odst. 6 a § 9 odst. 10 zákona s ohledem na novelu zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny (NATURA 2000)

Česká republika jako členský stát EU byla povinna sjednotit národní ochranu přírody s právními předpisy EU. Z tohoto důvodu nabyla v dubnu 2004 účinnosti novelizace zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (zákon č. 218/2004 Sb.), úplné znění zákona pak vyšlo ve Sbírce zákonů pod č. 460/2004 Sb.

V České republice bylo navrženo a vládou schváleno celkem 864 evropsky významných lokalit a 38 ptačích oblastí soustavy NATURA 2000. Soustava NATURA 2000 v ČR je postupně vymezována nařízeními vlády. Nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, nabylo účinnosti 15. 4. 2005. Ptačí lokality jsou nařízeními vlády vymezovány jednotlivě a postupně (zatím asi 1/3). Oblasti NATURA 2000 jsou nově vymezená území, která se nekryjí plně s dosud vyhlášenými kategoriemi zvláště chráněných území.

Při zahájení a v průběhu zpracování návrhu pozemkových úprav je nutné, aby byl okruh dotčených orgánů státní správy rozšířen (ve smyslu ust. § 6 odst. 6 zákona) o orgány příslušné k vydávání stanovisek o vlivu projektu či záměru na území NATURA 2000. Těmito orgány jsou krajské úřady a správy národních parků a chráněných krajinných oblastí.

Při každém zahájení řízení o pozemkových úpravách vyrozumí pozemkový úřad příslušný krajský úřad (odbor životního prostředí) s požadavkem o stanovení podmínek k ochraně zájmů podle zvláštních právních předpisů (ust. § 6 odst. 6 zákona). Těmto úřadům je třeba rovněž předložit ke stanovisku zpracovaný plán společných zařízení. Do žádosti o stanovisko je třeba doplnit větu, že souhlasné stanovisko těchto orgánů nahrazuje opatření (rozhodnutí, souhlas, povolení výjimky) podle zvláštních právních předpisů (ust. § 9 odst. 10 zákona).

Toto rozšíření dotčených orgánů státní správy se týká všech zahájených i rozpracovaných projektů, pokud návrh pozemkových úprav nebyl vystaven k veřejnému nahlédnutí.

K ust. § 9 odst. 11

Poplatky za odnětí

Poplatky za odnětí při realizaci společného zařízení ještě před schválením návrhu pozemkové úpravy (ust. § 12 odst. 5 zákona). V rámci řízení dle stavebního zákona příslušný orgán státní správy lesů požadoval po pozemkovém úřadě zaplatit poplatek za odnětí pozemků určených k plnění funkcí lesa. Jako odůvodnění uvedl, že dle lesního zákona se poplatky nevyměrují pouze za zákonem vyjmenované stavby, mezi kterými pozemkové úpravy vyjmenovány nejsou. ÚPÚ si vyžádal stanovisko příslušného odboru na ministerstvu. Dle stanoviska Ministerstva zemědělství, odboru státní správy, hospodářské úpravy a ochrany lesů ze dne 22. 1. 2010 (č.j. 1796/2010-16210) vyplývá, že ust. 9 odst. 11 zákona zcela nepochybně v této otázce novelizovalo zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, a v případech, kdy se jedná o společná zařízení resp. o řízení o pozemkových úpravách, se poplatky za „odnětí“ pozemků určených k plnění funkcí lesa nepředepisují.

K ust. § 9 odst. 13

a) K otázce rozdělení spoluvlastnictví

Podle ust. § 8 odst. 2 vyhlášky lze k vypořádání spoluvlastnictví přistoupit, „pokud takový postup není v rozporu s cílem pozemkových úprav“. Z toho vyplývá, že není možno vždy vyhovět požadavkům spoluvlastníků na rozdělení spoluvlastnictví.

PÚ by neměl vyhovět takovým žádostem o jednoduchou pozemkovou úpravu, kde by cílem bylo pouze vyřešení duplicitního vlastnictví pozemku nebo vyřešení podílového spoluvlastnictví, neboť zákonodárce takovou aplikaci zákona č.139/2002 Sb. neměl na mysli. Prioritou by měla být obecná účelnost a opodstatněnost zahájení pozemkových úprav, v rámci kterých se lze uvedenými otázkami zabývat. Ovšem ani v rámci pozemkových úprav není vhodné automaticky uvedené problémy řešit; zejména v případě spoluvlastnictví je nutné mít vždy na zřeteli, že takové řešení spoluvlastnictví by mělo být podmiňováno cílem pozemkových úprav, např. by nebylo žádoucí rozdělovat spoluvlastnictví, kde výsledkem budou samostatné pozemky vlastníků o velmi malé výměře.

b) Výkup pozemku (přijetí daru) pro účely pozemkové úpravy

Ust. § 9 odst.13 zákona umožňuje pozemkovému úřadu vedle vypořádání spoluvlastnictví k pozemkům také vykupovat pozemky, popřípadě spoluvlastnické podíly k nim, nebo přijmout dar. V případě pozemků neznámých vlastníků lze zvýšit nárok státu.

Toto ustanovení předpokládá vykoupení pozemku (spoluvlastnického podílu), přijetí daru nebo zvýšení nároku státu o nároky neznámých vlastníků v případech, že je to s ohledem na dosažení cíle pozemkových úprav účelné. Prakticky se tedy může jednat o situaci, kdy taková půda bude využita pro účely společných zařízení. Nepředpokládá se tedy, že by pozemkový úřad půdu získával ve větším množství, než skutečně pro společná zařízení upotřebí nebo jen ve výjimečných případech, např. při nepřesném odhadu skutečně potřebné výměry půdy.

Z ust. § 9 odst.5 vyhlášky současně vyplývá, že i v případě, že v daném k. ú. je dostatek půdy ve vlastnictví státu nebo obce, preferuje se právě možnost získání další půdy ve prospěch státu, a to k přednostnímu použití pro účely společných zařízení.

V průběhu pozemkových úprav pozemkový úřad vykoupí pozemek (přijme dar) na základě příslušné smlouvy (viz. příloha č. 1). Pro účel výkupu bude nutné zjistit cenu dle cenového předpisu, neboť tuto cenu nelze překročit. Vlastníkem po dobu pozemkových úprav bude tedy stát-ČR, příslušné k hospodaření MZe (viz. ust. § 9 odst.1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů). Tento majetek bude v souladu se zákonem č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, vkladem zapsán do katastru nemovitostí. V případě darovací smlouvy je nutný souhlas MF podle ust. § 12 zákona č. 219/2000 Sb. Daň darovací se dle ust. § 20 odst. 1 zákona č.357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, nehradí. V průběhu řízení je na vlastníkově-správci tohoto, byť přechodně nabytého, majetku, aby pozemek skutečně spravoval, tzn. případně uzavřel nájemní smlouvy s uživateli apod. Rozhodnutím pozemkového úřadu budou pozemky využité pro společná zařízení převedeny zpravidla do vlastnictví obce (ust. § 12 odst. 4 zákona).

V soupisu nároků vlastníků musí být pozemky neznámých vlastníků (spoluvlastnické podíly), o které se navýší nárok státu, zapsány odděleně od původních nároků státu (které jsou zpravidla v hospodaření PF ČR), mj. i z toho důvodu, aby byl založen podklad po případný postup dle další části ust. § 9 odst. 13 zákona, kdy do 3 let od právní moci rozhodnutí pozemkového úřadu může osoba, která prokáže, že byla k uvedenému dni vlastníkem pozemku, obdržet finanční náhradu.

Povinností PÚ je odpovědně zjistit výměru, která bude na společná zařízení skutečně potřebná, neboť hospodaření s majetkem získaným dle ust. § 9 odst.13 zákona, který by nebyl

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

v pozemkových úpravách využít, resp. určování příslušnosti k hospodaření a jeho převody, by mohlo činit za daného stavu právních předpisů zbytečné komplikace.

Vlastníkem pozemků získaných pro účely pozemkových úprav výkupem bude po dobu pozemkových úprav stát-Česká republika, příslušné hospodařit MZe, a tento majetek bude vkladem zapsán do KN.

Od poplatku za návrh na vklad jsou osvobozeny mj. státní orgány a státní fondy. Pokud podá návrh na zahájení řízení o povolení vkladu ten navrhovatel, který je osvobozen od zaplacení poplatku, katastrální úřad nevyžaduje zaplacení od dalšího účastníka tohoto řízení, neboť poplatek je povinen zaplatit ten, kdo návrh podává. Druhý (další) účastník řízení by byl povinen zaplatit v případě, že návrh na vklad do KN by podal společně s účastníkem řízení, který je od zaplacení poplatku osvobozen. Je tedy zřejmé, že návrh na vklad v případě postupu dle ust. § 9 odst. 13 zákona by měl v zájmu zjednodušení situace podávat vždy pouze státní orgán, v tomto případě MZe, zastoupené příslušným pozemkovým úřadem.

c) Aplikace ust. § 9 odst. 13 (neznámý vlastník - navýšení nároku státu)

Výrazem „vlastník není znám“ jsou myšleny takové případy, kdy je v KN veden na listu vlastnickém výslovně **neznámý vlastník**. Je-li však na LV vlastník uveden a PÚ se ho nepodaří dohledat, je třeba postupovat podle ust. § 5 odst. 5 zákona, tj. ustanovením opatrovníka.

Hospodařit s majetkem, který cestou pozemkových úprav přejde do vlastnictví státu, je s ohledem na ust. § 11 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, příslušný ÚZSVM, neboť se jedná o majetek státu ve smyslu ust. § 10 písm. a) zákona č. 219/2000 Sb. Z uvedeného je zřejmé, že Pozemkový fond ČR v daném případě nebude (a nemůže) představovat stát. ÚZSVM by s daným majetkem pak měl dále naložit podle ust. § 15 zákona č. 219/2000 Sb.

Takto uvádět (rozlišovat) vlastnictví státu, resp. příslušnost hospodaření s daným majetkem státu, je nutno i v bilančních tabulkách.

Postup PÚ při nakládání s pozemky, jejichž vlastník není znám, o které lze zvýšit nárok státu:

- Pozemek neznámého vlastníka musí být zahrnut do vstupních nároků; v příslušném řádku v soupisu nároků se uvede v kolonce „poznámka“, že o tento pozemek se ve smyslu ust. § 9 odst. 13 zákona pro další průběh řízení zvýší nárok státu.
- Pozemek se v řízení použije na společná zařízení, tzn. v návrhu se stane součástí pozemku/ů, které se převádějí do vlastnictví obce, popř. výjimečně jiné osoby, která se stane vlastníkem společného zařízení ve smyslu ust. § 12 odst. 4 zákona. Pokud se nepoužije celý pozemek na společná zařízení, zbývající část pak v návrhu přechází do vlastnictví státu (ÚZSVM). Tyto skutečnosti tedy musí být zřejmé z 1. rozhodnutí.
- Ve 2. rozhodnutí musí být mj. jednoznačně uvedeno, že dotčený neznámý vlastník pozbývá vlastnictví k předmětnému pozemku a nenabývá žádné vlastnictví (resp. nabývá „0“).

K ust. § 9 odst. 13 a 15

Osvobození od daně

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje osvobození od daně v ust. § 4. Podle ust. § 9 odst. 15 zákona č. 139/2002 Sb. může v rámci řízení o pozemkových úpravách pozemkový úřad zřídit věcné břemeno. V daném případě se jedná o věcné břemeno zřízené rozhodnutím státního orgánu a tudíž příjem plynoucí

jako náhrada za takto zřízené věcné břemeno je od daně osvobozen – viz ust. § 4 odst. 1 písm. zc) zákona č. 586/1992 Sb.: *od daně jsou osvobozeny příjmy plynoucí jako náhrada za věcné břemeno vzniklé ze zákona nebo rozhodnutím státního orgánu podle zvláštního právního předpisu a příjmy plynoucí jako náhrada za vyvlastnění na základě zvláštního právního předpisu.*

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, upravuje osvobození od daně v ust. §§ 19 a 20. Podle ust. § 9 odst. 13 zákona č. 139/2002 Sb. může pozemkový úřad v průběhu pozemkových úprav vykupovat pozemky ve prospěch státu. Rovněž tento převod nemovitostí je osvobozen od daně, a to podle ust. § 20 odst. 3 zákon č. 357/1992 Sb.: *Od daně z převodu nemovitostí je osvobozen převod nebo přechod vlastnictví k nemovitosti z vlastnictví České republiky nebo jiného evropského státu, jakož i do vlastnictví České republiky nebo jiného evropského státu. To se netýká převodu nebo přechodu vlastnictví k nemovitosti, pokud s majetkem státu před převodem nebo přechodem vlastnictví hospodařil podnikatelský subjekt nebo tento subjekt měl majetek státu ve správě.*

K ust. § 9 odst. 15

a) Otázka věcných břemen

Pozemkovými úpravami se mj. uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena ve spojitosti s prostorovým a funkčním uspořádáním pozemků za účelem vytvoření podmínek pro racionální hospodaření vlastníků půdy a dalších cílů vyjmenovaných v ustanovení tohoto paragrafu. Zřízení nebo zrušení věcných břemen předpokládá i ust. § 19 zákona o půdě.

Na základě tohoto ustanovení pozemkový úřad má pravomoc zřídit (za úplaty, kterou hradí stát prostřednictvím pozemkového úřadu, viz též ust. § 9 odst. 15 zákona) nebo zrušit věcné břemeno, pokud tato potřeba vznikne jako důsledek opatření provedených v rámci řízení o pozemkových úpravách (např. zřízení věcného břemene za účelem zpřístupnění pozemku nebo zrušení břemene již zapsaného v katastru nemovitostí z důvodu jeho další nepotřebnosti v případě nově navržené cesty).

Věcná břemena, která jsou již vedena v KN na příslušných pozemcích (tzn. právně založená – viz ust. § 151o o. z.) se v řízení o pozemkových úpravách zřizují dle potřeby na nových pozemcích vzniklých v rámci návrhu tak, aby byl zachován jejich původní účel (přístup na pozemky vlastníků, vstup na pozemek pro správce sítí, atd.). Ke směnám takto zatížených pozemků je samozřejmě nutné mít souhlas příslušných vlastníků pozemků.

V řízení o pozemkových úpravách se často vyskytují případy, kdy věcné břemeno sice vzniklo jedním ze způsobů dle ust. § 151o o. z., avšak není doposud vloženo do katastru nemovitostí. V pozemkových úpravách se nebude na jeho existenci nic měnit, ale osoba v jejíž prospěch svědčí, žádá pozemkový úřad, aby zařídil jeho vklad do katastru nemovitostí v řízení o pozemkových úpravách. V této souvislosti nutno konstatovat, že není znám žádný právní předpis, který by umožňoval, aby stát suploval povinnosti osob (fyzických i právnických), v jejichž prospěch věcné břemeno vzniklo a za tím účelem vynakládal i své finanční prostředky v souvislosti se vznikem věcného břemene a jeho vkladu do katastru nemovitostí. Není povinností pozemkového úřadu, aby za osobu, v jejíž prospěch věcné břemeno vzniklo, ale není vloženo do katastru, zajistil vklad do katastru nemovitostí, úhradu za vklad, popřípadě poskytl i náhradu za omezení vlastnictví pozemku věcným břemenem. V případě, že by v rámci pozemkových úprav přicházela v úvahu výměna vlastnického práva k takto zatíženému pozemku, bylo by možno k ní přistoupit pouze se souhlasem nového vlastníka po předchozím jeho obeznámení se skutečností, že jde o pozemek zatížený věcným

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

břemenem, doposud však nevloženým do katastru nemovitostí. Z dokumentace by mělo být zřejmé, že vlastník byl o takovém zatížení skutečně informován. Nadále by zůstalo na osobě, v jejíž prospěch břemeno vzniklo, aby si sama zabezpečila jeho vklad do katastru nemovitostí i náhradu za omezení věcným břemenem.

Věcná břemena, která jsou již vedena v KN na příslušných pozemcích (tzn. právně založená – viz. ust. § 151o o. z.) musí být také součástí nároků. Ta se v řízení o pozemkových úpravách převádí dle potřeby na nové pozemky vzniklé v rámci návrhu tak, aby byl zachován jejich původní účel (přístup na pozemky vlastníků, vstup na pozemek pro správce sítí, atd.). Jako závažné pochybení nutno kvalifikovat případy, kdy tato břemena jsou v pozemkových úpravách opomíjena, nejsou na nové pozemky převedena, resp. jsou zrušena a příslušnému investorovi (správci sítí), který dokonce ani není vzat jako účastník řízení ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. a), vzniká újma.

Souvisejícím problémem je skutečnost, že mnohdy je v daném katastrálním území břemeno v KN evidováno jen k části pozemků tvořících trasu příslušného vedení, přičemž k další části takových pozemků má investor nebo správce sítě zatím jen nájemní smlouvy nebo smlouvy o smlouvě budoucí s již vyplaceným nájmem na sjednanou dobu nájmu. Platí však, že na celou trasu vedení je již vydáno územní rozhodnutí. Jde pak o pozemek, který ve smyslu ust. § 3 odst. 3 zákona lze směnit jen se souhlasem jeho vlastníka. Pro jednání s vlastníky je nutné zjistit přesně situaci, neboť je nepřijatelné, aby vlastník získal cestou pozemkových úprav bez vyslovení souhlasu (a bez znalosti věci) pozemek, který je takto zatížen. Komplikací je samozřejmě i následná skutečnost, že investor musí jednat s novými vlastníky, přičemž již investoval do svých aktivit s původními vlastníky; investor sice nemá nárok na jejich ošetření v řízení o pozemkových úpravách, je však žádoucí dle možností brát i takové okolnosti katastrálního území v úvahu při novém uspořádání vlastnické držby a nalézat kompromisní řešení.

V řízení o pozemkových úpravách je proto nezbytné, aby pozemkové úřady získaly veškeré potřebné údaje o řešeném území. K tomu nepostačí postupovat jen dle ust. § 6 odst. 6 zákona, protože se tímto způsobem pozemkový úřad o záměrech některých investorů nedozví, neboť např. pozemkovým úřadem vyrozuměný stavební úřad nerozhodoval o povolení výstavby z důvodu, že o něm rozhodoval stavební úřad, v jehož obvodu působnosti se nachází větší část stavby. Na další zájmy v řešeném území může pozemkový úřad usuzovat např. z toho, že na jednom pozemku je věcné břemeno zapsáno v KN a na jiných sousedících pozemcích dosud není zapsáno proto, že investor stavby s vlastníkem dosud neuzavřel příslušnou dohodu o věcném břemeni. Je proto žádoucí, aby bylo vždy prověřeno, zda v mapovém oddělení příslušného katastrálního úřadu není založen geometrický plán vyznačující např. trasu telekomunikačního vedení. Rovněž je nutné, aby pozemkový úřad získal od vlastníka informace, týkající se aktuální situace věcných břemen, např., že na základě smlouvy o smlouvě budoucí dokonce již obdržel od stavebníka liniové stavby finanční vyrovnání ohledně pozdějšího zřízení věcného břemene.

b) K aplikaci ust. § 9 odst. 15

Podle ust. § 9 odst. 15 zákona má být vlastníkov, který je nucen strpět věcné břemeno ve prospěch jiného vlastníka, poskytnuta náhrada ve výši vyplývající ze zákona o oceňování majetku, pokud vlastníkov není poskytnuta náhrada v jiném pozemku.

Nové skutečnosti, týkající se zřízení věcných břemen i způsob jejich úhrady, je třeba vždy konkrétně, zvláště pro každého dotčeného vlastníka, uvést v odůvodnění 1. rozhodnutí.

Je tedy vždy nutné vyčíslit cenu, v jejíž výši má být dotčenému vlastníkov poskytnuta náhrada. Oceňování práv odpovídajících věcným břemenům je upraveno v ust. § 18 zákona č.

151/1997 Sb., o oceňování majetku a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Pozemkový úřad si však nemůže zjednodušovat práci tím, že připustí, aby zpracovatel automaticky ocenil věcné břemeno jednorázovou taxou 10 000,- Kč (podle ust. § 18 odst. 5 zák. č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku). Povinností pozemkového úřadu je kontrolovat, zda byla pro ocenění věcného břemene zřizovaného pozemkovým úřadem použita ze strany zpracovatele vhodná varianta způsobu ocenění. Vhodnost varianty je třeba posuzovat mj. v souvislosti s cenou pozemku, který bude věcným břemenem zatížen, a s tím souvisejícím poskytnutím náhrady za zřizované věcné břemeno. V pozemkových úpravách se nejčastěji bude toto právo oceňovat výnosovým způsobem na základě ročního užitku ve výši obvyklé ceny a zpravidla se roční užitek bude násobit pěti. Obecně platí, že ve většině případů lze roční užitek z výkonu vlastnického práva k pozemku ztotožnit s výší ročního nájemného za jeho užívání. Skutečností je, že takto zjištěná cena je zpravidla velmi nízká, zásadně neovlivní uspořádání pozemků v návrhu pozemkových úprav. Prakticky by se vždy mělo najít bez problémů takové řešení, kdy náhrada bude poskytnuta v jiném pozemku; lze předpokládat, že toto navýšení výměry pozemku dotčenému vlastníkově neovlivní dodržení kritérií přiměřenosti původních a nových pozemků.

Přesto musí být v dokumentaci návrhu pozemkových úprav průkazně doloženo, jak byl tento bod řízení o pozemkových úpravách řešen. V tabulce „soupis nových pozemků“ (viz. vyhláška) by mělo být vyčíslení věcného břemene provedeno v poznámce, a to včetně doprovodného krátkého textu, např.: náhrada ve smyslu ust. § 9 odst.15 zákona č. 139/2002 Sb. zohledněna v rámci kritérií přiměřenosti původních a nových pozemků.

Rušení a zřizování věcných břemen, vyplývající z 2. rozhodnutí a odpovídající ust. § 19 odst. 2 zákona o půdě nutno chápat ve spojitosti s ust. § 2 zákona. Zřizování a rušení věcných břemen lze tedy provádět jen v souvislosti s naplněním účelu pozemkových úprav, tj. prostorovým a funkčním uspořádáním pozemků, jejich scelením, zpřístupněním atd. Jedná se tedy především o případy zpřístupnění pozemků. Rozhodnutí o zrušení věcného břemene má zajistit zrušení těch věcných břemen, jejichž původní důvod zřízení schválením návrhu pozemkové úpravy zaniká. Naopak rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňuje zřídit nová věcná břemena, která vznikají na základě schváleného návrhu a mají naplnit účel definovaný v ust. § 2 zákona.

Některá věcná břemena se převádějí z původního stavu na nový stav aniž by o tom pozemkový úřad rozhodoval, tzn., že jsou podobně jako např. zástavní právo vyznačeny u konkrétního pozemku ve 2. rozhodnutí, aby bylo zřejmé při zápisu do katastru nemovitostí, na která nová parcelní čísla jsou uvedena věcná břemena převáděna. Pozemkový úřad by měl již po zahájení pozemkových úprav v daném území kontaktovat současné vlastníky pozemků dotčených věcnými břemeny, u kterých se domnívá, že ztratila již dávno svá opodstatnění, aby zahájily jednání s katastrálním úřadem s cílem odstranit tato věcná břemena. Uvedená věcná břemena pozemkový úřad sám rušit nemůže, a to ani v případě, když je oprávněnou osobou k věcnému břemenu Česká republika.

Další skupinou věcných břemen jsou věcná břemena, která jsou již vedena v KN na příslušných pozemcích (tzn. právně založená – viz ust. § 151o o. z.) a musí tedy být také součástí nároků. Ta se v řízení o pozemkových úpravách převádí dle potřeby na nové pozemky vzniklé v rámci návrhu tak, aby byl zachován jejich původní účel (přístup na pozemky vlastníků, vstup na pozemek pro správce sítí atd. Nesmí docházet k případům, kdy tato břemena jsou v pozemkových úpravách opomíjena, nejsou na nové pozemky převedena, resp. jsou zrušena a příslušnému investorovi (správci sítí), který dokonce ani nebyl vzat jako účastník řízení ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona, vzniká újma. V těchto případech jde o závažné pochybení, proto je třeba důsledně kontrolovat práci, kterou odevzdává zhotovitel, pro kterého je řešení takových břemen komplikací, protože proces nového uspořádání pozemků může být podstatně komplikovanější.

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

Souvisejícím problémem je skutečnost, že mnohdy je v daném katastrálním území břemeno v KN evidováno jen k části pozemků tvořících trasu příslušného vedení, přičemž k další části takových pozemků má investor nebo správce sítě zatím jen nájemní smlouvy nebo smlouvy o smlouvě budoucí s již vyplaceným nájmem na sjednanou dobu nájmu. Platí však, že na celou trasu vedení je již vydáno územní rozhodnutí. Jde pak o pozemek, který ve smyslu ust. § 3 odst. 3 zákona lze směnit jen se souhlasem jeho vlastníka. Pro jednání s vlastníky je nutné zjistit přesně situaci, neboť je nepřijatelné, aby vlastník získal cestou pozemkových úprav bez vyslovení souhlasu (a bez znalosti věci) pozemek, který je takto zatížen. Komplikací je samozřejmě i následná skutečnost, že investor musí jednat s novými vlastníky, přičemž již investoval do svých aktivit s původními vlastníky; z hlediska těchto investic sice investor nemá nárok na jejich ošetření v řízení o pozemkových úpravách, je však žádoucí dle možností brát i takové okolnosti katastrálního území v úvahu při novém uspořádání vlastnické držby a nalézat kompromisní řešení.

K ust. § 9 odst. 17

Pro řádné vedení spisové dokumentace je třeba, aby o jednáních s vlastníky pozemků byl vyhotoven zápis z každého jednání. Sporným jednáním by měl být vždy společně se zpracovatelem přítomen pracovník PÚ. Nutnost přítomnosti pracovníka PÚ u jednání neplatí pro nesporné případy, kdy vlastník pouze podpisem odsouhlasí navrhované změny nebo kdy zpracovatel požadavkům vlastníka vyhoví.

Pokud někteří vlastníci neplní svou povinnost, tzn., že se k návrhu nevyjádří, vyzve je pozemkový úřad oficiálně, aby se ve stanovené lhůtě k návrhu vyjádřili s tím, že ve výzvě je poučení, že v případě, že se nevyjádří, se má ve smyslu ust. § 9 odst. 17 zákona za to, že s návrhem souhlasí. O takovém kroku musí vést pozemkový úřad příslušnou dokumentaci. Pokud ani na takovou výzvu některý vlastník nereaguje, je nutno pro další řízení vycházet z toho, že s návrhem uspořádání svých pozemků souhlasí. Každý vlastník má však ještě právo, resp. poslední možnost, aby k návrhu vyslovil námitku ve smyslu ust. § 11 odst. 1 zákona v rámci vystavení návrhu. To znamená, že může vzít svůj dříve udělený souhlas k návrhu zpět a v takovém případě jej nelze počítat mezi vlastníky, kteří s návrhem souhlasí. V krajním případě to může mít i rozhodující vliv, zda s návrhem souhlasí vlastníci $\frac{3}{4}$ výměry pozemků, které jsou řešeny v pozemkových úpravách.

K ust. § 9 odst. 18

Toto ustanovení nelze vykládat v kontextu s předchozím odst. 17. Odst. 17 se totiž zabývá výlučně situací projednávání návrhu nového umístění pozemků jednotlivých vlastníků; odst. 18 se váže prakticky ke všem ostatním záležitostem projednávaným v řízení o pozemkových úpravách.

K ust. § 9 odst. 20

Pozvánka na kontrolní den se zástupcům obce, sboru a dotčeným správním úřadům zasílá doporučeně. O průběhu každého kontrolního dne musí být učiněn písemný záznam, opatřený podpisem všech zúčastněných.

Pokud je řízení o pozemkové úpravě přerušeno, kontrolní dny se nekonají, avšak je třeba k uvedenému termínu plánovaného kontrolního dne učinit záznam do spisu o důvodu jeho nekonání.

Přiměřenost kvality, výměry a vzdálenosti

původních a navrhovaných pozemků

(1) Vlastníkům pozemků navrhne pozemkový úřad nové pozemky tak, aby odpovídaly jejich původním pozemkům **přiměřeně cenou, výměrou, vzdáleností** a podle možností i druhem pozemku. Porovnání ceny, výměry a vzdálenosti navrhovaných pozemků s původními pozemky se provádí celkem za všechny pozemky vlastníka řešené v pozemkových úpravách (§ 2).

(2) **Cena je přiměřená**, pokud není ve srovnání s původní cenou vyšší nebo nižší o více než **4 %**. Překročení kritéria ve prospěch vlastníka lze jen za předpokladu, že vlastník souhlasí s uhrazením rozdílu ceny přesahující toto kritérium; k přijetí částky, stanovení její výše a lhůty k zaplacení je příslušný pozemkový úřad. V případě, že do pozemkových úprav vstupuje vlastník pouze s jedním pozemkem, který nelze z technických důvodů umístit tak, aby nebylo překročeno toto kritérium ve prospěch vlastníka, může pozemkový úřad se souhlasem sboru, je-li zvolen, od požadavku na uhrazení rozdílu ceny ustoupit.

(3) Nově navrhované pozemky jsou v **přiměřené výměře**, pokud rozdíl výměry původních a navrhovaných pozemků nepřesahuje **10 %** výměry původních pozemků.

(4) Nově navrhované pozemky jsou v **přiměřené vzdálenosti**, pokud rozdíl ve vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků není vyšší nebo nižší než **20 %**. Vzdálenost se stanoví jako vážený aritmetický průměr vzdáleností jednotlivých pozemků měřených vzdušnou čarou od původní zemědělské usedlosti. Neexistuje-li tato usedlost, dohodne se pro tyto případy se sborem, je-li zvolen, nebo s vlastníky, není-li sbor zvolen, místo, od kterého se vzdálenost bude měřit (například střed obce, hranice souvisle zastavěné části obce).

(5) **Snížení nebo zvýšení** ceny, výměry a vzdálenosti nově navrhovaných pozemků oproti původním pozemkům **nad rámec stanovených kritérií přiměřenosti** lze provést jen se souhlasem vlastníka.

K ust. § 10 odst. 2:

a) Možnosti vypořádání vlastnictví k pozemkům pod komunikacemi, které jsou ve vlastnictví kraje

Při vypořádání vlastnictví k pozemkům, které se nacházejí pod komunikací a nejsou ve vlastnictví státu, ale jsou např. ve vlastnictví kraje, lze vypořádání provést s využitím možností, které poskytuje zákon. Pokud je rozdíl mezi skutečně zaměřeným silničním pozemkem a výměrou doposud evidovanou v KN větší než připouští mezní odchylka, je třeba zjištěný stav pro jednotlivé vlastníky vyčíslit a zpracovat do soupisu nároků; půjde o pozemky (resp. jejich části) zastavěné stavbou, kdy jejich řešení ve smyslu ust. § 2 zákona, tzn. zařazení pozemku mezi pozemky směřované (ust. § 3 odst. 3 zákona), lze provést jen se souhlasem vlastníka dotčených pozemků (jde o souhlas kraje a příslušných fyzických osob). Pozemky budou oceněny ve smyslu cit. ustanovení v ceně původního pozemku (rozumí se druh pozemku před zastavěním), případně druhu nejbližšího zemědělského pozemku.

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

Při navrhování nového pozemku pro vlastníka silnice zpracovatel postupuje v souladu s ust. § 10 zákona. Pokud kraj takto nabude pozemek, který nebude splňovat kriteria přiměřenosti původních a nových pozemků a v ceně překročí 4%, vztahuje se na něj povinnost jako na kteréhokoliv jiného vlastníka uhradit příslušnou cenu (ve smyslu zákona jde stále o ceny původního, tedy nikoliv stavebního pozemku).

Souhlas dotčených vlastníků s řešením musí být jednoznačně vyjádřen podpisem příslušného textu na nárokovém listu (v rámci poznámek). Pozemek (jeho část) bude v soupisu označen (např. hvězdičkou), v přísl. poznámce bude text: „Souhlasím, aby pozemek(část pozemku...) byl řešen v pozemkových úpravách (zahrnut do směn) v ceně původního pozemku, resp. nejbližšího zemědělského pozemku ve smyslu ust. § 3 odst. 3 zákona (+ podpis vlastníka).

b) K otázce řešení finančních úhrad při vyšší ceně nového pozemku

Z ust. § 10 odst. 2 vyplývá, že překročit kritérium 4% v ceně mezi původním a novým pozemkem lze v případě, že vlastník souhlasí s uhrazením rozdílu ceny přesahující toto kritérium. Nutno konstatovat, že vlastník v daném případě potvrzuje souhlas s takovým řešením tím, že podepisuje soupis nových pozemků, ze kterého je případné překročení kritéria patrné. Je namístě, aby takový vlastník byl na tuto okolnost zvláště upozorněn. Je vhodné nad rámec vzoru soupisu nových pozemků dle vyhlášky uvést pod příslušnou tabulkou ještě např., že „finanční částka k úhradě s ohledem na překročení ceny nového pozemku oproti původnímu nad stanovené kritérium (4%) činíKč“. Vlastník je potom povinen tuto částku uhradit na základě vydaného 2. rozhodnutí.

Doplácení rozdílu ceny obcí přichází v úvahu pouze pro případy, kdy by obec získávala do vlastnictví zemědělský pozemek určený k zemědělskému využití. Pokud půjde o pozemky návrhem určené pro společná zařízení, bylo by nelogické, aby obec doplácela cenový rozdíl, jestliže společná zařízení jí přicházejí do vlastnictví ze zákona. Pokud jde o jinou osobu než obec, řeší tyto případy zákon v ust. § 12 odst. 4 – poslední věta.

c) Upřesnění pojmu „jeden pozemek“

Pojem „jeden pozemek“ uvedený v ust. § 10 odst. 2 zákona je třeba chápat tak jak je definován v ust. § 27 písm. a) katastrálního zákona (nikoliv písm. b) citovaného ust.), tzn., že jeden pozemek může obsahovat více parcel stejného vlastníka navazujících na sebe, které nejsou rozděleny žádnou hranicí uvedenou v písm. a).

§ 11

Rozhodnutí o pozemkových úpravách

(1) Pozemkový úřad oznámí na úřední desce, kde je možno po dobu 30 dnů nahlédnout do zpracovaného návrhu; návrh musí být vystaven též v obci. O vystavení návrhu pozemkový úřad vyrozumí známé účastníky a současně jim sdělí, že v této době mají poslední možnost uplatnit k návrhu své námítky a připomínky u pozemkového úřadu. K později podaným námitkám a připomínkám se nepřihlíží.

(2) Pokud jsou na základě námitek a připomínek podle odstavce 1 provedeny **úpravy návrhu**, je pozemkový úřad povinen vyžádat si **nové vyjádření od dotčených účastníků**.

(3) Po uplynutí doby podle odstavce 1 pozemkový úřad svolá **závěrečné jednání**, na kterém zhodnotí výsledky pozemkových úprav a účastníky seznámí s návrhem, o kterém bude rozhodnuto.

(4) **Pozemkový úřad rozhodne o schválení návrhu** pozemkových úprav tehdy, pokud s ním souhlasí vlastníci alespoň **tří čtvrtin výměry půdy pozemků, které jsou řešeny ve smyslu ustanovení § 2 v pozemkových úpravách. Váha hlasu podílového spoluvlastníka odpovídá jeho podílu na celkové výměře pozemků.**

(5) **Rozhodnutí o schválení návrhu pozemkový úřad oznamuje veřejnou vyhláškou a doručí všem známým účastníkům.** Z náležitostí návrhu se k rozhodnutí doručovanému účastníkům řízení připojí jen ta písemná a grafická část návrhu, která se dotýká konkrétního účastníka řízení. Návrh se všemi náležitostmi se ukládá u pozemkového úřadu a u příslušného obecního úřadu, kde lze do návrhu nahlédnout. Rozhodnutí o schválení návrhu, které nabylo právní moci, (dále jen "schválený návrh") pozemkový úřad předá katastrálnímu úřadu k vyznačení do katastru nemovitostí.²⁷⁾

(6) V případě **odvolání** proti rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav vyrozmí pozemkový úřad, který napadené rozhodnutí vydal, ostatní účastníky řízení o obsahu podaných odvolání veřejnou vyhláškou, a to se současným upozorněním na možnost vyjádřit se k předmětu odvolání do 7 dnů ode dne doručení veřejnou vyhláškou. Pokud odvolací orgán rozhodnutí pozemkového úřadu potvrdí, doručí jej jen odvolateli a ostatním účastníkům řízení oznámí rozhodnutí o odvolání veřejnou vyhláškou. Jestliže odvolací orgán rozhodnutí pozemkového úřadu změní nebo zruší, oznámí rozhodnutí o odvolání veřejnou vyhláškou a doručí všem známým účastníkům řízení. Obdobně se doručuje v případě použití mimořádného opravného prostředku.²⁸⁾

(7) **Pozemkový úřad, který napadené rozhodnutí vydal, může o odvolání sám rozhodnout, jestliže odvolání v plném rozsahu vyhoví a jestliže s tím souhlasí účastníci řízení, jichž se změna bezprostředně týká.** V takovém případě pozemkový úřad oznámí rozhodnutí všem účastníkům řízení veřejnou vyhláškou a doručí těm, jichž se změna týká.

(8) **Schválený návrh je závazným podkladem pro rozhodnutí** pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv, určení výše úhrady a lhůty podle § 10 odst. 2, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene k dotčeným pozemkům²⁹⁾ a pro zpracování obnoveného souboru geodetických informací.¹⁸⁾ Rovněž je závazným podkladem pro rozhodnutí o přechodu vlastnických práv k pozemkům, na nichž se nacházejí společná zařízení. Upřesnění výměr parcel vyplývající ze zaokrouhlení při tvorbě obnoveného souboru geodetických informací není změnou návrhu. Proti rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene vydanému na základě schváleného návrhu se **nelze odvolat.** Tímto rozhodnutím **zanikají dosavadní nájemní vztahy**, zatímni bezúplatné užívání a časově omezený nájem (§ 15) k předmětným pozemkům, kterých se rozhodnutí týká. Ustanovení zvláštního právního předpisu³⁰⁾ se nepoužije.

(9) Rozhodnutí podle odstavce 8 pozemkový úřad vydá **po prověření, zda nebyla u příslušného soudu uplatněna žaloba³¹⁾** proti rozhodnutí vydanému podle odstavce 4.

(10) **Rozhodnutí podle odstavce 8 pozemkový úřad oznamuje veřejnou vyhláškou a současně doručí katastrálnímu úřadu a všem vlastníkům pozemků a osobám dotčeným zřízením nebo zrušením věcného břemene nebo změnou zástavního práva, známým pozemkovému úřadu.** Toto rozhodnutí nabývá právní moci **posledním dnem 15 denní lhůty, která**

začíná běžet dnem vyvěšení rozhodnutí veřejnou vyhláškou. Dotýká-li se rozhodnutí velkého počtu osob, mohou být osoby, jichž se rozhodnutí týká, uvedeny ve zvláštní příloze, která tvoří nedílnou součást tohoto rozhodnutí, a jeho doručení veřejnou vyhláškou se provede tak, že se rozhodnutí vyvěsí způsobem v místě obvyklým bez zvláštní přílohy. Pozemkový úřad zabezpečí, aby příloha rozhodnutí byla přístupná k veřejnému nahlédnutí na určeném místě u obecního úřadu a pozemkového úřadu a aby byl uvedeným osobám vydán ověřený opis, pokud o to požádají. Informace o tom bude vyvěšena spolu s rozhodnutím. Osobám, kterým se rozhodnutí doručuje, se k rozhodnutí **připojí jen ta část přílohy, která se dotýká konkrétní osoby.** V případech, kdy výsledek pozemkových úprav slouží i jako **obnovený katastrální operát**,³⁾ stává se tento obnovený katastrální operát platným dnem nabytí právní moci rozhodnutí podle odstavce 8.

(11) **Nebylo-li projednáno dědictví** po vlastníkově, jehož pozemky jsou dotčeny řešením ve smyslu § 2, **do doby rozhodnutí o přechodu vlastnických práv podle odstavce 8, jsou předmětem dědictví pozemky v souladu se schváleným návrhem** (odstavec 4), namísto původních pozemků zůstavitele. V těchto případech bude po právní moci rozhodnutí podle odstavce 8 evidován v katastru nemovitostí jako vlastník takového předmětu dědictví zůstavitel, a to až do doby provedení záznamu³²⁾ o změně vlastnických a jiných věcných práv ve prospěch dědiců.

(12) Právní stav podle schváleného návrhu je závazný i pro právní nástupce vlastníků pozemků. Do vydání rozhodnutí pozemkového úřadu podle odstavce 8 se v listinách o nabytí vlastnictví nebo jiného oprávnění k pozemkům (například v kupní smlouvě, v usnesení soudu o nabytí dědictví, v zástavní smlouvě) kromě nabývaných pozemků uvedou i jim odpovídající pozemky podle schváleného návrhu; údaje o nich poskytuje pozemkový úřad. Jednotlivé pozemky nebo jejich části **nemůže jejich vlastník po schválení návrhu bez souhlasu pozemkového úřadu zatížit nebo zcizit.**

(13) Zástavní právo, které vázne na pozemku zahrnutém do pozemkových úprav, přechází podle tohoto zákona na pozemek, který přešel do vlastnictví zástavce podle schváleného návrhu. Předkupní právo s věcnými účinky, které vázne na pozemku zahrnutém do pozemkových úprav, schválením návrhu pozemkových úprav zaniká, nedojde-li mezi oprávněnou osobou z předkupního práva a vlastníkem pozemku zavázaného předkupním právem k jinému ujednání nebo nestanoví-li zvláštní právní předpis³³⁾ jinak.

³⁾ **Zákon č. 344/1992 Sb.** (§ 17, odst.3), o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁾ § 4 zákona č. 344/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

²⁷⁾ ~~§ 9 vyhlášky č. 190/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

~~§ 11 a § 12 vyhlášky č. 26/2007 Sb.~~

²⁸⁾ ~~§ 62 a 65 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

~~§ 95 a § 100 zákona č. 500/2004 Sb. (správní řád účinný od 1. ledna 2006).~~

³⁰⁾ § 680 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

³¹⁾ § 247 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

³²⁾ § 7 a 8 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů.

³³⁾ **Zákon č. 95/1999 Sb.**, o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

Pozemkový úřad zajistí vystavení návrhu, o čemž s dostatečným předstihem vyrozumí všechny známé účastníky řízení a oznámí to také na úřední desce. Návrhem se rozumí v minimálním rozsahu: grafická část návrhu (původní a nový stav), průvodní list pozemkových úprav, soupis nároků, návrh nového uspořádání pozemků (bilance), plán společných zařízení (technická zpráva + grafická část); nevystavuje se spisová dokumentace týkající se správního řízení (na vyžádání do ní nechá PÚ účastníka řízení nahlédnout).

Vystavením se rozumí to, že do návrhu lze po dobu 30 dnů nahlédnout na stanoveném místě (na dotčené obci a pozemkovém úřadu, popř. na dalších místech). Právě těchto 30 dnů je obdobím, kdy mohou účastníci řízení uplatnit k návrhu své námítky a připomínky, na což musí být pozemkovým úřadem výslovně ve vyrozumění upozornění. Zákon v tomto ustanovení přímo stanoví, že k později uplatněným námitkám a připomínkám se nepřihlíží. Námitky a připomínky podané v této lhůtě pozemkový úřad vyhodnotí, tzn. posoudí, zda ještě provede určité úpravy návrhu ve snaze připomínkám vyhovět. Z vyhlášky (ust. § 10 odst. 6) vyplývá, že se svým stanoviskem pozemkový úřad ty účastníky, kteří připomínky uplatnili, seznámí. Pokud připomínce nevyhoví, pozemkový úřad je povinen prověřit, zda takový účastník s návrhem vysloví souhlas či nikoliv (případně zda bere svůj dříve vyslovený souhlas zpět). To totiž může být významné v případě, kdy jde o návrh, ve kterém souhlas právě jediného vlastníka může být podstatný pro možnost vydání rozhodnutí o schválení návrhu, tzn., zda s návrhem souhlasí vlastníci alespoň $\frac{3}{4}$ výměry pozemků, které jsou řešeny v pozemkových úpravách; do výměry se nezapočítávají pozemky, které jsou sice v obvodu, ale jsou neřešené, jen zaměřované, tzn. není o nich rozhodováno.

V případě oznámení o možnosti nahlédnout do zpracovaného návrhu na úřední desce se nejedná o veřejnou vyhlášku, pozemkový úřad má za povinnost vystavit zpracovaný návrh (tzn. veškerou dokumentaci uvedenou v příloze č. 1 vyhlášky). Návrh má být vystaven na pozemkovém úřadě a také v obci nebo v obcích. Návrh je tedy nutno vystavit ve všech obcích, jejichž území bylo zahrnuto do obvodu, ale také v obcích, které na základě výzvy přistoupily jako účastníci k řízení o pozemkových úpravách, případně uvést na oznámení, na kterém obecním úřadě je tento návrh vystaven). **Na oznámení, stejně jako u vyložení soupisu nároků, je nutno uveřejnit lhůtu do kdy lze do návrhu nahlédnout a kde přesně (uvést číslo místnosti).** Den vyvěšení oznámení o vystavení návrhu se nezapočítává do 30 denní lhůty.

Příklad: doba vystavení od 4. 9. 2007 do 3. 10. 2007 - den vyvěšení nejpozději 3. 9. 2007, den sejmutí nejdříve 4. 10. 2007

Řešení námitek a připomínek je zcela v kompetenci pozemkového úřadu (viz. ust. § 10 odst. 6 vyhlášky). Pověřit tímto úkolem zpracovatele návrhu není přípustné. Je sice účelné, aby k jednání pozemkový úřad přizval i zpracovatele návrhu, ale odpovědnost za vyřízení má přímo pozemkový úřad, což musí být také z příslušné dokumentace o vyřízení připomínek zřejmé (písemné stanovisko vydá pozemkový úřad).

K ust. § 11 odst. 2:

Podepsaný návrh nového uspořádání (bilance) musí být totožný s návrhem, který je přílohou 1. rozhodnutí (ust. § 11 odst. 4 zákona). Pokud dojde po jeho odsouhlasení ke změně, je bezpodmínečně vyžádat nové vyjádření od vlastníka ke změně návrhu. Stejně bude postupováno i v případě změny vlastníka.

Pracovní čísla parcel se používají do vydání 1. rozhodnutí. V 1. rozhodnutí však již musí být uvedena čísla přidělená KÚ. Důvodem tohoto postupu je ust. § 11 odst. 8 zákona, podle kterého je schválený návrh závazným podkladem pro 2. rozhodnutí.

K ust. § 11 odst. 3:

Poslední možnost, kdy se vlastník může ke zpracovanému návrhu vyjádřit a uplatnit své připomínky, je posunuta před toto závěrečné jednání.

Pro svolání závěrečného jednání lze v zájmu ušetření korespondence využít již vyrozumění o vystavení návrhu. Pokud však nebude možné takto poměrně s velkým předstihem stanovený termín závěrečného jednání dodržet, např. z důvodu dodatečných úprav návrhu, je nutno účastníky znovu svolat (nebude pro to však stačit pouze veřejná vyhláška). Závěrečné jednání by mělo být určitým odrazem úvodního jednání. Pokud se na úvodním jednání mj. stanovují cíle pozemkových úprav, na závěrečném jednání by mělo být provedeno zhodnocení výsledků pozemkových úprav, měly by být podány informace o prioritách při realizaci společných zařízení včetně finančních otázek apod. Jednou z podstatných informací zde ale vždy musí být seznámení s návrhem včetně uvedení případných změn, které vyplynuly na základě vystavení návrhu, a řešení ve lhůtě podaných připomínek. Jde tedy o zásadní informaci ohledně návrhu (resp. jeho upřesnění), o kterém bude následně pozemkový úřad rozhodovat.

*Vzhledem ke značnému počtu účastníků řízení je žádoucí, aby pozemkový úřad vydal v době co nejkratší po závěrečném jednání **1. rozhodnutí**, neboť pokud by tak neučinil, mohlo by dojít k narušení již projednaného návrhu z důvodu změn ve vlastnictví pozemků např. prodejem části pozemků jiné osobě, která tudíž nemohla být účastníkem řízení. Z tohoto důvodu je nezbytné prověřit aktuální stav dat v KÚ těsně před vydáním 1. rozhodnutí.*

K ust. § 11 odst. 4:

Podle tohoto ustanovení lze o návrhu pozemkových úprav rozhodnout, „pokud s ním souhlasí vlastníci alespoň $\frac{3}{4}$ výměry půdy pozemků, které jsou řešeny ve smyslu ust. § 2 v pozemkových úpravách“. Z uvedeného vyplývá, že do potřebné $\frac{3}{4}$ výměry půdy pozemků se započítává pouze výměra pozemků, které jsou řešeny ve smyslu ust. § 2 zákona (uvedenou v nároku – nikoliv v návrhu) a nikoliv výměra všech pozemků zahrnutých do obvodu pozemkových úprav.

Do výměry odsouhlasené lze zařadit výměru pozemků, jejichž vlastník vyjádřil svůj souhlas s návrhem svým podpisem tabulky č. 2 přílohy k vyhlášce. Pokud se jedná o spoluvlastnictví, započte se pouze výměra ekvivalentní spoluvlastnickému podílu spoluvlastníka, který vyjádřil svým podpisem svůj souhlas.

Do souhlasů se rovněž započítává výměra pozemků řešených dle ust. § 2 zákona v případě, že vlastník (příp. opatrovník) byl vyzván pozemkovým úřadem (nikoliv zpracovatelskou firmou) ve smyslu ust. § 9 odst. 17 zákona výslovně k vyjádření se k návrhu, současně mu byl zaslán návrh zpracovaný dle tabulky č. 2 přílohy k vyhlášce včetně grafické části; vlastník však na tuto výzvu ve stanovené lhůtě nijak nereagoval, případně zaslal zpět výše uvedené doklady nepodepsané, aniž by k nim vznesl jakoukoliv námitku či připomínku, a tento vlastník rovněž nevznesl námitky ani připomínky do konce doby, po kterou byl vystaven návrh k veřejnému nahlédnutí. Podobně lze posuzovat i situaci, kdy vlastníku byly opětovně zaslány výše uvedené podklady k návrhu, a to po zapracování všech jeho námitek a připomínek k vystavenému návrhu. Vlastník byl znovu vyzván pozemkovým úřadem k odsouhlasení, viz. ust. §10 odst. 1 vyhlášky, ale již nijak nereagoval. Výpočet % odsouhlasené výměry musí být srozumitelný a nezpochybnitelný. V odůvodnění je třeba uvádět nejen údaj o procentuálním vyjádření souhlasů, ale i údaj z jaké výměry řešených

pozemků je uvedené procento vypočteno. A teprve na základě těchto dvou konkrétních údajů je možné konstatovat, že byla splněna zákonná podmínka daná ust. § 11 odst. 4 zákona.

Náležitosti obsahu rozhodnutí

Jedním z údajů, které jsou součástí obsahu rozhodnutí o schválení návrhu, - o výměně nebo přechodu vlastnických práv apod., je údaj o zpracovateli pozemkové úpravy.

Podle ust. § 9 odst. 2 zák. č. 139/2002 Sb. mohou být zpracovatelem návrhu pouze fyzické osoby, které mají k této činnosti úřední oprávnění podle § 18. Jménem právnické osoby, popřípadě pozemkového úřadu může zpracovávat návrh jen fyzická osoba, která má k této činnosti úřední oprávnění. Z uvedeného vyplývá, že je třeba do rozhodnutí formulovat údaj o zpracovateli návrhu následovně:

Příklad:

...kterým schválilo návrh komplexní pozemkové úpravy (dále jen KPÚ) v k. ú....., zpracovaný jménem firmy ABC PROJEKT, se sídlem Hruškova 15, Hodonín pod č. zakázky, Ing. Janem Novákem, který je osobou úředně oprávněnou k projektování pozemkových úprav.

Podle ust. § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. se ve výrokové části uvedou mj. účastníci řízení včetně údajů, umožňujících jejich identifikaci (§ 18 odst. 2). Z uvedeného vyplývá, že seznam účastníků řízení je součástí výrokové části. Z důvodu velkého počtu účastníků řízení bývá v rozhodnutích o pozemkových úpravách seznam účastníků řízení uváděn v příloze rozhodnutí, která je jeho součástí. To znamená, že i tento seznam je součástí výroku a tedy musí být oznamován vždy společně s rozhodnutím.

V rámci prováděných kontrol ÚPÚ velmi často zjišťuje, že dochází k situacím, kdy pozemkový úřad tuto přílohu nevyvěsí společně s rozhodnutím nebo v této příloze upraví údaj o rodném čísle (vymazáním čísel za lomítkem rodného čísla, nahrazením rodného čísla datem narození apod.) Tento postup zakládá nezákonnost v tom smyslu, že existují varianty rozhodnutí, které nejsou shodné s rozhodnutím uloženým ve správním spise. V případě odvolání nebo podané žaloby může tato skutečnost vést ke zrušení rozhodnutí. Pokud je seznam účastníků řízení obsáhlý, pozemkový úřad může na úřední desku vyvěsit rozhodnutí s poznámkou, že do seznamu účastníků řízení je možno nahlédnout na úřadem stanoveném místě a ve stanovenou dobu. Tato forma se týká rovněž zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup (§ 25 odst. 2 správního řádu).

K ust. § 11 odst. 5:

a) Aplikace správního řádu, rozhodnutí v pozemkových úpravách

Zákon stanoví, které části musí rozhodnutí obsahovat a jako jednu z povinných náležitostí výrokové části uvádí označení účastníků podle ust. § 27 odst. 1 správního řádu. Podle ust. § 67 odst. 1 správního řádu se rozhodnutí vždy musí vztahovat ke jmenovitě určené osobě nebo osobám. Jde tedy o otázku splnění pojmového znaku rozhodnutí a neuvedení účastníků

podle ust. § 27 odst. 1 správního řádu ve výrokové části by mohlo být důvodem pro zrušení rozhodnutí. Ve výjimečných případech, kdy je v řízení větší počet esenciálních účastníků, a hrozí, že uvedením všech těchto účastníků a jejich označením podle požadavků zákona přímo do textu rozhodnutí by v konkrétním případě došlo k značnému zneprůhlednění celého rozhodnutí, je možné ve výrokové části odkázat na zvláštní přílohu, ve které budou účastníci označeni podle ust. § 68 odst. 2 správního řádu. Tuto přílohu je třeba považovat za nedílnou součást výrokové části rozhodnutí.

b) Způsob oznamování veřejnou vyhláškou - viz komentář k ust. § 6 odst. 5 zákona

c) Postup po vrácení nevyzvednuté zásilky s rozhodnutím

V případě, že dojde k situaci, kdy pošta vrátí nevyzvednutou zásilku s rozhodnutím z důvodu, že se adresát odstěhoval bez udání nové adresy a nová adresa se pozemkovému úřadu nepodaří zjistit, bude postupováno v souladu s ust. § 5 odst. 5 zákona, tj. ustanovením opatrovníka, kterému bude rozhodnutí o schválení návrhu/o výměně nebo přechodu vlastnických práv doručeno až po nabytí právní moci usnesení (postup dle zákona č. 500/2004 Sb.)/rozhodnutí (postup dle zákona č. 71/1967 Sb.) o ustanovení opatrovníka.

V případě, že dojde k situaci, kdy pošta vrátí nevyzvednutou zásilku s rozhodnutím z důvodu úmrtí adresáta, pozemkový úřad postupuje v souladu s ust. § 5 odst. 6 zákona, tj. vyžádá si sdělení soudu nebo soudního komisaře o okruhu dědiců a rozhodnutí o schválení návrhu těmito osobám doručí. Pokud soud či soudní komisař ve lhůtě stanovené pozemkovým úřadem okruh dědiců nesdělí, pozemkový úřad postupuje v souladu s ust. § 5 odst. 5 zákona, tj. ustanoví opatrovníka a dále postupuje stejně jako v případě výše uvedeném.

K ust. § 11 odst. 6 :

a) Způsoby oznamování a počítání lhůt v rámci řízení o pozemkových úpravách – vyrozumění o odvolání

Oznamuje se veřejnou vyhláškou v souladu s ust. § 25 správního řádu i ve všech dotčených obcích. V oznámení se uvede obsah podaných odvolání. V případě většího počtu nebo rozsahu podaných odvolání je možné odkázat zájemce na možnost nahlédnutí do podaných odvolání přímo na PÚ. K odvoláním je možno se vyjádřit do 7 dnů od doručení veřejnou vyhláškou. Den ukončení lhůty pro poslání vyjádření k odvolání je nutno uvést do oznámení.

b) Předání spisové dokumentace

V případě odvolání proti 1. rozhodnutí PÚ při předání spisové dokumentace postupuje v souladu se správním řádem tzn., že spis je předáván v podobě stanovené zákonem (ust. § 17 správního řádu), tedy v originále, úplný (není-li předem dohodnuto jinak) a srozumitelně uspořádaný, se všemi podklady. Mezi tyto podklady patří rovněž obálky, v nichž byla doručena podaná odvolání. Důvodem této povinnosti PÚ je nutnost zjištění data, kdy bylo odvolání předáno

k poštovní přepravě. Spolu se správním spisem PÚ předá odvolacímu orgánu i své stanovisko, ve kterém zejména shrne doplnění řízení, pokud bylo provedeno, obsah podaných odvolání a vlastní stanovisko k nim a zejména pak návrh na rozhodnutí odvolacího správního úřadu. Správní spis se předkládá ve lhůtě 30 dnů (ust. § 88 odst. 1 správního řádu). Nedodržení této lhůty je nesprávným úředním postupem zapříčiňujícím nedůvodné průtahy v řízení. Vzhledem k tomu, že řízení o pozemkových úpravách je specifické a značně rozsáhlé, je v odůvodněných případech možné po předchozí dohodě s odvolacím orgánem lhůtu pro předložení odvolání a spisové dokumentace přiměřeně prodloužit.

Odlišný postup nastává v případě, kdy je odvolání zjevně opožděné či nepřipustné. V tomto případě PÚ nevyrozumí veřejnou vyhláškou ostatní účastníky řízení o takto podaném odvolání a dále postupuje podle ust. § 88 odst. 1 správního řádu, podle kterého předá odvolacímu úřadu spis ve lhůtě 10 dnů. Forma spisové dokumentace je stejná jako v případě přípustného a včasného odvolání. Ve stanovisku se PÚ omezí pouze na odůvodnění nepřipustnosti či opožděnosti podaného odvolání, aniž by se zabýval jeho obsahem.

K ust. § 11, odst. 7:

K ust. § 11 odst. 5 - 8:

Označování příloh rozhodnutí pozemkových úřadů ve vztahu ke KN

Přílohy rozhodnutí pozemkových úřadů, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí, není nutné samostatně označovat, taková povinnost nevyplyvá ze žádného předpisu. Pokud jde však o zeměměřickou část, platí, že výsledky zeměměřických činností využitě pro obnovu katastrálního operátu na podkladě pozemkových úprav ověřené v souladu s ust. § 9 odst. 4 zákona musí mít náležitosti podle ust. § 16 odst. 4 zákona č. 200/1994 Sb. Forma ověřování výsledků zeměměřických činností je stanovena v ust. § 18 vyhlášky č. 31/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

K ust. § 11 odst. 9:

Prověření o případném podání žaloby

Pozemkový úřad splní výše uvedenou zákonnou povinnost, pokud se po uplynutí dvouměsíční lhůty od právní moci rozhodnutí o odvolání dotáže u příslušného soudu, zda byla v zákonné nepřekročitelné dvouměsíční lhůtě podána žaloba.

Účastník řízení je oprávněn podat žalobu k soudu pouze v případě, že vyčerpal řádné opravné prostředky dle správního řádu, tedy možnost odvolání. Dotaz PÚ k soudu v případech, kdy nebylo podáno odvolání, je proto zcela nadbytečný.

K ust. § 11 odst. 10:

Oznamování veřejnou vyhláškou

Proti 2. rozhodnutí není přípustné odvolání; rozhodnutí nabývá právní moci posledním dnem 15 denní lhůty, která začíná běžet dnem vyvěšení rozhodnutí veřejnou vyhláškou, na rozdíl od ust. § 40 odst.1 písm. a) správního řádu (není tedy shodné s dnem doručení veřejnou vyhláškou).

Příklad: den vyvěšení na pozemkovém úřadě 3. 9. 2007, právní moc 17. 9. 2007.

K ust. § 11 odst. 13:

a) Exekuční příkaz a pozemkové úpravy

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů již v ust. § 1 odst. 1 vymezuje osobu soudního exekutora: Soudní exekutor je fyzická osoba splňující předpoklady podle tohoto zákona, kterou stát pověřil exekutorským úřadem.

Dále ust. § 2 exekučního řádu uvádí: Exekutor vykonává exekuční činnost nezávisle. Při výkonu exekuční činnosti je vázaný jen Ústavou České republiky, zákony, jinými právními předpisy a rozhodnutími soudu, vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení.

Součinnost třetích osob je vymezena ust. § 33, pro orgány státní správy odst. 1 cit. paragrafu: Soudy, orgány státní správy a samosprávy, obce a jejich orgány, notáři a právnické a fyzické osoby, rozhodují-li o právech a povinnostech, jsou povinni sdělit exekutorovi na jeho písemnou žádost údaje o majetku povinného, které jim jsou známy z jejich úřední činnosti.

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že exekutor není osoba, které svědčí vlastnická nebo jiná práva k pozemkům. Ve své podstatě se jedná o „úřad“, který vykonává rozhodnutí soudu v souladu s platnými zákony. Pozemkový úřad, jako orgán státní správy nemá bez písemného podnětu za povinnost informovat exekutora o průběhu nebo výsledcích pozemkových úprav. Exekutor má možnost nahlédnutím do katastru nemovitostí zjistit, že v daném k. ú. probíhá pozemková úprava a následně si může vyžádat písemné sdělení pozemkového úřadu.

Ze samotné podstaty právní úpravy exekučních úkonů, jak je obsažena v občanském soudním řádu, a z logiky věci samotné vyplývá, že předmětem exekučního příkazu mohou být pouze věci ve vlastnictví povinného. Z toho nutno dovodit, že po pravomocném schválení návrhu pozemkových úprav se exekuční příkaz nemůže týkat pozemku, který již povinný nevlastní a za který obdržel do vlastnictví pozemek jiný. Znamená to tedy, že poznámka na základě vydaného

exekučního příkazu se vyznačí u nového pozemku povinného. Jde tedy o obdobný režim jako u zástavního práva.

b) Předkupní právo PF ČR a pozemkové úpravy

V případě předkupního práva, vyplývajícího ze zákona č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, se na takto dotčené pozemky zahrnuté do pozemkových úprav vztahuje ust. § 10 odst. 5 tohoto zákona, tzn., že předkupní právo, které podle tohoto zákona vznikne na pozemku zahrnutém později do pozemkových úprav, přejde na pozemek, který přejde podle schváleného návrhu pozemkových úprav do vlastnictví nabyvatele.

§ 12

Provádění pozemkových úprav

(1) **Na základě schváleného návrhu pozemkový úřad po projednání se sborem a za jeho průběžné spolupráce stanoví s ohledem na potřeby vlastníků pozemků a se zřetelem na finanční zajištění postup realizace společných zařízení** a dalších opatření vyplývajících ze schváleného návrhu.

(2) **Pozemkový úřad zabezpečí, aby nové uspořádání pozemků bylo vytyčeno a označeno v terénu podle potřeby vlastníků, a to nejdříve po nabytí právní moci rozhodnutí podle § 11 odst. 4. Vytyčení vlastnických hranic pozemků, jejichž lomové body jsou v katastru nemovitostí v souvislosti s provedením pozemkových úprav označeny trvalou stabilizací,³⁾ nelze opakovaně hradit z prostředků státu.** Pokud se vlastníci pozemků nedohodnou jinak, zahájí hospodaření na nově vytyčených pozemcích po sklizni úrody a provedení podmínky, tj. zpravidla k 1. říjnu běžného roku, a to i v případě, kdy ještě nebylo vydáno rozhodnutí podle § 11 odst. 8.

(3) **Pro změny druhů pozemků, výstavbu polních a lesních cest, ochranu a zúrodňování půdního fondu a další společná zařízení zahrnutá do schváleného návrhu pozemkových úprav se upouští od vydání územního rozhodnutí o umístění stavby a od rozhodnutí o využití území.**

(4) **Společná zařízení realizovaná podle schváleného návrhu vlastní obec, v jejímž obvodu se nacházejí, nevyplyvá-li něco jiného z rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav. Pokud se má stát vlastníkem společného zařízení jiná osoba než obec, může získat bezúplatně vlastnictví k takovému zařízení pouze v případě, že společné zařízení má sloužit veřejnému zájmu.**

(5) **Je-li v průběhu řízení o pozemkových úpravách nezbytně třeba ještě před schválením návrhu pozemkových úprav vybudovat přístupovou komunikaci k pozemkům, popřípadě jiné společné zařízení, postupuje pozemkový úřad podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾**

³⁾ **Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.**

⁴⁾ ~~**Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.**~~

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

K ust. § 12 odst. 1:

Dle ust. § 110 stavebního zákona má stavebník k žádosti o stavební povolení mj. připojit „doklady prokazující jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření anebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě, pokud stavební úřad nemůže existenci takového práva ověřit v katastru nemovitostí“.

Vzor smlouvy o udělení souhlasu o provedení stavby - viz příloha č. 2

K ust. § 12 odst. 2:

Vytyčení nově uspořádaných pozemků se podle ust. § 12 odst. 2 zákona provádí nejdříve po nabytí právní moci 1. rozhodnutí. Vzhledem k ust. § 11 odst. 9 zákona je však třeba se zahájením vytyčovací prací vyčkat do doby než PÚ ověří, že proti 1. rozhodnutí nebyla u příslušného soudu podána žaloba. Z dlouholeté praxe vyplynulo, že ideální dobou pro vytyčení pozemků je období až po vydání 2. rozhodnutí, a to v souvislosti s uzavíráním nových nájemních smluv.

*Povinnost předávat vlastníkům pozemků dokumentaci o vytyčení hranice pozemku. **má vytyčovatel**, jak vyplývá z ust. § 87 odst. 3 vyhl. č. 26/2007 Sb., které uvádí: „Do 30 dnů po seznámení vlastníků s průběhem vytyčené hranice pozemků předá vytyčovatel stejnopis dokumentace o vytyčení hranice pozemku objednateli vytyčení a vlastníkům dotčených pozemků doručí její kopii.“ Objednatelem je v daném případě pozemkový úřad, jemuž přísluší obdržet originál (stejnopis) dokumentace o vytyčení hranice pozemku, další stejnopis obdrží žadatel o vytyčení, dotčení vlastníci obdrží kopii této dokumentace. Předání dokumentace uvedeným subjektům zajišťuje vytyčovatel. Pozemkový úřad by měl v návaznosti na platnou právní úpravu (vyhl. č. 26/2007 Sb.) vyžadovat doklad o předání vytyčovací dokumentace žadateli. Vzhledem k tomu, že zák. č. 139/2002 Sb. specificky neupravuje postup při vytyčování hranic pozemků, je třeba postupovat podle platných „katastrálních“ předpisů.*

Rozsah dokumentace a způsob jejího předání by měl pozemkový úřad specifikovat již ve výzvě k podání nabídky pro zadání veřejné zakázky.

K ust. § 12 odst. 4:

a) Realizace ÚSES – údržba po dobu 3 let

*Z ust. § 9 odst. 7 vyhlášky je možno dovodit, že realizace společného zařízení – výsadby porostu a péče o něj - zahrnuje období 3 let a mělo by být předáno obci po uplynutí této lhůty. Vzhledem k tomu, že právní předpis neurčuje dobu předání, tj. zda po výsadbě nebo až po uplynutí zmíněné 3 leté lhůty, nelze vyloučit i takový postup, kdy porost bude předán obci po výsadbě s tím, že **pozemkový úřad zajistí péči o tento porost po dobu 3 let od jeho výsadby**. Tomuto postupu svědčí i požadavek EU vyplývající ze specifických podmínek podopatření 2.1.1 Pozemkové úpravy v Operačním programu Zemědělství, podle kterého se musí toto společné zařízení předat obci do jednoho měsíce od dokončení projektu. Rovněž tedy v tomto případě lze dovodit, že následná péče po dobu 3 let, resp. její úhrada z prostředků pozemkových úřadů (tj. ze státního rozpočtu), je v souladu s výše uvedenou prováděcí vyhláškou. Obecně možno konstatovat, že by se z hlediska*

pravidel EU mělo jednat o akci, kde následná péče po dobu 3 let od výsadby porostu bude zařazena jako nepřijatelný výdaj.

b) Přechod vlastnických práv k pozemkům, na nichž se nacházejí společná zařízení

Pozemky, na kterých jsou navržena společná zařízení, jsou na obec převedena **rozhodnutím PÚ**. Neplatí zde, že společné zařízení musí být pro účel převodu pozemku již realizováno, jak by se mohlo mylně dovodit z citace zákona, kde se uvádí „... k pozemkům, na nichž se nacházejí společná zařízení“. Pokud nedojde k převodu pozemku rozhodnutím na obec, bude nabyvatelem těchto pozemků většinou PF ČR, čímž dojde k problému ohledně následného převodu pozemku mezi PF ČR a obcí. S ohledem na uvedený problém je třeba, aby PÚ pozemky, na nichž se nacházejí společná zařízení, včas tj. rozhodnutím o pozemkové úpravě, převedl do vlastnictví obce, neboť dodatečné správní řízení ve věci změny vlastníka je prakticky nemožné.

Ust. § 11 odst. 8 zákona je nutno chápat jako celek, kdy text druhé věty tohoto ustanovení, ve které jsou uvedena slova „se nacházejí společná zařízení“, je nutno vykládat v kontextu s předchozí větou. Je tedy logické, že v době schválení návrhu nemůže jít o společná zařízení již realizovaná podle schváleného návrhu. Tento výklad odpovídá požadavku jednoduchého a racionálního řešení vlastnických vtaů jak k pozemkům, tak i ke stavbám na nich, v jednom řízení.

Pokud se v ust. § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 95/1999 Sb. uvádí, že nelze převádět „zemědělské pozemky ... určené podle schváleného návrhu KPÚ pro výstavbu polních cest a na provedení technických, vodohospodářských a ekologických opatření“, rozumí se tím, že PF ČR v období od schválení návrhu do skončení řízení o pozemkových úpravách vydáním 2. rozhodnutí pozemek nepřevéde další osobě; po vydání 2. rozhodnutí nemá již vlastníkem takového pozemku být stát.

Vzor protokolu pro předání společného zařízení obci - viz příloha č. 3

§ 13

Upřesnění a rekonstrukce přídělů a řešení duplicitního

zápisu vlastnictví k pozemku v rámci pozemkových úprav

(1) **Upřesněním přídělů** (§ 4 odst.2) je určení hranic přídělů v případech, kdy je příděl přibližně lokalizován, ale hranice přídělů nelze jednoznačně určit.

(2) **Rekonstrukcí přídělů** (§ 4 odst. 2) je určení hranic přídělů v případech, kdy existují pouze neúplné, poškozené nebo nečitelné podklady nebo se podklady o přídělech nedochovaly.

(3) V řízení o jednoduchých pozemkových úpravách, jejichž předmětem je upřesnění nebo rekonstrukce přídělů, postupuje pozemkový úřad po projednání s katastrálním úřadem podle tohoto zákona; ustanovení § 5, 6, 8, 9, 10, 11 a 12 se však použijí pouze přiměřeně. V těchto řízeních pozemkový úřad **rozhodne pouze o určení hranic pozemků**.³⁴⁾

(4) Zjistí-li se při vypracování soupisu nároků, že u některých pozemků nebo jejich částí jsou zapsány v katastru nemovitostí jako vlastníci 2 nebo více osob a nejde-li o spoluvlastnictví (dále jen "duplicitní vlastnictví"), pozemkový

úřad na základě posouzení listin osvědčujících vlastnictví k pozemku navrhne dotčeným osobám způsob řešení stávajícího duplicitního vlastnictví dohodou.

(5) V případě, že rozpor vyplývající z duplicitního vlastnictví nebude řešen v dohodě podle odstavce 4, rozhodne o této otázce pozemkový úřad z úřední povinnosti. Proti rozhodnutí pozemkového úřadu mohou osoby, jichž se rozhodnutí týká, podat opravný prostředek k soudu.

³⁴⁾ § 19 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb., o půdě, ve znění pozdějších předpisů.

a) Řešení některých postupů v řízení o JPÚ, týkajících se upřesnění nebo rekonstrukce přidělů

Jedná se o řízení specifické, rozhodování dle ust. § 11 zákona se v tomto případě nepoužije, řízení je zakončeno rozhodnutím o určení hranic; nezpracovává se tedy návrh, nelze provádět bilanci vstupu a výstupu z pozemkových úprav (tzn. porovnávat nárok a návrh). Zásadní je zpracování pouze nároku, což je také určující pro vydání příslušného rozhodnutí.

Účastníci řízení

- v souladu s ust. § 5 zákona

Zahájení řízení

- běžný postup dle ust. § 6 zákona, tzn. veřejná vyhláška, písemné vyrozumění katastrálního úřadu, stavebního úřadu, orgánu ZPF, orgánu Státní správy lesů, vodohospodářského orgánu – za účelem vyřešení případných změn druhů pozemků dle zaměření skutečného stavu ve smyslu příslušných zákonů.

Úvodní jednání

- Informovat mj. o specifickém postupu s odkazem na ust. § 4 a ust. § 13 odst.1- 3 zákona; zmínit, zda bude dále pokračováno v pozemkových úpravách po upřesnění přidělů nebo řízení skončí zapsáním rozhodnutí o určení hranic do KN (viz dále „výsledek určení hranic“, var.1 a 2).

- projednat zejména postup při stanovení nároku – stanoví se pouze výměra dle údajů KN, přidělových listin, případně jiných právoplatných dokladů a seznamu parcel přidělového operátu - pokud se dochoval (umístění pozemku /přesné/ není známe, tedy nelze provést ocenění a stanovit vzdálenost).

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

- v určitých (jednoduchých) případech lze úvodní jednání provést ve fázi, kdy je připraven již i „výstupní“ nárok (viz dále nároky).
- stanovit obvod JPÚ pro upřesnění/rekonstrukci přídělů.

Stanovení obvodu JPÚ

- obvod bude zpravidla veden po obvodu KN, podle situace případně PK (v tom případě nutné vyhotovení GP).
- pokud v obvodu budou kromě přídělů i původní parcely PK zapsané na vlastníky ve zjednodušené evidenci, které nebyly předmětem přidělového řízení, zaměří se jejich hranice, ale nebudou součástí rekonstrukce nebo upřesnění přídělů (půjde o pozemky „neřešené“). Avšak v případě, že jde o kombinaci přidělového řízení a nedokončeného scelování, kdy i umístění mnohých PK parcel je nutno rekonstruovat (resp. teprve nově navrhnout), nutno spolu s umístěním přídělů řešit i tyto původní PK parcely.
- může být i více samostatných obvodů v jednom k. ú., případně obvod může zasahovat i do sousedního k. ú. v případě, že v době přidělového řízení nebyly totožné hranice k. ú. se současným stavem.
- do obvodu nemusí být zahrnuty přidělové parcely, které jsou již obsaženy v KN mapách na základě GP; budou-li součástí obvodu, budou posuzovány jako pozemky neřešené. Pokud však vzniknou pochybnosti o správnosti dříve pořízených jednotlivých GP a v důsledku by např. chyběla výměra pro řešení zbývajících počtu přídělů, nutno projednat s KÚ vzniklou situaci a uvážit řešení včetně těchto parcel (případy by měly být projednány s vlastníkem jako nesoulady, pořízen protokol).
- přiměřeně bude platit rovněž ust. § 3 odst. 3 v tom smyslu, že vyjma pozemků v části „B“ LV zde není nutný souhlas vlastníka k řešení pozemků v území zastavěném či určeném k zastavění.

Zaměření skutečného stavu

- projednat s dotčenými orgány a vlastníky zjištěné nesoulady druhů pozemků.

Nároky

- provést porovnání skutečné výměry (ze zaměření) s výměrou dle údajů KN, popř. dalších podkladů (nezahrnuje se výměra pozemků neřešených), stanovit koeficient pro úpravu výměr.
- vyhotovit tzv. „vstupní“ nárok, který zahrnuje údaje dle shromážděných podkladů (prakticky pouze výměry) a „výstupní“ nárok, který již obsahuje zjištěné druhy pozemků, kód BPEJ a který je výsledkem pro rozhodnutí o určení hranic dle ust. § 13 zákona. V případě postupu dle varianty 2 (viz dále) bude účelné doplnit „výsledný“ nárok i o ocenění a stanovení vzdálenosti.
- přizpůsobit upřesnění nebo rekonstrukci citlivě a dle možností hranicím druhů pozemků (spíše to bude možné v případě rekonstrukce).
- v případě, že v rámci obvodu JPÚ je půda ve vlastnictví státu – správě PF ČR, která byla dle původního plánu určena pro přídělů, a v současnosti (tzn. na základě výsledku určení hranic) je tato půda v jiném druhu pozemku než půda zemědělská, jde nadále o půdu PF ČR.
- vyložení „výsledného“ nároku, tzn. výsledku určení hranic ve smyslu ust. § 8 odst. 1 zákona na dobu 15 dnů na obci, určení lhůty pro podání námitek a zaslání na doručenkou vlastníkům (vyložení ve smyslu ust. § 11 odst. 1 zákona se neprovádí, nejde o schválený návrh)
- projednání námitek, vyrozumění vlastníků o projednání.

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

- pro rozhodnutí o určení hranic není nutný souhlas vlastníků alespoň 3/4 výměry půdy pozemků řešených ve smyslu ust. § 2 zákona.

Výsledek určení hranic

Varianta č. 1

- pro případ, že po upřesnění/rekonstrukci nebude bezprostředně pokračováno v řešení KPÚ nebo JPÚ:

- projednat s katastrálním úřadem (příprava rozhodnutí o určení hranic – přiřazení parcelních čísel)
- vyhotovit DKM nebo GP, vytýčení v minimálním nutném rozsahu dle požadavků vlastníků
- vydat rozhodnutí o určení hranic (nelze vydávat zvlášť na jednotlivé dílčí obvody)
- zapsat pravomocné rozhodnutí do KN.

Varianta č. 2

- pro případ, že po upřesnění/rekonstrukci bude bezprostředně pokračováno v řešení KPÚ nebo JPÚ

- vydat rozhodnutí o určení hranic, ale nezapisovat jej do KN (další projednání s KÚ většinou nebude nutné, např. postačí pracovní označení parcel)
- po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí pokračovat v pozemkové úpravě s tím, že tento výsledek určení hranic bude podkladem pro vypracování soupisu nároků dle vyhlášky (doplní se ocenění); lze zaslat současně s rozhodnutím o určení hranic a příslušnou informací o dalším pokračování řízení pro účastníky řízení.

V zájmu zajištění právní jistoty vlastníků je vhodné postupovat dle varianty č. 1, a to z důvodu, že vždy mohou být pochybnosti o úspěšném a rychlém dokončení další etapy pozemkových úprav, která by teprve končila zápisem do KN na základě rozhodnutí o schválení návrhu, resp. rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv.

V případě postupu dle varianty č. 2 se předpokládá souhlas všech účastníků s výsledkem upřesnění/rekonstrukce a prakticky souběžná příprava návrhu JPÚ/KPÚ, aby období mezi vydáním 1. a 2. rozhodnutí bylo minimální. Je třeba brát v úvahu rizika spojená s tím, že v případě 1. rozhodnutí může dojít i k podání žaloby, což zabrání rychlému dokončení pozemkových úprav zápisem do KN. V tom případě je nutno do KN zapsat rozhodnutí o určení hranic, aby byla alespoň vyjasněna základní problematika přidělu.

b) K požadavkům na dodatečné zhotovení přídělových listin

Zákonem č. 330/1919 Sb., o pozemkovém úřadě, byl zřízen Státní pozemkový úřad pro celé území Československé republiky se sídlem v Praze. Vládním nařízením č. 22/1935 Sb.z.a n., kterým se ruší Pozemkový úřad (Státní pozemkový úřad) a jeho působnost se přikazuje ministerstvu zemědělství, byl Státní pozemkový úřad zrušen a zabezpečení revize pozemkové reformy bylo uloženo Ministerstvu zemědělství. Současné Ministerstvo zemědělství není právním nástupcem tehdejšího Ministerstva zemědělství Československé republiky, a proto ani nemůže být státním orgánem, který by byl oprávněn vést přídělové řízení a vyhotovovat listiny o provedeném přídělovém řízení, např. ve smyslu ust. § 2a odst. 4 zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů.

Rovněž pozemkové úřady nemají podle zákona pravomoc vykonávat požadované úkony ve spojitosti s přídělovým řízením, mohou vykonávat pouze úkony týkající se upřesnění a rekonstrukce přídělů podle ust. § 13 zákona, kdy je rozhodováno o určení hranic pozemků.

Osoba, která tvrdí, že je vlastníkem nemovitostí z přídělového řízení, musí být zapsána v katastru nemovitostí. Pokud zapsána není, je nutno aby si opatřila listinu, která by byla schopna zápisu do katastru nemovitostí. Není-li k dispozici přídělová listina, která by osvědčovala vlastnictví ke konkrétně určenému majetku, schválený přídělový plán nebo schválený grafický přídělový plán, potom by takovou listinou byl rozsudek soudu, který by konstatoval vlastnictví konkrétní osoby.

K ust. § 13 odst. 3:

Při doručování rozhodnutí o určení hranic pozemků je postupováno obdobně jako při doručování 1. a 2. rozhodnutí.

K ust. § 13 odst. 4:

Řešení duplicity vlastnictví

Řešení duplicity vlastnictví, jak vyplývá z tohoto ustanovení, není spojeno pouze s řešením nedokončeného přídělového řízení, ale je třeba jej chápat jako řešení obecné. Pokud bude možné na základě jednání s dotčenými osobami ve smyslu ust. § 13 odst. 4 zákona dohodnout způsob řešení, je žádoucí o této skutečnosti sepsat „souhlasné prohlášení osob evidovaných v KN jako vlastníci téže nemovitosti“ (ověřené podpisy). Na základě tohoto prohlášení bude provedena změna v KN, takže pro vlastní řízení o pozemkových úpravách bude vlastník již jednoznačně určen. Takto provedené vyjasnění vlastnictví je obecně vhodné, zejména je žádoucí v případech rozhodování dle § 13 odst. 3 zákona, tedy kdy místo 1. a 2. rozhodnutí se rozhoduje pouze jedním rozhodnutím „o určení hranic pozemků“.

Pokud k uzavření dohody nedoručí, PÚ rozhodne o vlastnictví z úřední povinnosti (ust. § 13 odst. 5 zákona).

Toto rozhodnutí tedy znamená vyřešení tzv. **předběžné otázky**, tzn., že po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí lze pokračovat v řízení o pozemkových úpravách, resp. vydat příslušná rozhodnutí v tomto řízení. V těchto případech je proti rozhodnutí o předběžné otázce přípustné odvolání, které se podává k soudu, v případě jeho podání nezbyvá než v řízení o pozemkových úpravách vyčkat na vyřešení tohoto odvolání. Pokud by pozemkový úřad nechtěl v této věci rozhodnout z důvodů očekávaného následného vleklého soudního řízení, je nutno dotčené pozemky přearadit mezi neřešené dle ust. § 2 zákona.

Za jednoduchou pozemkovou úpravu nelze považovat pouze samotné vyřešení duplicitního vlastnictví pozemku nebo vypořádání podílového spoluvlastnictví. Prioritou by měla být obecná účelnost a opodstatněnost zahájení pozemkové úpravy, v jejímž rámci se lze uvedenými otázkami zabývat. V rámci pozemkové úpravy není rovněž vhodné automaticky uvedené problémy řešit; zejména v případě spoluvlastnictví je nutné mít vždy na zřeteli, že takové řešení spoluvlastnictví by mělo být podmiňováno cílem pozemkových úprav, např. by nebylo žádoucí rozdělovat spoluvlastnictví, kde výsledkem budou samostatné pozemky vlastníků o velmi malé výměře.

K ust. § 13 odst. 5:

Rozhodování o duplicitním zápisu vlastnictví

Ve výroku rozhodnutí pozemkového úřadu dle výše cit. ustanovení musí být uvedeno, kdo z dosud duplicitně v KN evidovaných osob jako vlastníků téže nemovitosti je jejím vlastníkem; jde tedy o jednoznačné určení konkrétní osoby jako vlastníka, aniž by se ve výroku uvádělo, že další evidované osoby nejsou vlastníky. V odůvodnění pak musí být uvedeno, na základě čeho PÚ dospěl k příslušnému rozhodnutí.

I když se v ust. § 13 odst. 5 zákona uvádí možnost podání opravného prostředku k soudu, musí jít na základě znění části páté o. s. ř. o stejný proces, jako v případě restitučních rozhodnutí dle ust. § 9 odst. 3-5 zákona o půdě. Rozhodnutí pozemkového úřadu vydaná podle ust. § 13 odst. 5 zákona nabude právní moc dnem jeho doručení poslednímu účastníku řízení. V poučení o odvolání se uvede: „Ten, kdo tvrdí, že byl ve svých právech tímto rozhodnutím dotčen, může proti tomuto rozhodnutí podat do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí žalobu k soudu podle ust. § 246 a násl. o. s. ř.“

Pokud PÚ nemůže problém duplicity z nějakého důvodu vyřešit, popř. by se řízení neúměrně protahovalo v případě rozhodnutí PÚ a odvolání jednoho z duplicitních vlastníků, je nutné, aby tyto pozemky byly vedeny jako neřešené, tedy jenom zaměřené, tzn., že duplicitní vlastníci nebudou účastníky řízení a o pozemku nebude rozhodováno.

§ 14

Pozemkové úpravy v územích s nedokončeným

scelovacím řízením

(1) Předmětem pozemkových úprav v katastrálních územích s nedokončeným scelovacím řízením jsou všechny pozemky nacházející se v katastrálním území, ve kterém nebylo dokončeno

scelovací řízení podle dříve platných zvláštních právních předpisů³⁵⁾ (dále jen "scelování"), bez ohledu na dosavadní způsob jejich využití a existující vlastnické a užívací vztahy k nim.

(2) V katastrálním území, ve kterém nebylo dokončeno scelování a katastr nemovitostí vede vlastnictví k pozemkům v souladu s návrhem scelovacího plánu,³⁵⁾ platí, že vzniklo vlastnictví k pozemkům podle tohoto návrhu.

(3) Po projednání s katastrálním úřadem může pozemkový úřad vyloučit z pozemkových úprav pozemky, které nejsou třeba pro dosažení účelu pozemkových úprav, a stanoví obvod pozemkových úprav.

(4) Pozemkový úřad zabezpečí vypracování soupisu nároků vlastníků pozemků (dále jen "soupis nároků") podle jejich výměry a ceny. Podkladem pro vypracování soupisu nároků jsou údaje o vlastnických vztazích k pozemkům vedené v katastru nemovitostí. Cena pozemků se určuje podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ platného ke dni vyložení soupisu nároků podle § 8 odst. 1 nebo podle druhu pozemku vedeného v bývalém pozemkovém katastru před zahájením scelování, oceněného podle zvláštního právního předpisu platného ke dni vyložení nároků podle § 8 odst. 1. Pozemkový úřad na úvodním jednání stanoví, podle kterého z uvedených způsobů ocenění se bude postupovat.

(5) Pokud z údajů scelovacího operátu, který je založen u katastrálního úřadu, vyplývá, že některý účastník scelování neobdržel náhradu za své pozemky pojaté do scelování, může pozemkový úřad po projednání s katastrálním úřadem tomuto účastníkovi, popřípadě jeho dědici stanovit nárok na pozemky ve výměře odpovídající neposkytnuté náhradě, je-li potřebná výměra pozemků v obvodu pozemkových úprav k dispozici.

(6) Jsou-li v důsledku nedokončeného scelování u některých pozemků nebo jejich částí zapsány v katastru nemovitostí jako vlastníci 2 nebo více osob a nejde-li o spoluvlastnictví,³⁶⁾ potom

a) je vlastníkem takového pozemku osoba nebo její právní nástupce, která sama pozemek nepřetržitě užívá od doby jeho převzetí ve scelování, nebo

b) je vlastníkem takového pozemku osoba nebo její právní nástupce, které vlastnické právo k předmětným pozemkům náleželo před zahájením scelování.

(7) Osoby, jimž není založeno vlastnictví podle odstavce 6 písm. a) nebo b), mají právo na náhradu.

(8) Osoba, které vzniklo právo na náhradu podle odstavce 6, obdrží

a) za pozemek v zastavěném území nebo v zastavitelných plochách peněžitou náhradu, nebude-li jí možno poskytnout jako náhradu jiný přiměřený pozemek. Výši peněžité náhrady poskytne pozemkový úřad podle zvláštního právního předpisu,¹⁴⁾

b) za zemědělský pozemek, popřípadě lesní pozemek náhradu v jiném přiměřeném pozemku podle původního druhu před zahájením scelování; nebude-li jí možno poskytnout jako náhradu jiný přiměřený pozemek z majetku České republiky, poskytne jí pozemkový úřad peněžitou náhradu ve výši stanovené podle zvláštního právního předpisu.¹⁴⁾

(9) Pokud účastník scelování převzal podle návrhu scelovacího plánu do užívání za pozemky, s nimiž vstoupil do scelování a které doposud vlastní, pozemky náhradní ve vlastnictví jiných vlastníků a tyto pozemky sám nebo jeho právní nástupce dosud užívá a vlastní stavbu umístěnou na některém z těchto pozemků, nebo jde o pozemek s trvalým porostem (sad, vinice aj.), popřípadě zahradu, pozemkový úřad rozhodne o přechodu vlastnického práva předmětného pozemku na jeho uživatele. Dosavadní vlastník obdrží náhradu v jiném pozemku podle druhu před zahájením scelování.

(10) V případech, kdy došlo k prodeji, popřípadě k vyvlastnění podle zvláštních právních předpisů⁴⁾ a náhrada byla vyplacena jen jedné z osob zapsané jako vlastník pozemku (odstavec 6) nebo uživateli pozemku, jde-li o případ podle odstavce 9, upraví se nároky vlastníků tak, že se nárok zvýší osobě, která neobdržela náhradu, a sníží osobě, která náhradu obdržela, a to

o příslušnou výměru původního pozemku téhož druhu.

(11) Pro schválení návrhu v území, ve kterém nebylo dokončeno scelování, se nevyžaduje souhlas vlastníků půdy dotčené pozemkovou úpravou.

(12) Proti rozhodnutí o schválení návrhu v území, ve kterém nebylo dokončeno scelování, mohou účastníci podat opravný prostředek k soudu.³⁷⁾

(13) V případě, že osoba odmítne převzít peněžitou náhradu, pozemkový úřad zabezpečí složení příslušné peněžité částky do úschovy soudu.³⁸⁾

(14) Součástí rozhodnutí o schválení návrhu je též ustanovení o poskytnutí peněžité náhrady podle odstavce 8.

(15) Jestliže v pozemkových úpravách, vznikne v celkové bilanci za obvod pozemkových úprav přebytek zemědělské půdy, jde o půdu ve vlastnictví státu.

(16) Pokud není stanoveno jinak, postupuje se v řízení o pozemkových úpravách v území s nedokončeným scelováním podle ostatních ustanovení tohoto zákona.

4)

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

¹⁴⁾ **Zákon č. 151/1997 Sb.**, o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 279/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů.

³⁵⁾ **Zákon č. 47/1948 Sb.**, o některých technicko-hospodářských úpravách pozemků.

Vládní nařízení č. 171/1940 Sb., o scelování hospodářských pozemků a jiných úpravách pozemkové držby.

³⁶⁾ **§ 136 a násl. zákona č. 40/1964 Sb.**, ve znění pozdějších předpisů.

³⁷⁾ **§ 250j zákona č. 99/1963 Sb.**, ve znění pozdějších předpisů.

³⁸⁾ **§ 185f zákona č. 99/1963 Sb.**, ve znění pozdějších předpisů.

Zásady řešení problematiky v územích dotčených nedokončeným scelováním pro možné uspořádání vlastnických práv k pozemkům v řízení o pozemkových úpravách vycházejí z právního stavu vedeného v KN. Katastrální území dotčené nedokončeným scelováním lze tak rozdělit do dvou skupin:

I. katastrální území, kde stav po scelení je zapsán v katastru nemovitostí,

II. katastrální území, kde v katastru nemovitostí je zapsán stav vlastnictví předcházející scelování, tedy dle původního pozemkového katastru a jen v některých případech, kdy v důsledku nejednotného postupu soudů a státních notářství při převodech nemovitostí a jejich registraci, byl zapsán stav po scelení a je nadále tak v katastru nemovitostí veden a kde bez ohledu na stav zápisu v katastru nemovitostí účastníci scelování nebo jejich právní nástupci dosud užívají náhradní pozemky převzaté ze scelování.

K ust. § 14 odst. 1 - 3

Ustanovení odst. 1 a 3 vymezuje odlišně ve srovnání s § 3 obvod i předmět pozemkových úprav. Předmětem pozemkových úprav mohou být všechny pozemky, které byly předmětem scelovacího řízení, bez ohledu na jejich současné využití. Podle odst.3 je ponecháno na uvážení pozemkového úřadu, zda po projednání s katastrálním úřadem některé z dotčených pozemků z pozemkových úprav vyloučí. Je otázkou, kterých pozemků nebude třeba pro dosažení účelu pozemkových úprav. Mohou to být např. pozemky, které i po scelování byly ponechány jejich vlastníkům, rovněž pozemky určené k zastavění nebo zastavěné osobami, které nebyly účastníky scelování a nedotýkají se jich případy uvedené v odst. 5 a dalších kde je předpoklad nesouhlasu

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

jejich vlastníků se směnou, event. již majetkoprávně vypořádané zastavěné pozemky apod.

V ustanovení odstavce 2 je založena právní domněnka, že v kat. územích, kde je v KN evidováno vlastnictví k pozemkům podle nedokončeného scelování, je evidovaný stav vlastnictví stavem platným.

K ust. § 14 odst. 4

Na úvodním jednání musí pozemkový úřad určit s ohledem na specifiku řešeného území, zda cena pozemků pro soupis nároků, bude stanovena podle jeho skutečného druhu v terénu, nebo podle druhu vedeného v bývalém pozemkovém katastru před zahájením scelování. Otázka stanovení nároků v těchto územích může být složitá a přinášet i nejvíce sporů. Bude třeba, aby pozemkový úřad měl k dispozici potřebné informace o všech v úvahu přicházejících případech řešených dle odst. 6 a 7 a zejména informace o skutečném druhu pozemků v terénu.

Obecně bylo praxí upřednostňováno stanovení nároků podle druhu pozemků, s kterými vlastníci vstupovali do scelení. I náhrady v pozemcích poskytované v případech dle odst. 6 a 7 vycházejí z druhů pozemků před scelováním (nejde-li o pozemky zastavěné a určené k zastavění). V některých případech však nelze vyloučit obtížnost doložení druhu pozemků před scelením a stanovení ceny dle současně platného cenového předpisu (např. trvalé kultury). Protože však osobám dotčeným stavem uvedeným v odst. 6 a 7 bude nárok stanovován nebo upravován samostatně se zřetelem k založenému vlastnictví a k uvedeným náhradám, nemá již tato otázka takovou důležitost. Existence zastavěných pozemků jinými osobami než těmi osobami, které je převzaly ve scelování a které bude možno směniti jen se souhlasem jejich vlastníků, bude nasvědčovat tomu, aby byly nároky stanoveny dle skutečného druhu.

Řadu otázek spojených se stanovením nároků v jednotlivých případech, bude třeba řešit průběžně dle situace v jednotlivých řešených územích při praktickém uplatňování zákona.

K ust. § 14 odst. 5

V případech, kdy právní stav po scelování je podle odst. 2 stavem platným, vlastníci se již nemohou domáhat vlastnictví pozemků před scelováním. Pokud však vlastník do scelování pozemky vložil a neobdržel za ně pozemky náhradní (např. proto, že mu jeho nárok byl převeden do jiného katastrálního území, nebo měl být jeho nárok uspokojen v jiné části katastrálního území, kde již scelování neproběhlo), zákon stanoví, že pozemkový úřad může takovému účastníkovi scelování nebo jeho dědici stanovit nárok na pozemky ve výměře odpovídající neposkytnuté náhradě. Slovo „může“ však neznamená volnost pozemkového úřadu v úvaze zda nárok stanoví či nestanoví. Naopak znamená to, že jsou-li splněny zákonem předpokládané podmínky, tj. že takový účastník neobdržel jinou náhradu a potřebná výměra pozemků v obvodu pozemkových úprav je k dispozici, je povinností pozemkového úřadu, aby po projednání s katastrálním úřadem nárok stanovil. Je důležité mít rovněž na zřeteli, že takovou náhradu může pozemkový úřad přiznat jen přímému účastníkovi scelování nebo jeho dědici.

K ust. § 14 odst. 8

Uvedená zákonná úprava stanovuje pravidla postupu v případech, kdy se držitel pozemku/ů ze scelování stal i jejich vlastníkem, např. dědictvím nebo rozhodnutím soudu aniž však došlo k zániku vlastnictví pozemků původními vlastníky podle pozemkového katastru. V takovém případě vychází zákonná úprava z předpokladu, že vlastníkem pozemku je držitel pozemku ze scelování (jeho právní nástupce), pokud pozemek užívá nepřetržitě od jeho převzetí ve scelování. Jestliže držitel pozemku/ů ze scelování (jeho právní nástupce) pozemky neužívá, zákon stanoví, že vlastníkem takového pozemku je původní vlastník, který s ním do scelování vstoupil. Protože toto ustanovení je svojí povahou obdobou vyvlastnění, zákon v souladu s platným právním řádem stanoví, že osoba, která v důsledku postupu podle tohoto ustanovení vlastnictví k pozemku pozbývá,

má právo na náhradu. Náhradu poskytne pozemkový úřad podle platného cenového předpisu. Za zemědělské, popřípadě lesní pozemky se náhrada poskytne v jiném přiměřeném pozemku podle jeho druhu před scelováním. Jedná-li se o zastavěný pozemek nebo pozemek určený k zastavění a nelze-li za něj poskytnout jiný přiměřený pozemek, poskytne se náhrada v penězích. Poskytnutí peněžité náhrady je dle odst. 14 součástí výroku rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav. Postup podle tohoto ustanovení se promítne do soupisu nároků dotčených osob.

K ust. § 14 odst. 9

Předpokladem postupu podle dané právní úpravy je splnění těchto podmínek: nepřetržité užívání pozemků od jejich převzetí ve scelování osobou, která je ve scelování převzala popř. jejím právním nástupcem, jde o pozemek na kterém je umístěna stavba v jeho vlastnictví, nebo jde o pozemek s trvalým porostem, popřípadě zahradu a trvá jeho vlastnictví k pozemkům, s nimiž vstoupil do scelování. Pouze za splnění těchto podmínek pozemkový úřad rozhodne o přechodu vlastnického práva k pozemku na jeho uživatele. Dosavadnímu vlastníkově bude takový pozemek zahrnut do nároku podle jeho druhu před scelováním.

§ 15

Zatímní bezúplatné užívání a časově omezený nájem

(1) Řízení o pozemkových úpravách zahájené pouze z důvodů přidělení pozemků do zatímního bezúplatného užívání podle § 8 odst. 7 a 8 zákona č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů, nebo časově omezeného nájmu podle zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se ke dni účinnosti tohoto zákona zastavuje.

(2) Změní-li se podmínky, za nichž byly pozemky přiděleny do zatímního bezúplatného užívání dohodou nebo rozhodnutím podle § 8 odst. 11 zákona č. 284/1991 Sb., a nedohodnou-li se účastníci tohoto vztahu na jiném řešení, rozhodne pozemkový úřad o zrušení zatímního bezúplatného užívání.

(3) Užívání pozemků přidělených do zatímního bezúplatného užívání nebo do časově omezeného nájmu zaniká nejpozději ke dni účinnosti rozhodnutí podle § 11 odst. 8.

(4) V území, kde nejsou zahájeny pozemkové úpravy, popřípadě v průběhu již zahájených pozemkových úprav, může pozemkový úřad vlastníkově, který hodlá zajišťovat zemědělskou výrobu a jemuž nelze vyčlenit jeho vlastní pozemky, poskytnout pomoc při vytvoření ucelených hospodářských jednotek zabezpečením projektových činností a vyměřením pozemků.

K ust. § 15

Podle ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, „nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.“ Na řízení o zrušení ZBU s více než 30 účastníky je možné použít ust. § 144 správního řádu, t.j. řízení s velkým počtem účastníků.

K ust. § 15 odst. 1 a 2:

Nutno vycházet z toho, že ust. § 15 odst. 1 zákona zastavuje jenom ta řízení o ZBU, která nebyla ukončena ve smyslu ust. § 8 odst. 11 zákona č. 284/1991 Sb., tzn., že PÚ do účinnosti tohoto ustanovení neodsouhlasil dohodu ani ve věci nerozhodl.

V případě žádosti ohledně zrušení ZBU zřízeného dle ust. § 8 odst. 11 zákona č. 284/1991 Sb., oznámí PÚ účastníkům ZBU, že zahajuje řízení (ust. § 44 a násl. správního řádu) a vyzve je, aby se ve stanovené lhůtě vyjádřili, zda se ve smyslu ust. § 15 odst. 2 zákona dohodnou na jiném řešení nebo zda budou požadovat zahájení KPÚ.

Pokud k dohodě nedojde a ani nebude zahájena KPÚ, pokračuje PÚ ve správním řízení dle ust. § 44 a násl. správního řádu a ZBU zruší.

Bude-li zahájena KPÚ, PÚ řízení o zrušení ZBU zastaví postupem podle ust. § 66 správního řádu

K ust. § 15 odst. 4:

Souvislost s aplikací ust. § 22 odst. 3 zákona o půdě

Ve výše uvedeném ustanovení zákona o půdě se uvádí, že „nedošlo-li mezi dosavadním uživatelem a vlastníkem zemědělského pozemku k jiné dohodě, vznikne dnem účinnosti tohoto zákona nebo dnem, kdy byl pozemekvydán, mezi nimi nájemní vztah, který lze vypovědět k 1.říjnu běžného roku. Výpovědní lhůta činí jeden rok,.....“; v případě, že pozemek je pro vlastníka nepřístupný, nemůže výpovědní lhůta skončit dříve, než budou provedeny pozemkové úpravy.....“. Podstatné pro aplikaci tohoto ustanovení je posouzení, kdo se rozumí „dosavadním uživatelem“. Za takové uživatele je nutné považovat **výhradně ty subjekty, jimž vznikl nájemní vztah ze zákona.** Do současné doby byl již dalším vývojem uživatelský subjekt transformován, často i několikrát, přičemž (snad na výjimky) není z transformací jednoznačně zřejmé, že nový subjekt vstupuje do práv a povinností po původním uživateli, jemuž vzniknul nájemní vztah ze zákona.

*To v důsledku znamená, že na základě výše uvedeného ustanovení zákona o půdě nelze podmiňovat vydání nepřístupného pozemku stávajícím uživatelem vlastníkovi tím, že musí být provedeny pozemkové úpravy. Pokud tedy vlastník požaduje vydání pozemku i v případech, že dotčený pozemek je nepřístupný, **je pouze jeho věcí, jak si zajistí přístup k pozemku** (např. v dohodě s okolními majiteli) a jak hodlá s pozemkem nakládat – dosavadní uživatel je povinen pozemek v příslušných termínech dle zákona o půdě vydat. V tom směru je v případě potřeby nutné instruovat i vlastníky, kteří se domáhají svého vlastního nakládání s pozemkem a požadují na stávajícím uživateli vyklizení pozemku - buď na základě*

předchozí výpovědi nájemní smlouvy, byla-li uzavřena, nebo obecně, pokud jde o užívání pozemku bez právního titulu. Pro pozemkový úřad z toho vyplývá, že pokud vlastník požaduje vytyčení pozemku na základě ust. § 21a zákona o půdě, nemůže být podmínkou dodání výpovědi dosavadnímu uživateli. K žádosti o vytyčení pozemku musí vlastník pozemkovému úřadu doložit řešení přístupu na dotčený pozemek.

V té souvislosti se konstatuje, že je nutné, aby PÚ aktivně vstupoval do jednání o dohodách dotčených vlastníků ohledně zpřístupnění pozemků a napomáhal tak potřebnému řešení. V případech kdy se jedná o nutnost zpřístupňování pozemků o větší výměře, je nutné, aby PÚ vždy zvážil, zda nejsou dány důvody k zahájení pozemkové úpravy; je nutné posoudit, zda technické okolnosti stávající držby pozemků v katastrálním území, resp. jeho části, a další okolnosti neumožňují řešit zpřístupnění pozemků za použití formy jednoduchých pozemkových úprav.

§ 16

Náhradní užívání

(1) Právo náhradního užívání pozemku vzniklé podle dříve platných právních předpisů³⁹⁾ se dnem účinnosti tohoto zákona mění na nájemní vztah mezi náhradním uživatelem a vlastníkem pozemku, k němuž bylo právo náhradního užívání zřízeno.

(2) Vlastník pozemku může tento nájemní vztah vypovědět nájemci nebo jeho právnímu nástupci nejdříve po uplynutí 5 let ode dne účinnosti tohoto zákona, nedohodnou-li se účastníci jinak nebo nezanikne-li náhradní užívání do této doby rozhodnutím o výměně vlastnických práv vydaným podle § 11 odst. 8.

(3) Nájemce má po dobu nájmu předkupní právo k pozemku. Výše ročního nájemného je cenou regulovanou podle zvláštních právních předpisů.⁴⁰⁾

³⁹⁾ **Vládní nařízení č. 47/1955 Sb.**, o opatřeních v oboru hospodářsko-technických úprav pozemků.
Vyhláška č. 27/1958 Ú.l., kterým se vydávají prováděcí předpisy k vládnímu nařízení o opatřeních v oboru hospodářsko-technických úprav pozemků.

⁴⁰⁾ **§ 22 zákona č. 229/1991 Sb.**, ve znění pozdějších předpisů.

§ 10 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

§ 17

Náklady na pozemkové úpravy

(1) **Náklady na pozemkové úpravy** (dále jen "náklady") **hradí stát**. Na úhradě nákladů se mohou podílet i účastníci pozemkových úprav, popřípadě i jiné fyzické a právnické osoby, mají-li zájem na provedení pozemkových úprav; stát jim může poskytnout subvence nebo dotace podle zvláštních právních předpisů.

(2) V případě, že provedení pozemkových úprav je vyvoláno **v důsledku stavební činnosti, náklady hradí stavebník** v závislosti na rozsahu území dotčeného stavbou.

(3) Pokud se na úhradě nákladů podílejí účastníci pozemkových úprav podle odstavce 1 nebo stavebníci podle odstavce 2, lze příslušné finanční prostředky sdružovat.⁴¹⁾

(4) Do nákladů podle odstavce 1 náleží náklady **na přípravu zahájení pozemkových úprav, identifikaci parcel, místní šetření, zaměření skutečného stavu, vypracování návrhu, vytyčení pozemků, vyhotovení geometrických plánů, záznamů podrobného měření změn, popřípadě nového souboru geodetických informací, peněžité náhrady** poskytované pozemkovým úřadem podle tohoto zákona, **zřízení věcných břemen, realizaci společných zařízení a technickou pomoc** při vytváření ucelených hospodářských jednotek.

⁴¹⁾ § 72 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Souvislost s ust. § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči

*Podle výše uvedeného ustanovení zákona o státní památkové péči: Má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. **Je-li stavebníkem právnická osoba nebo fyzická osoba, při jejímž podnikání vznikla nutnost záchranného archeologického výzkumu, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tento stavebník; jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum.** Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů.*

*Pro praxi při realizaci společných zařízení z uvedeného vyplývá, že **náklady spojené s nezbytným řízením budou hrazeny z objemu finančních prostředků určených na realizaci pozemkových úprav.** V souladu s ust. § 18 odst. 1 písm. k) /popř. písm. d)/ zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, je zadávání této práce výjimkou z působnosti tohoto zákona.*

ČÁST TŘETÍ

ODBORNÁ ZPŮSOBILOST K PROJEKTOVÁNÍ POZEMKOVÝCH ÚPRAV

§ 18

(1) **Odbornou způsobilost k projektování pozemkových úprav** prokazují fyzické osoby oprávněním o odborné způsobilosti k projektování pozemkových úprav (dále jen "úřední oprávnění").

(2) **Úřední oprávnění uděluje Ústřední pozemkový úřad** [§19 písm. b)] na základě písemné žádosti.

(3) Ústřední pozemkový úřad rozhodnutím udělí úřední oprávnění **fyzické osobě**, která

- a) je způsobilá k právním úkonům,
- b) je bezúhonná,
- c) má ukončené vysokoškolské vzdělání jako absolvent magisterského nebo bakalářského studijního programu v oblasti zeměměřictví, zemědělství, lesnictví a ochrany a tvorby krajiny, popřípadě vysokoškolské vzdělání uvedeného zaměření v dřívějším nebo jiném systému vysokých škol, anebo má středoškolské vzdělání uvedeného zaměření ukončené maturitou,
- d) prokáže jako absolvent magisterského studijního programu, popřípadě absolvent školy uvedeného zaměření v dřívějším nebo jiném systému vysokých škol nejméně 3 roky praxe, jako absolvent bakalářského studijního programu a střední školy nejméně 6 let praxe v činnostech při projektování pozemkových úprav,
- e) složila zkoušku odborné způsobilosti.

(4) Ústřední pozemkový úřad, který uděluje úřední oprávnění, si k ověření bezúhonnosti podle odstavce 3 vyžádá podle zvláštního právního předpisu ^{41a)} výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. (5) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin.

(6) **Písemná žádost podaná na ministerstvem předepsaném tiskopisu obsahuje**

- a) jméno a příjmení, titul, adresu trvalého pobytu, datum narození a rodné číslo; je-li žadatelem cizinec, jeho žádost obsahuje jméno a příjmení, datum narození, státní občanství a kontaktní adresu; žádost musí být předložena v českém jazyce,
- b) dosažené vzdělání včetně oboru nebo zaměření studia, popřípadě specializace,
- c) délku vykonané odborné praxe v projektování pozemkových úprav,
- d) datum a podpis žadatele.

(7) **K žádosti podle odstavce 5 žadatel připojí tyto doklady:**

- a) ověřenou kopii dokladu o dosaženém vzdělání,
- b) potvrzení o vykonání praxe v předepsané délce; potvrzení vystavuje osoba, které bylo úřední oprávnění již uděleno a pod jejímž vedením si žadatel prohloubil odborné znalosti při projektování pozemkových úprav. Toto potvrzení může vystavit též pozemkový úřad.

(8) Úřední oprávnění se uděluje ke dni složení zkoušky odborné způsobilosti.

(9) **Ke zkoušce odborné způsobilosti uchazeč předloží** v určeném termínu návrhy pozemkových úprav, které vypracoval nebo na jejichž vypracování se podstatným způsobem podílel. K nim si Ústřední pozemkový úřad zajistí posudek příslušného pozemkového úřadu.

(10) **Předmětem zkoušky** odborné způsobilosti, která se skládá v českém jazyce, je ověření
a) odborných znalostí z projektování pozemkových úprav a souvisejících oborů, zejména zeměměřictví, vodního a lesního hospodářství, územního plánování, dopravních staveb, zemědělství, ochrany půdy a ochrany a tvorby krajiny,

b) znalostí platných právních předpisů upravujících výkon odborných činností uvedených pod písmenem a).

(11) V rámci ověřování odborné způsobilosti je možno zkoušku dvakrát opakovat. K opakované zkoušce se nově nevyžadují náležitosti podle odstavce 9.

(12) O zkoušce je vyhotoven **protokol**, ve kterém se uvedou zkušební otázky a výsledek zkoušky. Protokol podepisují všichni členové zkušební komise.

(13) Zkoušky odborné způsobilosti a jejich organizaci zabezpečuje Ústřední pozemkový úřad.

(14) **Členy zkušebních komisí** jmenuje a odvolává ředitel Ústředního pozemkového úřadu ze zaměstnanců pozemkových úřadů, jakož i odborníků vysokých škol a praxe. Zkušební komise mají lichý počet členů a jsou nejméně tříčlenné. (15) **Ústřední pozemkový úřad vede seznam fyzických osob**, kterým udělil úřední oprávnění. Jmenný seznam a adresy těchto osob Ústřední pozemkový úřad zveřejňuje na internetové stránce ministerstva, popřípadě i v odborném časopise ministerstva.

(16) Držitel úředního oprávnění

a) vypracovává návrhy pozemkových úprav v rozsahu a s náležitostmi stanovenými zvláštním právním předpisem,

b) vydává odborná stanoviska a posudky v oboru pozemkových úprav.

(17) Úřední oprávnění zaniká

a) jestliže držitel úředního oprávnění přestal splňovat některou z podmínek podle odstavce 3 písm. a) a b),

b) požádá-li o to písemně držitel úředního oprávnění,

c) smrtí držitele úředního oprávnění nebo jeho prohlášením za mrtvého,

d) rozhodnutím Ústředního pozemkového úřadu o jeho odnětí, vydaným na základě zjištění, že držitel tohoto oprávnění přes písemné upozornění pozemkového úřadu opakovaně porušil ustanovení tohoto zákona.

(18) Fyzické osobě, které bylo odňato úřední oprávnění, může být znovu uděleno nejdříve po uplynutí 3 let od jeho odnětí, pokud vyhoví podmínkám o udělení úředního oprávnění podle tohoto zákona.

(19) Na fyzickou osobu, která je **držitelem úředního oprávnění** uděleného **podle dříve platných právních předpisů**,⁴²⁾ se pohlíží jako na osobu s oprávněním podle tohoto zákona.

(20) Vydání úředního oprávnění nepodléhá správním poplatkům.

(21) K osvědčování prací držitel úředního oprávnění používá razítko se státním znakem, které obsahuje

a) jméno, příjmení a titul fyzické osoby,

b) číslo rozhodnutí o udělení úředního oprávnění,

c) text: "úředně oprávněný k projektování pozemkových úprav".

^{41a)} **Zákon č. 269/1994 Sb.**, o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů. ⁴²⁾ **Zákon č. 284/1991 Sb.**, o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů.

K ust. § 18 odst. 17 písm. d)

Podle uvedeného ustanovení úřední oprávnění zaniká rozhodnutím Ústředního pozemkového úřadu o jeho odnětí, vydaným na základě zjištění, že držitel tohoto oprávnění

přes písemné upozornění pozemkového úřadu opakovaně porušil ustanovení tohoto zákona.

Vzhledem k tomuto ustanovení zákona žádáme pozemkové úřady, aby zasílaly případné vytykácí dopisy, adresované zpracovatelům pozemkových úprav, na vědomí ÚPÚ. Jedná se o případy, kdy je jednání mezi zpracovatelem a pozemkovým úřadem obtížné a zpracovatel předkládá dílo nebo jeho dílčí části, které jsou vyhotoveny v rozporu s platnými právními předpisy.

ČÁST ČTVRTÁ

SOUSTAVA POZEMKOVÝCH ÚŘADŮ A JEJICH PŮSOBNOST

§ 19

Soustavu pozemkových úřadů ministerstva jako organizační složky státu tvoří

a) pozemkové úřady, které se zřizují jako správní úřady pro výkon činností uvedených v § 20; jejich **názvy a územní působnost** jsou uvedeny v **příloze** k tomuto zákonu,

b) Ústřední pozemkový úřad, který vykonává činnosti podle § 22.

Územní působnosti pozemkových úřadů

Dnem 1. 1. 2007 nabyla účinnosti vyhláška č. 513/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů ČR a území obvodů hl. m. Prahy. Obecně je územní členění ČR dáno zákonem č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., podle kterého je MV zmocněno vyhláškou stanovit vymezení okresů, což se stalo vyhláškou č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů ČR a území obvodů hl. m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení vyšších územně samosprávných celků (krajů) vychází z ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění zákona č. 176/2001 Sb.; toto vymezení lze ve smyslu čl. 2 cit. zákona měnit jen zákonem, přičemž taková změna byla naposledy provedena zákonem č. 387/2004 Sb.

Podle zákona č. 139/2002 Sb. je územní působnost pozemkových úřadů vázána na území okresů, jejichž vymezení je odkazem spojeno s ústavním zákonem č. 347/1997 Sb. Podle čl. 3 tohoto ústavního zákona se územím okresu rozumí jeho území platné ke dni účinnosti (1. 1. 2000). To znamená, že změny ve vymezení okresů, které vyplývají z pozdějších úprav, se stanovení územní působnosti pozemkových úřadů netýkají. Výjimkou je pouze změna územní působnosti pozemkových úřadů vyvolaná vyhláškou č. 623/2004 Sb., která byla vydána v důsledku změny hranic krajů zákonem č. 387/2004 Sb.

Podle názoru MV je na místě, aby územní vymezení pozemkových úřadů bylo ponecháno ve stavu platném k 31. 12. 2006, tzn. nezohledňovalo vyhlášku č. 513/2006 Sb.

§ 20

Pozemkové úřady

(1) Pozemkové úřady

- a) vykonávají **činnost podle zákona č. 229/1991 Sb.**, ve znění pozdějších předpisů, popřípadě podle dalších zvláštních právních předpisů,
- b) **rozhodují o pozemkových úpravách** a organizují jejich provádění, popřípadě jejich nezbytnou projektovou část provádějí,
- c) **zajišťují vytyčení pozemků a vyhotovení geometrických plánů** osobami s odbornou způsobilostí podle zvláštního právního předpisu,²⁰⁾
- d) **koordinují v součinnosti s orgány územního plánování návaznost návrhů pozemkových úprav** na sídelní struktury a územní plány⁴⁾ a tvorbu a ochranu životního prostředí a krajiny, **uplatňují stanoviska k územním plánům a regulačním plánům**,
- e) **předkládají příslušnému katastrálnímu úřadu listiny**, na jejichž základě dochází ke změně vlastnických práv k pozemkům,³²⁾
- f) **poskytují údaje o bonitovaných půdně ekologických jednotkách**, pokud tyto údaje nejsou již součástí katastru nemovitostí,
- g) **zabezpečují trvalé uložení a zpřístupnění veškeré dokumentace pozemkových úprav**,
- h) **soustřeďují a poskytují informační údaje z oblasti pozemkových úprav**,

i) **zajišťují změny map bonitovaných půdně ekologických jednotek** (§ 8 odst. 3) pro účely jednotného vedení a aktualizaci údajů o bonitovaných půdně ekologických jednotkách v číselném a mapovém vyjádření,

j) **jsou příslušné k úhradě nákladů podle tohoto zákona (§ 17), dále nezbytných nákladů spojených s oceněním věcí, identifikací parcel a vyměřením pozemků,⁴³⁾ nákladů spojených s aktualizací bonitovaných půdně ekologických jednotek⁴⁴⁾ a lustracemi pozemků podle písmene k),**

k) **zajišťují lustraci nemovitostí v majetku České republiky, zejména pro potřeby Pozemkového fondu České republiky,**

l) **jsou příslušné k přijetí peněžní částky podle § 10 odst. 2 a § 17,**

m) **spolupracují s Ústředním pozemkovým úřadem při udělování, popřípadě odnímání úředního oprávnění (§ 18),**

n) **vyjadřují se, zda zamýšlené využití pozemků v územním a stavebním řízení⁴⁾ není v rozporu s plánem společných zařízení podle schváleného návrhu pozemkových úprav.**

(2) Náklady uvedené v odstavci 1 písm. j) stát hradí z prostředků státního rozpočtu vyčleněných podle návrhu ministerstva pro stanovený účel v kapitole všeobecná pokladní správa.⁴⁵⁾ Veškeré údaje a podklady vyžadované pozemkovým úřadem v řízení o pozemkových úpravách a pro činnost podle § 15 odst. 4 a § 20 odst. 1 poskytují zeměměřické a katastrální orgány⁴⁶⁾ a další správní úřady a jiné osoby bezúplatně.

4)

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

²⁰⁾ **Zákon č. 200/1994 Sb.**, o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů.

- ³²⁾ § 7 a 8 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁴³⁾ § 21a zákona č. 229/1991 Sb., o půdě ve znění pozdějších předpisů.
- ⁴⁴⁾ Nařízení vlády č. 72/1999 Sb., o stanovení způsobu úhrady nákladů souvisejících s vedením a aktualizací bonitovaných půdně ekologických jednotek a nákladů spojených s oceněním věcí, identifikací parcel a vyměřením pozemků.
- ⁴⁵⁾ § 10 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla ve znění pozdějších předpisů.
- ⁴⁶⁾ Vyhláška č. 162/2001 Sb., o poskytování údajů z katastru nemovitostí České republiky v platném znění.

K ust. § 20 odst. 1:

Zákonem č. 8/2009 Sb. bylo s účinností od 1. března 2009 novelizováno ust. § 21 katastrálního zákona. Z nového znění tohoto ustanovení vyplývá, že od uvedeného data nelze nahlížet do sbírky listin a na přehled vlastnictví konkrétního vlastníka z území České republiky. Údaje ze sbírky listin je možné získat ve formě prosté nebo ověřené kopie, přehled vlastnictví ve formě tiskového výstupu, a to pouze tehdy, když žadatel prokáže svou totožnost a uvede účel, pro který údaje požaduje.

Uvedené ustanovení katastrálního zákona nelze vztahovat na činnost pověřených pracovníků PÚ, kteří pro řízení o pozemkových úpravách a pro potřeby restitučních řízení zajišťují potřebné podklady z KN. K nahlížení do operátu KN včetně sbírky listin opravňuje tyto pracovníky ust. § 20 odst. 1 zákona, kterým je vymezena mj. činnost PÚ. Konkrétně v ust. § 20 odst. 1 písm. k) zákona je uvedeno, že pozemkové úřady zajišťují lustraci nemovitostí v majetku České republiky, z čehož jednoznačně vyplývá potřeba nahlížení do sbírky listin a dalšího operátu KN. Z časových důvodů a také proto, že předem nelze přesně určit který doklad z KN bude pro danou práci třeba, není možné zajišťovat kopie, opisy, výpisy a identifikace parcel pouze na základě příslušných písemných žádostí předkládaných KÚ.

§ 21

(1) **Pozemkový úřad řídí a za jeho činnost odpovídá ředitel;** jeho jmenování a odvolání se řídí služebním zákonem.^{46a)}

(2) **Ministerstvo zajišťuje výdaje související s provozními činnostmi** a plní prostřednictvím pozemkových úřadů úkoly podle zvláštních právních předpisů.⁴⁸⁾

^{46a)} § 53 odst. 5 zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

⁴⁸⁾ **Například zákon č. 218/2000 Sb.,** rozpočtová pravidla ve znění pozdějších předpisů, **zákon č. 219/2000 Sb.,** o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 22

Ústřední pozemkový úřad

Ústřední pozemkový úřad

- a) řídí pozemkové úřady,
- b) zajišťuje výzkum, rozvoj, vzdělávání a osvětovou činnost v oboru pozemkových úprav a zabezpečuje jednotné vedení a aktualizaci údajů o bonitovaných půdně ekologických jednotkách,
- c) uděluje úřední oprávnění o odborné způsobilosti k projektování pozemkových úprav (§ 18),
- d) rozhoduje podle § 17 odst. 6 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- e) je odvolacím orgánem proti rozhodnutí pozemkových úřadů,
- f) zabezpečuje v dohodě s krajským úřadem vazbu pozemkových úprav na zásady územního rozvoje.

K ust. § 22 písm. e):

K postupu odvolacího a prvoinstančního orgánu:

Rozhodnutí správního orgánu je zákonné, je-li vydáno v souladu se zákonem platným v době vydání rozhodnutí. Rozhodující tedy není zákonná úprava platná v době zahájení řízení, pokud to zákon výslovně nestanoví.

V případech změn zákona platí obecně pro odvolací orgán, že o odvolání rozhoduje podle předpisu platného v době vydání prvoinstančního rozhodnutí. Pokud odvolací orgán toto rozhodnutí ruší a věc vrací k novému řešení a rozhodnutí, orgán prvního stupně v dalším řízení postupuje jako v řízení novém, a to podle právě platného předpisu (tzn. dle zákona č. 139/2002 Sb.), a to v případě, že bude znovu vystaven návrh (viz ust. § 24 odst. 2 zákona).

ČÁST PÁTÁ ZMĚNA ZÁKONA Č. 229/1991 SB.

§ 23

Zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 42/1992 Sb., zákona č. 93/1992 Sb., zákona č. 39/1993 Sb., zákona č. 183/1993 Sb., nálezů Ústavního soudu uveřejněných pod č. 131/1994 Sb., č. 166/1995 Sb. a č. 29/1996 Sb. a zákona č. 30/1996 Sb., se mění takto:

1. V § 19 se odstavce 4 a 5 včetně poznámky pod čarou č. ^{17a)} zrušují.

2. V § 22 se odstavec 2 včetně poznámek pod čarou č. ^{23a)} a ^{23b)} zrušuje.
Dosavadní odstavce 3 až 11 se označují jako odstavce 2 až 10.

ČÁST ŠESTÁ USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 24

(1) Pokud tento zákon nestanoví jinak, postupuje se při řízení o pozemkových úpravách podle správního řádu.¹³⁾

(2) Ustanovení tohoto zákona se vztahují i na řízení o pozemkových úpravách zahájena před jeho účinností, pokud nebyl zpracovaný návrh vystaven k veřejnému nahlédnutí.

(3) Pozemkové úřady financují reprodukci majetku související s činností těchto úřadů z prostředků státního rozpočtu, které nejsou pro tyto účely omezeny stanovenými závaznými ukazateli financování programů.⁴⁹⁾

¹³⁾ Zákon č. 71/1967 S., správní řád účinný do 31.12.2005

Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád účinný od 1. ledna 2006 ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹⁾ § 50 odst. 1 zákona č. 218/2000 S., rozpočtová pravidla ve znění pozdějších předpisů

K ust. § 24 odst. 1:

K otázce aplikace nového správního řádu

a) Pro řízení o pozemkových úpravách nutno konstatovat, že podstatná část je upravena specificky zákonem. Pro některé dílčí otázky, kde se správní řád použije (např. určení opatrovníka) se nový správní řád aplikuje až v případě pozemkových úprav, které byly zahájeny po 1. lednu 2006. Vždy se jedná o řízení zahajovaná z podnětu pozemkového úřadu, tj. z moci úřední. Řízení o pozemkových úpravách je zahájeno posledním dnem lhůty, po kterou bylo zahájení řízení oznámeno veřejnou vyhláškou. Nastane-li případ, že k vyvěšení oznámení došlo v závěru roku 2005, avšak konec 15 denní lhůty nastal až po 1. lednu 2006, bude správní řízení, s výjimkou právních úkonů upravených zákonem, probíhat již podle zákona č. 500/2004 Sb. Všechny ostatní případy, které byly zahájeny před 31. prosincem 2005 budou dokončeny podle zákona č. 71/1967 Sb.

b) „Bylo-li rozhodnutí před účinností tohoto zákona zrušeno a vráceno k novému projednání správnímu orgánu, postupuje se podle dosavadních předpisů“ (ust. § 179 odst. 1 věta druhá správního řádu)

Pokud došlo v řízení o odvolání proti rozhodnutí pozemkového úřadu k jeho zrušení a vrácení věci k novému projednání, postupuje PÚ podle zákona č. 71/1967 Sb.

c) „Bylo-li řízení pravomocně skončeno před účinností tohoto zákona, postupuje se při přezkumném řízení, obnově řízení, nebo vydávání nového rozhodnutí podle tohoto zákona, včetně lhůt, v nichž lze takové řízení zahájit“ (ust. § 179 odst. 2 správního řádu).

V případě, že řízení bylo pravomocně ukončeno před 1. lednem 2006, postupuje se při přezkumném řízení, obnově řízení nebo vydávání nového rozhodnutí podle nového správního řádu, pokud řízení o některém z uvedených opravných prostředků bylo zahájeno po datu jeho účinnosti.

Pozemkových úřadů se v zásadě týká pouze rozhodování o obnově řízení a následně, pokud pozemkový úřad řízení obnoví, vydání nového rozhodnutí. Pokud řízení o obnově bylo zahájeno do 31. prosince podle zákona č. 71/1967 Sb., bude podle tohoto zákona ukončeno rovněž v případě, že rozhodnutí o obnově řízení bude vydáno až po 1. lednu 2006. Při vydání nového rozhodnutí se však již bude postupovat podle zákona č. 500/2004 Sb.

Podle nového správního řádu bude postupovat nadřízený správní orgán ve všech případech, kdy došlo k zahájení přezkumného řízení proti pravomocnému rozhodnutí pozemkového úřadu po 1. lednu 2006. Protože se jedná o řízení z moci úřední, bude se to týkat i případů, kdy podnět na přezkum pravomocného rozhodnutí byl podán do konce roku 2005, k zahájení řízení však došlo až po 1. lednu 2006. V případě, že nadřízený správní orgán rozhodnutí zruší, bude se v novém řízení postupovat podle nového správního řádu.

K ust. § 24 odst. 2:

Podle uvedeného ustanovení platí, že pokud byl zpracovaný návrh pozemkových úprav vystaven k veřejnému nahlédnutí ještě před účinností zákona č. 139/2002 Sb., pak řízení o pozemkových úpravách se dokončí podle zákona č. 284/1991 Sb. Tím se rozumí skončení pozemkových úprav včetně vydání rozhodnutí o přechodu či výměně vlastnických práv. Jde o speciální úpravu uvedenou v přechodných a závěrečných ustanoveních zákona a na tom nic nemění skutečnost, že zákon č. 284/1991 Sb., byl s účinností od 1. 1. 2003 zrušen.

Z uvedeného vyplývá, že odkaz na zákon č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bude pouze v pasáži, která se týká příslušnosti správního orgánu věc rozhodnout, tedy ust. § 19 písm. a) a ust. § 20 odst. 1 písm. b) tohoto zákona. V části výroku, která se týká ustanovení podle kterého je rozhodováno, a to o schválení návrhu pozemkových úprav nebo o přechodu či výměně vlastnických práv, bude pak uveden odkaz na příslušná ustanovení zákona č. 284/1991 Sb.

§ 25

(1) Výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů k zaměstnancům České republiky zařazeným v samostatných referátech okresních úřadů - okresních pozemkových úřadech a jiných referátech okresních úřadů, jejichž činnost byla nezbytná pro okresní pozemkové úřady, přechází na ministerstvo.

(2) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů k zaměstnancům hlavního města Prahy a měst Brna, Ostravy a Plzně zařazeným v samostatných odborech magistrátů - pozemkových úřadech a jiných odborech magistrátu, jejichž činnost byla nezbytná pro pozemkové úřady, přecházejí na Českou republiku. Výkonem těchto práv a povinností je pověřeno ministerstvo.

§ 26

(1) Příslušnost k hospodaření s majetkem České republiky, s nímž hospodařily okresní úřady v rozsahu potřebném pro činnost okresních pozemkových úřadů, přechází na ministerstvo.

(2) Movitý majetek ve vlastnictví hlavního města Prahy a měst Brna, Ostravy a Plzně potřebný pro činnost pozemkových úřadů přechází na Českou republiku; příslušnost k hospodaření s tímto majetkem přechází na ministerstvo.

(3) Výkon práv a povinností ze závazků České republiky - okresních úřadů souvisejících s činností okresních pozemkových úřadů přechází na ministerstvo.

(4) Práva a povinnosti ze závazků hlavního města Prahy a měst Brna, Ostravy a Plzně souvisejících s činností pozemkových úřadů přecházejí na Českou republiku. Výkonem těchto práv a povinností je pověřeno ministerstvo.

§ 27

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo podrobněji upraví zvláštním právním předpisem postup při provádění pozemkových úprav a náležitosti návrhu.

Tímto zvláštním právním předpisem je vyhláška č. 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav ve znění vyhlášky č. 122/2007 Sb. (účinnost od 1. 7. 2007).

§ 28

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:
1. Zákon č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění zákona č. 38/1993 Sb. a zákona č. 217/1997 Sb.

2. Nařízení vlády č. 4/2000 Sb., k provedení zákona o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech.
3. Vyhláška č. 98/1992 Sb., o způsobu úhrady nákladů pozemkových úprav státem.

ČÁST SEDMÁ

ÚČINNOST

§ 29

Tento zákon nabývá účinnosti dnem **1. ledna 2003**.

Klaus v. r.
Havel v. r.
v z. Rychetský v. r.

Příloha k zákonu č. 139/2002 Sb.

Názvy pozemkových úřadů a jejich územní působnost

1. Praha,
územní působnost odpovídá území hl. m. Prahy,⁵⁰⁾
2. Brno, Ostrava a Plzeň,
územní působnost odpovídá územím těchto měst,⁵¹⁾
3. Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Příbram, Rakovník, České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachovice, Strakonice, Tábor, Domažlice, Klatovy, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany, Tachov, Cheb, Karlovy Vary, Sokolov, Děčín, Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice, Ústí nad Labem, Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec, Semily, Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov, Chrudim, Pardubice, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Pelhřimov, Havlíčkův Brod, Jihlava, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Blansko, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Znojmo, Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk, Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava, Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín,
územní působnost odpovídá územím těchto okresů.⁵⁰⁾

⁵⁰⁾ Čl. 3 odst.1 ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

⁵¹⁾ Čl. 3 odst. 2 ústavního zákona č. 347/1997 Sb.

PŘÍLOHY

Obsah:

1. Kupní a darovací smlouva (§ 9 odst. 13 zákona) + vzor dopisu na MF, který lze použít k žádosti o schválení možnosti darování státu
2. Smlouva o udělení souhlasu o provedení stavby (§ 12 odst. 1 zákona)
3. Protokol o předání a převzetí účelové polní komunikace (§ 12 odst. 4 zákona)
4. Dopis Úřadu pro ochranu osobních údajů č. j. VER-4488/08-2/TUS ze dne 21. 8. 2008
5. Dopis ČÚZK adresovaný všem KÚ a ZKI -zápis upřesněného obvodu pozemkových úprav do KN

Příloha č. 1

Vzor kupní a darovací smlouvy:

Pro potřeby pozemkových úprav se doporučuje upřednostnit kupní smlouvu před smlouvou darovací, neboť darovací smlouva podléhá schválení Ministerstvem financí v souladu s ust. § 12 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejímu vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Kupní smlouva

.....(např. u fyzických osob jméno a příjmení, r.č., bydliště), jako prodávající

a Česká republika – Ministerstvo zemědělství, sekce Ústřední pozemkový úřad, zastoupená dle Organizačního řádu tohoto ministerstva a jeho přílohy – podpisového řádu, účinného od, vedoucím oddělení – ředitelem Pozemkového úřadu
jako kupující

uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku, tuto kupní smlouvu:

I.

Prodávající je na základě(např. kupní smlouvy, usnesení státního notářství) vlastníkem pozemků..... v katastrálním území..... Uvedené pozemky jsou jako vlastnictví prodávajícího zapsány na listu vlastnickém č..... pro katastrální území..... u Katastrálního úřadu pro kraj, Katastrálního pracoviště.....

II.

Prodávající touto smlouvou prodává pozemky uvedené v článku I. se všemi součástmi a příslušenstvím kupujícímu, který tyto pozemky vykupuje pro účely uvedené v ust. § 9 odst. 13 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, a to za dohodnutou kupní cenu ve výši.....Kč (slovy:.....).

III.

Kupní cenu ve výši.....Kč zaplatí kupující prodávajícímu nejpozději dodní po zapsání vkladu vlastnického práva v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro kraj, Katastrálního pracovištěna základě této smlouvy.

IV.

Prodávající prohlašuje, že převáděné pozemky nejsou zatíženy žádnými závazky, o nichž by kupující nebyl prokazatelně informován.

V.

Tato kupní smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu jejími účastníky a počínaje tímto dnem jsou její účastníci svými projevy vůle vázáni. Kupující nabude vlastnictví k převáděným nemovitostem vkladem do katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro kraj, Katastrálního pracoviště.....

VI.

Účastníci této smlouvy se dohodli, že návrh na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí podá kupující.

VII.

Na základě této smlouvy lze zapsat na list vlastnictví č..... pro katastrální území.....u Katastrálního úřadu pro kraj, Katastrálního pracoviště, vklad vlastnického práva k převáděným pozemkům takto:

- v části A/LV Česká republika, příslušnost hospodařit s majetkem státu - Ministerstvo zemědělství
- ostatní části LV podle obsahu této smlouvy

VIII.

Tato smlouva je vyhotovena v stejnopisech, z nichž každý účastník této smlouvy obdrží po jednom, dva stejnopisy jsou určeny pro potřebu katastrálního úřadu.

Účastníci smlouvu přečetli, s jejím obsahem bez výhrad souhlasí a prohlašují, že smlouva byla sepsána podle jejich pravé a svobodné vůle a na důkaz toho připojují vlastnoruční podpisy.

V..... dne.....

.....
prodávající

.....
kupující
(za Ministerstvo zemědělství smlouvu podepíše
ředitel pozemkového úřadu -titul, jméno a

příjmení, funkce)

+ otisk řádkového razítka

Darovací smlouva

..... (např. u fyzických osob jméno a příjmení, r.č., bydliště)

jako dárce

a Česká republika – Ministerstvo zemědělství, sekce Ústřední pozemkový úřad, zastoupená dle Organizačního řádu tohoto ministerstva a jeho přílohy – podpisového řádu, účinného od, vedoucím oddělení – ředitelem Pozemkového úřadu

jako obdarovaný

uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku, tuto darovací smlouvu:

I.

Dárce je na základě(např. kupní smlouvy, usnesení státního notářství) vlastníkem pozemků..... v katastrálním území Uvedené pozemky jsou zapsány na listu vlastnickém č. pro katastrální území u Katastrálního úřadu pro kraj, Katastrálního pracoviště

II.

Dárce daruje pozemky uvedené v článku I. se všemi součástmi a příslušenstvím obdarovanému, který tento dar přijímá pro účely uvedené v ust. § 9 odst. 13 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

III.

Dárce prohlašuje, že darované pozemky nejsou zatíženy žádnými závazky, o nichž by obdarovaný nebyl prokazatelně informován.

IV.

Darovací smlouva podléhá schválení Ministerstvem financí v souladu s ust. § 12 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejímu vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů (všechna vyhotovení se opatřují schvalovací doložkou Ministerstva financí). Tato darovací smlouva nabývá platnosti a účinnosti v souladu s ust. § 44 odst. 4 zákona číslo 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejímu vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, dnem schválení Ministerstvem financí a počínaje tímto dnem jsou její účastníci svými projevy vázáni.

V.

Obdarovaný nabude vlastnictví k darovaným pozemkům vkladem do katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro kraj, Katastrálního pracoviště

VI.

Na základě této smlouvy lze zapsat na list vlastnictví č. pro katastrální území u Katastrálního úřadu pro kraj, Katastrálního pracoviště, vklad vlastnického práva k převáděným pozemkům takto:

- v části A/ LV Česká republika, příslušnost hospodařit s majetkem státu - Ministerstvo zemědělství
- ostatní části LV podle obsahu této smlouvy

VII.

Tato smlouva je vyhotovena v stejnopisech, z nichž každý účastník této smlouvy obdrží po jednom, dva stejnopisy jsou určeny pro potřebu katastrálního úřadu.

Účastníci smlouvu přečetli, s jejím obsahem bez výhrad souhlasí a prohlašují, že smlouva byla sepsána podle jejich pravé a svobodné vůle a na důkaz toho připojují vlastnoruční podpisy.

V dne

.....
dárce

.....
obdarovaný
(za Ministerstvo zemědělství smlouvu podepíše
ředitel pozemkového úřadu-titul, jméno a

příjmení, funkce)

+ otisk řádkového razítka

Vzor dopisu na MF, kterým se žádá o schválení možnosti darování státu

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ÚTVAR:
ČÍSLO ÚTVARU:

VÁŠ DOPIS ZN.:
ZE DNE:

SPISOVÁ ZN.:
NAŠE ČJ.:

VYŘIZUJE:
TELEFON:
FAX:
E-MAIL:

ADRESA:

DATUM:

**Ministerstvo financí ČR
odbor majetkoprávní
oddělení Legislativní a metodické
Letenská 15
118 10 PRAHA**

Ministerstvo zemědělství, Pozemkový úřad, žádá v souladu s ust. § 12 zákona č. 219/2000 Sb. o souhlas s nabytím majetku do vlastnictví státu – České republiky. Konkrétně jde o pozemky v katastrálním území (viz darovací smlouva), k hospodaření bude příslušné v souladu s ust. § 9 odst. 1 zákona 219/2000 Sb. Ministerstvo zemědělství.

1. Zdůvodnění účelu a potřeby přijetí daru

Popis účelu daru: PÚ provádí v katastrálním území v souladu se zákonem č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), pozemkovou úpravu. V průběhu jednání s vlastníky půdy se rozhodli (jména) jako vlastníci pozemků darovat půdu státu. PÚ v souladu s ust. § 9 odstavec 13 zákona má za účelné dar přijmout a získanou výměru pozemků použít v souladu s ust. § 9 odst. 14 zákona pro společná zařízení.

Zdůvodnění přijetí daru: Dárci v současné době nemají konkrétní záměry s pozemky, které jsou uvedeny v darovacích smlouvách, a proto se rozhodli pozemky darovat státu pro veřejně prospěšné účely. Stát poskytuje v řízení o pozemkových úpravách pozemky pro společná zařízení. V případě, že by v tomto katastrálním území nebyl dostatek státní půdy, může pozemkový úřad v souladu s ust. § 9 odst. 13 zákona v nutných případech vykupovat pozemky pro stavbu. Základní cena stavebního pozemku pro stavbu činí v k. ú. Kč/m². Takže když celková výměra činí m², tak v tomto případě bude úspora finančních prostředků z rozpočtu státu minimálně Kč. I v případě, že by tyto pozemky byly státem použity pouze jako zemědělská půda a došlo by k jejich zpeněžení, utržil by stát Kč.

2. Identifikace komplexní pozemkové úpravy

Popsat dosavadní průběh a záměr pozemkové úpravy

3. Výpisy z KN a nabývací tituly dárců

Výpisy z KN a nabývací tituly dárců v příloze číslo 1.

4. Zákres pozemků určených k darování

Zákresy pozemků určených k darování jsou vyhotoveny na soutisku platné mapy katastru nemovitostí s mapami pozemkového katastru s podkladem ortofotomapy. Příloha číslo 2.

5. Doložení oprávnění ředitele/ky pozemkového úřadu k podpisu darovací smlouvy

K uvedenému přikládáme v příloze č. 3 kopii jmenovacího dekretu ředitelem/kou Pozemkového úřadu a kopii strany 1 Organizačního řádu MZe a stran 1-7 Podpisového řádu MZe, který zmocňuje ředitele pozemkového úřadu k tomuto právnímu úkonu.

S pozdravem

Příloha č. 1 Výpisy z KN a nabývací tituly dárců

Příloha č. 2 Zákresy darovaných pozemků

Příloha č. 3 Kopie jmenovacího dekretu, kopie strany č. 1 Organizačního řádu MZe a stran 1- 7 Podpisového řádu MZe

Příloha č. 4 Darovací smlouva - *uvést počet vyhotovení*

Příloha č.2

Vzor smlouvy mezi investorem a vlastníkem pozemku

S m l o u v a č. o udělení souhlasu k provedení stavby (název stavby)

uzavřená ve smyslu ust. § 110 odst. 2 písm.a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, mezi smluvními stranami

1. Česká republika - Ministerstvo zemědělství, Pozemkový úřad

IČ: adresa:

zastoupená ředitelem pozemkového úřadu (titul, jméno, příjmení)

a

2. Obec

IČ:

adresa:

zastoupená starostou obce (titul, jméno, příjmení)

Čl. I

Ministerstvo zemědělství, Pozemkový úřad provedlo v obci pozemkové úpravy a v souladu se schváleným návrhem pozemkových úprav vybuduje (název stavby) podle projektové dokumentace zpracované (kým).

Umístěním stavby budou dotčeny pozemky č., ve vlastnictví Obce vedené na listu vlastnictví č..... v k. ú.

Čl. II

Obec souhlasí s provedením stavby (název stavby) na pozemcích uvedených v čl. I. této smlouvy.

Čl. III

Po vybudování předmětné stavby a ukončení kolaudačního řízení bude v souladu s ust. § 12 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů, stavba předána Obci, která je dle výše citovaného zákonného ustanovení jejím vlastníkem.

Čl. IV

Tato smlouva je vyhotovena ve čtyřech stejnopisech, z toho každá strana obdrží po dvou vyhotoveních, z nichž každý stejnopis má povahu originálu.

V dne

řádkové razítko PÚ

řádkové razítko obce

.....
(*titul, jméno, příjmení*)
ředitel pozemkového úřadu
2)

.....
(*jméno a funkce*
zástupce smluvní strany č.

Příloha č. 3

Vzor protokolu pro předání společného zařízení obci

Protokol o předání a převzetí účelové polní komunikace

Předávající:

Česká republika - Ministerstvo zemědělství

IČ:

adresa: Těšnov 17, 117 05 Praha 1,

zastoupená dle platného Organizačního řádu tohoto ministerstva a jeho přílohy – podpisového řádu, účinného od ředitelem Pozemkového úřadu

Přejímající:

Obec (dále jen obec)

IČ:

adresa:

zastoupená starostou

I.

Předmětem předání a převzetí je účelová polní komunikace, která byla Pozemkovým úřadem vybudována na pozemku uvedeném ve schváleném návrhu pozemkových úprav pod č..... v katastrálním území jako společné zařízení na základě schváleného návrhu pozemkových úprav. Pro stavbu bylo vydáno stavební povolení stavebním úřadem..... dne pod č.j. Stavba byla kolaudována rozhodnutím stavebního úřadu dne..... pod č. j., které nabylo právní moci dne.....

II.

Pozemkový úřad schválil návrh pozemkových úprav v k. ú..... rozhodnutím č. j. ze dne podle ust. § 11 odst. 4 zákona č.139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů. Tento návrh zahrnuje rovněž společné zařízení – účelovou polní komunikaci (uvést označení cesty dle návrhu) v délce....., šířce....., další náležitosti jsou uvedeny v příložené projektové dokumentaci.

III.

Celková účetní investiční hodnota stavby ke dni předání činí Kč , slovy

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

faktura č.... ze dne....(např. projekt. dokumentace, realizace, stavební dozor - jednotlivé položky rozepsat)

.....,- Kč

Stavbu přebírá přejímající do své účetní a majetkové evidence.

IV.

Předávající prohlašuje, že na komunikaci uvedené v bodu I a II neváznou žádné dluhy, věcná břemena ani jiné závady a závazky. Přejímající strana byla seznámena se stavem předávané komunikace a přejímá ji bez výhrad. Na přejímajícího přechází povinnost zajistit správu, údržbu a provozuschopnost komunikace ve smyslu ust. § 154 odst. 1 písm. a) stavebního zákona. *)

Stavba se předává a přejímá dnem, kdy protokol podepíše poslední zúčastněná strana.

V dne.....

Za předávajícího:

řádkové razítko

.....

ředitel Pozemkového úřadu
razítko

V dne.....

Za přejímajícího:

řádkové razítko

.....

starosta Obce

Přílohy:

- originál faktur k bodu č.III
- projektová dokumentace ověřená stavebním úřadem
- originál stavebního povolení
- originál kolaudačního rozhodnutí s vyznačením právní moci
- (např. kopie Dohody o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova)
-

Pozemkový úřad si ponechá ve spise kopie pro případ kontrol.

*) V případě, že jde o projekt, který je realizován v rámci „Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013“, uvede se na daném místě text: „Příjemce, na kterého je uskutečněn převod účelové polní komunikace, je povinen dodržet závaznou lhůtu vázanosti na účel, tzn. neměnný účel používání objektů pořízených v rámci „Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013“, která činí 5 let od data podpisu Dohody o poskytnutí dotace, tj. do.....“

Příloha č. 4

RNDr. Igor Němec
předseda

V Praze dne 21. srpna 2008
Č. j.: VER-4480/08-2/TUS

Vážený pane řediteli,

k Vašemu dotazu ze dne 31. července 2008, č.j.: 29601/08-13070, obdrženímu dne 5. srpna 2008 týkajícího se identifikace účastníků řízení o pozemkových úpravách Vám sdělujeme, že Úřad pro ochranu osobních údajů není oprávněn podávat výklad k aplikovatelnosti právních předpisů nebo k jejich možné kolizi.

Z hlediska obecné zásady *lex specialis derogat generali*, v daném případě vyjádřené v ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a § 24 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, však sdílíme Váš názor o použití osobních údajů uvedených v ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 139/2002 Sb.

Rodné číslo je využíváno v souladu s ustanovením § 13c odst. 1 písm. b) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů. Z hlediska zásad ochrany osobních údajů doporučujeme, aby do budoucna byl v rámci legislativních změn zaveden obvyklý způsob identifikace dle správního řádu.

S pozdravem

Ministerstvo zemědělství
Ústřední pozemkový úřad
Ing. Jaroslav Vítek, MBA
ředitel
Těšnov 17
117 05 Praha 1

Úřad pro ochranu osobních údajů
Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7, Telefon: 234 665 288 Fax: 234 665 501

Příloha č. 5

Dopis ČÚZK adresovaný všem KÚ a ZKI -zápis upřesněného obvodu pozemkových úprav do KN

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ
ODBOR ŘÍZENÍ ÚZEMNÍCH ORGÁNŮ
182 11 Praha 8, Pod sídlištěm 9, pošt. přihrádka 21

**Všem
katastrálním úřadům a
zeměměřickým a katastrálním
inspektorátům**

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE

NAŠE ZNAČKA
ČÚZK 5327/2009-22

VYŘIZUJE / LINKA
Ing. Janeček / 1232

MÍSTO ODESLÁNÍ / DATUM
Praha / 4.11.2009

Věc: Zápis upřesněného obvodu pozemkových úprav do katastru nemovitostí

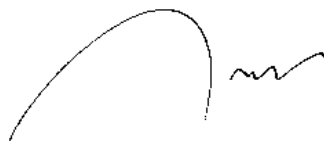
Podle § 66 odst. 4 katastrální vyhlášky se nový soubor geodetických informací a soubor popisných informací vyhotovený podle podkladů uvedených v odstavci 1 téhož paragrafu do katastru zavede bezodkladně po doručení pravomocného rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv. Vyhlášení platnosti obnoveného katastrálního operátu pak katastrální úřad a Úřad zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Nový soubor geodetických informací obsahuje i hranice pozemků na obvodu pozemkových úprav.

Jako podklady pro obnovu katastrálního operátu na podkladě pozemkových úprav se podle § 66 odst. 1 písm. e) katastrální vyhlášky předávají kromě jiného i geometrické plány a záznamy podrobného měření změn na obvodu pozemkových úprav. Tyto geometrické plány se však vyhotovují pouze pro rozdělení pozemku na obvodu pozemkové úpravy. Lomové body na obvodu pozemkové úpravy se pak v obnoveném katastrálním operátu evidují s kódem kvality souřadnic 3 [§ 9 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemkových úpravách“)]. Pokud je na některém katastrálním pracovišti využit záznam podrobného měření změn na obvodu pozemkových úprav, který mu byl předán podle § 66 odst. 3 katastrální vyhlášky, k vyznačení tohoto obvodu v budoucím stavu katastru, nelze to považovat za porušení ustanovení katastrální vyhlášky.

Upřesněný obvod pozemkových úprav (§ 9 odst. 6 zákona o pozemkových úpravách) je však možno do katastru po zahájení pozemkových úprav zapsat ještě před obnovou katastrálního operátu na podkladě jejich výsledků, a to na základě ohlášení

pozemkového úřadu, jehož součástí je geometrický plán (§ 4 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav, ve znění vyhlášky č. 122/2007 Sb.). Katastrální úřady by přitom v době, kdy obdrží ohlášení pozemkového úřadu, již měly mít předány protokoly o zjišťování hranic obvodu pozemkových úprav podle § 66 odst. 1 písm. d) katastrální vyhlášky. Podle § 66 odstavce 3 katastrální vyhlášky se mohou výsledky zeměměřických činností využitelné pro obnovu katastrálního operátu na podkladě výsledků pozemkových úprav předávat postupně, přitom však právě podklad podle § 66 odst. 1 písm. d) [stejně jako doklady podle písmen e), g) a o)] má ověřovatel předat katastrálnímu úřadu bez zbytečného odkladu.

Na základě ohlášení pozemkového úřadu, jehož součástí bude geometrický plán k upřesnění obvodu pozemkových úprav [§ 73 odst. 1 písm. i), příp. i písm. a), b), f) a g)], vyznačí katastrální úřad obvod pozemkové úpravy do katastru nemovitostí v případě, že mu již byly předány i protokoly o zjišťování hranic obvodu pozemkových úprav [§ 66 odst. 1 písm. d)]. Ohlášení pozemkového úřadu a protokoly jsou listinami umožňujícími evidovat v katastru nemovitostí lomové body na obvodu pozemkové úpravy s kódem kvality souřadnic 3.

Ing. Bohumil J a n e č e k
ředitel odboru řízení územních orgánů

a v řízeních s ní souvisejících

§	text	způsob doručení	poznámka
§ 5 odst. 5	usnesení o ustanovení opatrovníka	na doručenkou - do vlastních rukou	doručenka s červeným pruhem
§ 6 odst. 3	odpověď na žádost o pozemkovou úpravu	doporučeně	
§ 6 odst. 8	usnesení o zastavení řízení	poznámenat do spisu + veřejná vyhláška + oznámení způsobem umožňujícím dálkový přístup	vhodným způsobem (např. dopisem) vyrozumět o tomto postupu účastníky řízení
§ 7	pozdávka na úvodní jednání	na doručenkou – do vlastních rukou	doručenka s modrým pruhem
§ 8 odst. 1	doručení soupisu nároků	na doručenkou - do vlastních rukou, zmocněnci, zákonnému zástupci, opatrovníkovi	doručenka s modrým pruhem
§ 8 odst. 1	vyrozumění vlastníků o vyřízení námitek	na doručenkou	doručenka bez pruhu
§ 9 odst. 17	doručení zpracovaného návrhu vlastníků	na doručenkou - do vlastních rukou, zmocněnci, zákonnému zástupci, opatrovníkovi	doručenka s modrým pruhem
§ 11 odst. 1	oznámení o vystavení zpracovaného návrhu	na doručenkou	doručenka bez pruhu
§ 11 odst. 3	svolání závěrečného jednání (pokud nebylo součástí oznámení o vystavení návrhu)	doporučeně	
§ 11 odst. 5	doručení 1. rozhodnutí	na doručenkou - do vlastních rukou + veřejná vyhláška + oznámení způsobem umožňujícím dálkový přístup	doručenka s červeným pruhem
§ 11 odst. 7	rozhodnutí o odvolání řešené autoremedurou	na doručenkou - do vlastních rukou + veřejná vyhláška + oznámení způsobem umožňujícím dálkový přístup	doručenka s červeným pruhem
§ 11 odst. 10	doručení 2. rozhodnutí	na doručenkou - do vlastních rukou + veřejná vyhláška	doručenka s červeným pruhem

		+ oznámení způsobem umožňujícím dálkový přístup	
§ 13 odst. 3	rozhodnutí o určení hranic pozemků	na doručenkou - do vlastních rukou + veřejná vyhláška + oznámení způsobem umožňujícím dálkový přístup	doručenka s červeným pruhem
§ 15	rozhodnutí o zrušení zatímního bezúplatného užívání pozemků	na doručenkou - do vlastních rukou	doručenka s červeným pruhem
§ 12 správního řádu	usnesení o postoupení pro nepříslušnost	doručení správnímu orgánu - na doručenkou doručení podateli - doporučeně	doručenka s modrým pruhem

Pro doručování obecně:

Je třeba k doručování používat obálky nadepsané „doručenka“ nikoliv „dodejka.“ Doručenka obsahuje na zadní straně obálky poučení podle platného správního řádu.

Barevné rozlišení doručkových obálek

- 1) *doporučeně - PÚ do spisu založí seznam obeslaných účastníků řízení potvrzených Českou poštou*
- 2) *bez pruhu - doporučeně, touto doručenkou není vymezeno, kdo může převzít listovní zásilku. Jedná se pouze o to, aby byl správnímu úřadu vrácen podepsaný doklad o doručení*
- 3) *s modrým pruhem - doporučeně do vlastních rukou, zmocněnci, zákonnému zástupci příp. opatrovníkovi, kteří nejsou PÚ známi (v opačném případě by takový adresát byl uveden jako účastník řízení)*
- 4) *s červeným pruhem - doporučeně, do vlastních rukou jen adresátovi (jak jsou uvedeni v rozdělovníku rozhodnutí)*

Seznam použitých zkratk

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

1. rozhodnutí = rozhodnutí o schválení návrhu pozemkové úpravy (dle ust. § 11 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb.)

2. rozhodnutí = rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv, určení výše úhrady a lhůty podle ust. § 10 odst. 2, popř. o zřízení nebo zrušení věcného břemene k dotčeným pozemkům (dle ust. § 11 odst. 8 zákona č. 139/2002 Sb.)

cit. = citovaný

DKM = digitální katastrální mapa

GP = geometrický plán

JPÚ = jednoduchá pozemková úprava

katastrální vyhláška = vyhláška č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů

katastrální zákon = zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů

KN = katastr nemovitostí

KP = katastrální pracoviště

KPÚ = komplexní pozemková úprava

KÚ = katastrální úřad

k. ú. = katastrální území

LV = list vlastnictví

MF = Ministerstvo financí

MV = Ministerstvo vnitra

MZe = Ministerstvo zemědělství

odst. = odstavec

o. s. ř. = občanský soudní řád

o. z. = občanský zákoník

písm. = písmeno

PF ČR = Pozemkový fond ČR

Metodický návod k provádění pozemkových úprav

PK = pozemková kniha

PÚ = pozemkový úřad

SGI = soubor grafických informací

SPI = soubor popisných informací

správní řád = zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

TTP = trvalý travní porost

ÚAP = územně analytické podklady

ust. = ustanovení

ÚZSVM = Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

vyhláška = vyhláška č. 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav, ve znění pozdějších předpisů

zákon = zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů

zákon o půdě = zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů

ZBU = zatímní bezúplatné užívání

ZPF = zemědělský půdní fond